

Uusi Uusi Uusi Aspo.

aika.

Aspon vuosikertomus 2008

Sisältö

Aspo lyhyesti	1
Yritysbrändit	2
Konsernirakenne	4
Konsernijohdon katsaus	6
ESL Shipping	10
Leipurin	16
Telko	22
Muu toiminta/Kaukomarkkinat	28
Yritysvastuu	34
Corporate Governance	36
Tiedotekooste 2008	42
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	45
Konsernitilinpäätös, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma	50
Konsernitase	51
Konsernin rahavirtalaskelma	52
Laskelma oman pääoman muutoksista	53
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	54
Konsernin tunnusluvut	82
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	84
Emoyhtiön tase	85
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	86
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	87
Osakkeet ja osakkeenomistajat	92
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	94
Tilintarkastuskertomus	95
Tietoja osakkeenomistajille	96

Johtavat brändit valikoiduilla toimialoilla

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erikoisosaamista vaativille liiketoimintalueille. Omistamme ja kehitämme alansa vahvimpia yritysbrändejä. Ne ovat oman tarkasti valikoidun erikoisalansa markkinajohtajia ja niillä on hyvin keskeinen asema asiakkaidensa arvoketjuissa. Kaikki palvelevat vaativia business-to-business -asiakkaita ja ne ovat vahvasti läsnä idän kasvumarkkinoilla. Aspon omistamat yritysbrändit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat.

Aspo kehittää yrityksiä hyödyntämällä konsernin vahvaa taloudellista ja aineetonta pääomaa. Konsernin liiketoiminnoille tuoma lisäarvo näkyy yhteisinä palveluina, pitkäjänteisinä investointeina ja strategisena näkemyksenä. Monialayhtiönä Aspo voi tehokkaasti hyödyn-

tää yhdellä toimialalla hankittuja kokemuksia ja hyväksi havaittuja toimintamalleja myös muilla toimialoilla ja uusilla markkinoilla.

Monialaisuus on Aspolle strateginen valinta. Se tasoittaa suhdannevaihteluita ja mahdollistaa uusien lupaavien liikeideoiden kehittämisen. Tavoitteena on kasvattaa yrityksen arvoa ja osaamista pitkäjänteisesti, sukupolvesta toiseen. Se onnistuu rakentamalla kestäviä, vahvaan kumppanuuteen ja alansa parhaaseen osaamiseen perustuvia asiakassuhteita. Näin voimme parhaiten luoda arvoa myös osakkeenomistajillemme.

Aspon toiminta on keskittynyt Itämeren alueelle. Yritys kasvaa voimakkaasti erityisesti Venäjällä ja idän muilla kehittyvillä markkina-alueilla.

Tunnusluvut

	2008	2007	Muutos
Liikevaihto, M€ *	358,2	208,9	71,5 %
Liikevoitto, M€ *	14,1	25,4	-44,3 %
Osuus liikevaihdosta, %	3,9	12,1	
Voitto ennen veroja, M€ *	9,5	24,3	
Osuus liikevaihdosta, %	2,7	11,6	
Tulos/osake, jatkuvat toiminnot, €	0,27	0,71	
Tulos/osake, lopetetut toiminnot, €	0,33	-0,12	
Tulos/osake yhteensä, €	0,60	0,59	
Laimennettu tulos/osake, jatkuvat toiminnot, €	0,26	0,67	
Laimennettu tulos/osake, lopetetut toiminnot, €	0,30	-0,11	
Laimennettu tulos/osake yhteensä, €	0,56	0,56	
Oma pääoma/osake, €	2,56	2,43	
Omavaraisuusaste, %	30,6	45,1	
Nettovelkaantumisaste, %	124,9	32,4	
Henkilöstö katsauskauden lopussa *	821	390	

* jatkuvat toiminnot

Aspon taloudelliset tavoitteet:

- Liikevoittoprosentti on keskimäärin lähempänä kymmentä kuin viittä.
- Sijoitetun ja oman pääoman tuotto on keskimäärin yli 20 prosenttia.
- Osinkona jaetaan keskimäärin puolet vuoden tuloksesta.

* jatkuvat toiminnot

* jatkuvat toiminnot

** jatkuvat toiminnot, Arkadia-aluksen 10,2 M€:n myyntivoitto mukaanlukien

ESL Shipping
huolehtii teollisuuden
raaka-aineiden
saannista

Leipurin palvelee
asiakkaitaan
tuotannon
kaikissa vaiheissa

Telkon kilpailuetuja
ovat laaja
tuotevalikoima
ja tehokas logistiikka

Kaukomarkkinat
auttaa energiansäästöissä
ja toiminnan
tehostamisessa

Oikeaan aikaan oikeassa paikassa

ESL Shipping on Itämeren alueella kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka huolehtii erityisesti energia-alan ja teollisuuden tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden, vaikeissakin olosuhteissa. Näille kuljetuksille on tunnusomaista toimitusvarmuus, täsmällisyys ja luottamusta edellyttävä tiivis kumppanuus. Asiakkaiden joustava ja luotettava palvelu edellyttää riittävän suurta ja keskenään vaihtokelpoista laivastoa. Se auttaa myös operoimaan laivastoa tehokkaasti, mikä parantaa varustamon kannattavuutta. ESL Shippingin itsepurkavat alukset on suunniteltu nimenomaan Itämeren vaativiin olosuhteisiin. Jäävahvisteiset ja suhteellisen pienisyväyksiset alukset pääsevät täydessä lastissa turvallisesti myös matalakulkuisiin satamiin.

Osuus Aspon liikevaihdosta

■ ESL Shipping 24 %

Kumppani tuotantoon ja tuotekehitykseen

Leipurin toimittaa elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja koneita. Keskeinen kilpailutekijä on kokonaispalvelu: se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä toiminnan tehostamiseen. Koko tuotantoketjuun liittyvä osaaminen antaa yritykselle ainutlaatuisen kokonaiskuvan elintarvikealan kehityksestä. Yrityksen vahvuutena on ensiluokkainen asiakaspalvelu: asiakkaille tarjotaan mahdollisimman laadukkaat, turvalliset ja kilpailukykyiset tuotteet, kattava tuotevalikoima sekä luotettava ja kustannustehokas logistiikka. Leipurin toimittaa omaan tuotekehitykseen perustuvia Leipurin-tuotemerkin raaka-aineita sekä tunnettujen päämiesten tuotteita.

Osuus Aspon liikevaihdosta

■ Leipurin 19 %

Raaka-aineita ja niihin liittyviä palveluita

Telko hankkii ja markkinoi muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen. Telkon vahvuuksia ovat pitkät asiakas- ja päämiessuhteet ja niiden myötä kehittynyt erikoisosaaminen asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Laajan valikoiman ja monipuolisen asiakaskunnan ansiosta Telkolla on kattava kuva markkinoista ja niiden toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Yritys pystyy olemaan todellinen lisäarvoa tuova kumppani ja auttamaan asiakkaitaan liiketoiminnan haasteissa. Telkon päämiehet ovat maailman johtavia kemian alan valmistajia, joiden kanssa on tehty hyvin pitkäaikaista yhteistyötä.

Osuus Aspon liikevaihdosta

■ Telko 48 %

Merkkien ja maailman markkinoiden osaaja

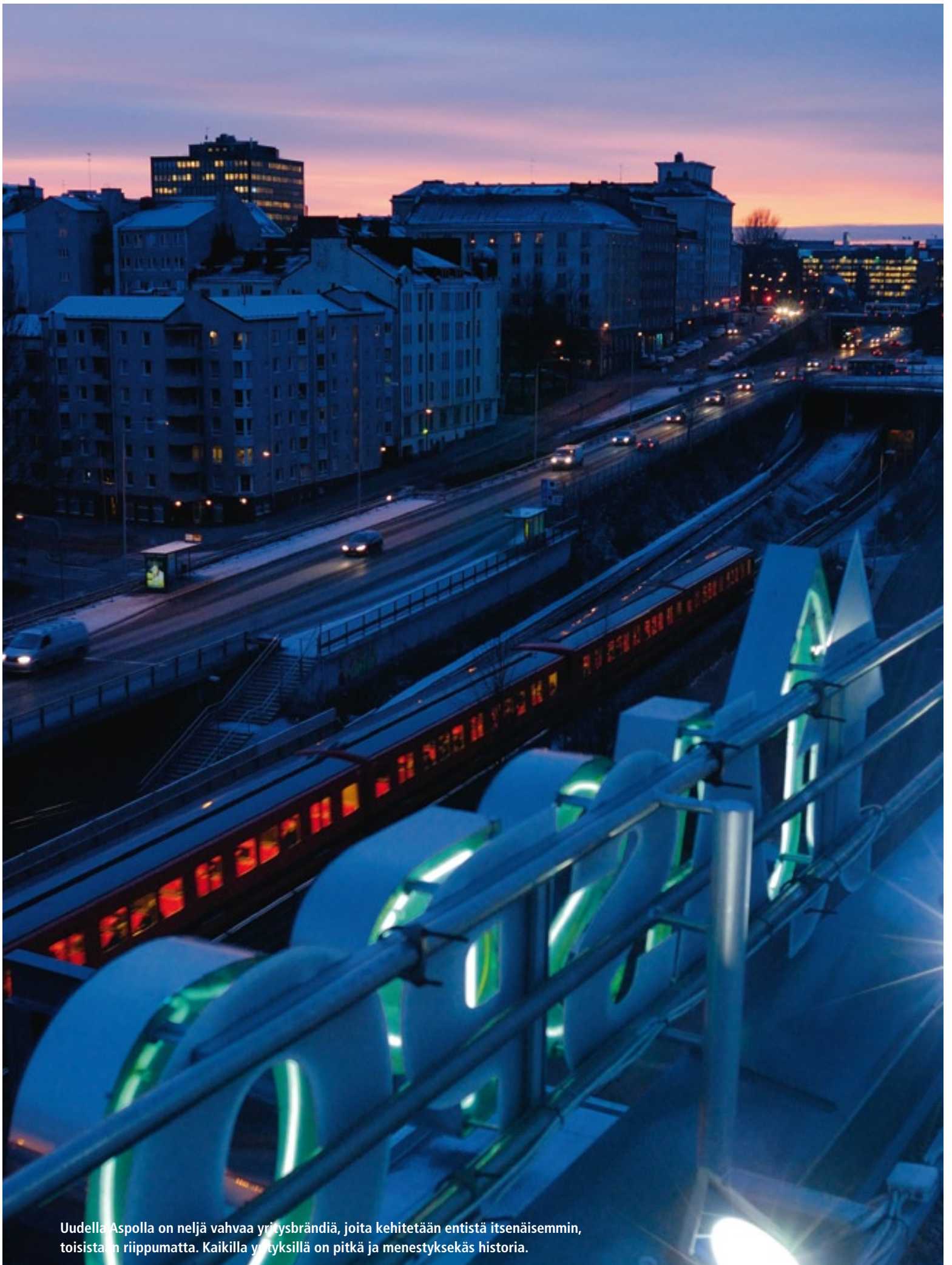
Kaukomarkkinat keskittyy elektroniikan ja teollisuuskoneiden kauppaan. Molemmat toimialat tarjoavat tuotteita ja palveluita erityisesti energiansäästön lisäämiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Asiakkaille tämä tarkoittaa nopeampia ja tehokkaampia tuotantoprosesseja, kustannussäästöjä sekä kilpailuetua tuovia ratkaisuja. Kaukomarkkinoiden toiminnan olennainen osa on vahvat ja pitkäkestoiset päämiessuhteet alansa tunnetuimpien valmistajien kanssa. Elektroniikassa yhteistyö Panasonicin kanssa on jatkunut jo 40 vuotta. Teollisuuskoneet-yksikkö toimii kaikilla markkina-alueilla mahdollisimman pitkälle samojen toimittajien kanssa.

Osuus Aspon liikevaihdosta

■ Muu toiminta 9 %*

* Kaukomarkkinat raportoidaan osana konsernin muuta liiketoimintaa.

Uudella Aspolla on neljä vahvaa yritysbrändiä, joita kehitetään entistä itsenäisemmin, toisistaan riippumatta. Kaikilla yrityksillä on pitkä ja menestykseläs historia.

Uusi aika, uusi Aspo – suuri rakennemuutos 2008

Aspo teki vuonna 2008 yhden historiansa suurimmista rakennemuutoksista. Siihen kuului kaksi merkittävää yrityskauppaa: Kauko-Telkon osto ja Autotankin myynti. Uusi Aspo on nyt entistä vahvempi, tasapainoisempi ja riskien osalta hajautetumpi kokonaisuus.

Aspo osti Kesko-konsernilta Kauko-Telko Oy:n koko osakekannan 79 miljoonan euron velatomaan kauppahintaan. Kauppa saatettiin päätökseen 30.4.2008.

Aspo myi 26.6.2008 omistamansa Autotank-konsernin yhdysvaltalaiselle Gilbarco Veeder-Rootille. Velaton kauppahinta oli 28 miljoonaa euroa ja kaupasta kirjautui noin 8 miljoonan euron kertaluonteinen myyntivoitto.

Kauko-Telkoon kuului joukko pienempiä liiketoimintoja, jotka eivät sopineet Aspon uuteen strategiaan. Nämä liiketoiminnot myytiin kesän ja syksyn 2008 aikana. Kaupoista kirjautui reilun miljoonan euron myyntivoitto.

Olenainen osa rakennemuutosta oli Autotankin onnistunut ja oikea-aikainen myynti. Useampi ostaja oli jo pidemmän aikaa ollut kiinnostunut Autotankista, erityisesti sen laajasta markkina-alueesta ja vahvasta osaamisesta. Kehitys kulki suuntaan, jossa Autotankin olisi jatkossa pitänyt tehdä suuria investointeja menestyäkseen kilpailussa alan suuryritysten kanssa. Yrityksen myynti ei kuitenkaan ollut vaihtoehto ennen kuin Aspolla oli saatu hankittua uusia toimialoja.

Kun Kauko-Telko-kauppa eteni, aloitettiin myös neuvottelut Autotankin myymisestä. Näin pystyttiin nopeasti vähentämään Kauko-Telko-kaupasta syntyntä velkaa ja pienentämään samalla Aspon riskejä. Yrityksestä saatu kauppahinta oli erinomainen. Aspo myös vakuuttui Autotankin ostaneen Gilbarco Veeder-Rootin määrätietoisesti lähestymisestä, alan asian-tuntemuksesta ja pitkäjänteisestä sitoutumisesta liiketoiminnan kehittämiseen.

Vahvojen yritysbrändien omistaja ja kehittäjä

Rakennemuutoksen yhteydessä Aspo organisoiti toimintansa uudelleen ja luopui liiketoimintojen vanhasta toimialakohtaisesta jaottelusta. Uudella Aspolla on neljä vahvaa yritysbrändiä: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Kaikilla yrityksillä on pitkä ja menestyk-

sekäs historia: ne ovat toimialojensa johtavia ja tunnetuimpia brändejä. Uuden strategian mukaan neljää liiketoimintaa kehitetään itsenäisesti, toisistaan riippumatta.

Uusi brändihierarkia auttaa paremmin ymmärtämään Aspon olemusta ja Aspon ja liiketoimintojen keskinäisiä suhteita. Asiakkaat asioivat nimenomaan Aspon omistamien yritysten kanssa, heille merkityksellinen on kunkin liiketoiminnan tapa hoitaa asiakkuuksia. Kullakin yritysbrändillä on oma visuaalinen ilmeensä. Yritysbrändit saavat kuitenkin voimaa Aspon omistuksesta ja konsernitason osaamisesta. Niiden viestinnässä myös näkyy Aspon omistajasuhde. Tämä palvelee myös Aspon viestintää: useat oman alansa johtavat yritysbrändit kertovat sijoittajille ja muille Aspon sidosryhmille konsernin entistä suuremasta koosta ja fokusoidusta strategiasta.

Kaikille Aspon omistamille yrityksille on yhteistä, että ne toimivat vahvaa erikoisosaamista vaativilla alueilla ja niillä on hyvin keskeinen asema asiakkaidensa arvoketuissa. Kaikki yritykset palvelevat vaativia business-to-business-asiakkaita ja ne ovat erittäin vahvasti läsnä idän kasvumarkkinoilla. Kaikkia yhdistää myös pitkä historia suomalaisen teollisuuden palvelemissa.

Aspo kehittää yrityksiä hyödyntämällä konsernin vahvaa taloudellista ja aineetonta pääomaa. Konsernin liiketoiminnoille tuoma lisäarvo näkyy yhteisinä palveluina, pitkäjänteisinä investointeina ja strategisena näkemyksenä. Monialayhtiönä Aspo voi tehokkaasti hyödyntää yhdellä toimialalla hankittuja kokemuksia ja hyväksi havaittuja toimintamalleja myös muilla toimialoilla ja uusilla markkinoilla. Erityisesti itämarkkinoille laajennuttaessa tämä on erittäin arvokasta tietotaitoa.

Entistä monipuolisempi ja tasapainoisempi kokonaisuus

Aspon rakennemuutoksen taustalla oli halu kasvattaa yrityksen omistaja-arvoa. Erinomainen markkinatilanne ja vahva tase mahdollistivat yrityksen koon kasvattamisen, rakenteen monipuolistamisen ja siten myös riskien tehokkaamman hajauttamisen.

Kun Kauko-Telko tuli myyntiin, siinä nähtiin paljon Aspolla sopivia liiketoimintoja. Yrityskaupalla oli mahdollisuus kasvattaa muoviraaka-aineiden ja kemikaalien jakelu kokoluokkaan, jossa pystytään tehokkaammin hyödyntämään suuren mittakaavan globaaleja hankintoja. Myös Leipurin oli kiinnostava, sillä Aspo oli jo pitempään etsinyt liiketoimintaa, joka palvelisi kuluttajille välttämättömien tuotteiden valmistajia – bisnestä, joka olisi Aspon johdon sanojen mukaan ”mahdollisimman alhaalla Maslow’n tarvehierarkiassa”. Kun Kauko-Telkoon lisäksi kuului kasvupotentiaalia omaavia energiansäästöä hyödyntäviä Kaukomarkkinoiden liiketoimintoja, se oli mitä soveliaimmin ostokohde.

Kauko-Telko-kaupan ajoitus oli hyvä, sillä yleinen tilanne oli osaltaan laskemassa yritysten hintatasoa, mutta rahoituksen saannissa ei ollut vielä ongelmia.

Uuden Aspon rakenne on optimaalinen ajatellen nykyistä heikkoa suhdannetilannetta. Aspolla on entistä vähemmän syklisiä toimintoja; esimerkiksi Leipurin-konsernin asiakkaiden tuottamia elintarvikkeita käytetään kaikkina aikoina.

Aspo muuttuu toimintaympäristön ja asiakkaiden mukana

Vuodenvaihteessa Aspon toimitusjohtajana kymmenen vuotta toiminut Gustav Nyberg siirtyi hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi ja uutena toimitusjohtajana aloitti yhtiön varatoimitusjohtajana vuodesta 2007 toiminut Aki Ojanen. Työpari on juuri vienyt läpi yhden Aspon historian suurimmista rakennemuutoksista. Seuraavana haasteena on eri liiketoimintojen hiominen vielä nykyistäkin parempaan iskuun.

Kuluneena vuonna Aspo on muuttanut suuresti muotoaan. Tuntuu että yritys on kyennyt muutenkin uusiutumaan tasaisin väliajoin. Onko muutos sisäänrakennettu Aspon toimintatapaan?

Gustav Nyberg: "Näin uskaltaisin väittää. Sitran yliasiamies Mikko Kosonen on toden-

nut, että yritykset joutuvat vaikeuksiin, mikäli jatkavat aikanaan oikeiden asioiden tekemistä liian pitkään. Aspo on aina osannut muuttua ajassa, olemme toimineet ketterästi jo lähes 80 vuotta."

"Kyky uusiutua on Aspon kollektiivisessa muistissa. Kun uudet hallituksen jäsenet tutustuvat yrityksen historiaan, he huomaavat, että

vuosien varrella on tapahtunut todella paljon. Se ohjaa hallitusta ajattelemaan rohkeasti ja myös valitsemaan ennakkoluulottomia johtajia. Kun johtajat suhtautuvat muutokseen myönteisesti, se ohjaa koko organisaation toimintaa."

"Lisäksi Aspossa on kohdeltu henkilöstöä hyvin, myös vaikeina aikoina. Se luo turvallisuuden tunnetta, joka luo uskoa tekemiseen. Vaikka joudumme toisinaan tekemään kipeitäkin ratkaisuja, ne on aina tehty reilussa hengessä eikä nopeiden voittojen toivossa. Tämä on osaltaan luonut aspolaista henkeä."

Aki Ojanen: "Kauko-Telkon oston jälkeen teimme integraation vaikeimmassa vaiheessa työilmapiiritutkimuksen, jonka arvosanat olivat poikkeuksellisen hyvät. Se kertoi, että aspolainen tapa toimia puhutteli myös uusia työntekijöitämme. Aspolaisuus on luonteeltaan pragmaattista – käytännön toimia, joita tekevät alansa parhaat ja sitoutuneet ihmiset."

Miten integraatio on käytännössä sujunut?

Ojanen: "Paljon on tehty ja varmasti työtä on vielä edessäkin. Alku on kuitenkin sujunut loistavasti. Oikeastaan integraatio on ollut pitkälti sitä, että olemme antaneet entistä enemmän vapautta liiketoiminnoille ja kehottaneet niitä miettimään omaa asiakaskonseptiaan, toimintatapaansa ja henkilöstön valmiuksien kehittämistä. Tuo itsenäisyys on otettu liiketoiminnoissa todella myönteisesti vastaan."

Nyberg: "Näen kaupassa yhtäläisyyksiä vuoteen 1999, kun elektroniikka eriytettiin Asposta. Muut toiminnot olivat olleet elektroniikan varjossa ja uusi tilanne nosti kertaheitolla niiden merkittävyyttä. Samoin ostamamme liiketoiminnot olivat aiemman omistajan näkökulmasta marginaalisia. Nyt ne on nostettu parrasvaloihin, pääbisneksiksi, joihin halutaan satsata myös näinä vaikeampina aikoina. Tämä vaikuttaa henkilöstöön ja toiminnan intensiteettiin aivan uudella tavalla. Uskon, että se on keskeinen tekijä, jonka vuoksi kauppa tulee osoittautumaan harvinaisen onnistuneeksi."

Miten tiivistäisitte rakennemuutoksen keskeiset hyödyt?

Nyberg: "Yrityskauppa nosti Aspon uuteen kokoluokkaan, mikä mahdollistaa tehokkaammat globaalit hankinnat sekä yhtiön entistä voimakkaamman laajenemisen Venäjän ja

muun Itä-Euroopan markkinoille. Uusi Aspo on myös entistä tasapainoisempi ja riskien osalta hajautetumpi kokonaisuus. Meillä on nyt useampia vähemmän suhdanneherkkiä toimialoja, mikä tuo lisää vakautta. Uusi rakenteemme on aiempaa huomattavasti soveliaampi tähän ja tulevaan aikaan – itse asiassa rakenteemme on nykyiseen suhdannetilanteeseen aivan optimaalinen."

Mikä on uudessa rakenteessa Aspon liiketoiminnoille tuoma lisäarvo?

Ojanen: "Tietysti järjestelyjen taustalla oli myös tehokkuuden hakeminen ja siksi tietyt toiminnot kuten rahoitus, logistiikka, toiminnanohjausjärjestelmät, tilat ja tietotekniikka-investoinnit, on integroitu konsernitasolle. Meillä on yhteinen rahapussi, joten sen käytön tehokas suunnittelu on oleellinen konsernitason tehtävä. Toimimme usean eri valuutan alueella ja erityisesti nykyisessä haastavassa tilanteessa on tärkeää, että meillä on selkeä näkemys eri valuuttojen kehityksestä. Kun yhteiset asiat hoidetaan tehokkaasti, liiketoiminnot voivat rauhassa keskittyä oman toimintansa kehittämiseen."

"Aspoa voi kuvata 'pieneksi suureksi konserniksi': liiketoiminnot toimivat nopeasti ja tehokkaasti kevyellä hallintorakenteella, mutta saavat monissa tilanteissa tarvittavaa suuruutta ja tukea olemalla osa Aspoa. Olennainen osa tätä tukea on liiketoimintojen strategioiden suunnittelu ja sparraus."

"Meillä on myös uusi laajennettu johtoryhmä, jossa liiketoimintojen toimitusjohtajat miettivät missä synergiaa kulloinkin tarvitaan. Esimerkiksi laajennuttaessa uusille markkina-alueille yhden liiketoiminnan kokemuksia voidaan tehokkaasti hyödyntää toisilla liiketoiminta-alueilla. Vältämme samojen virheiden tekemistä ja pystymme monistamaan onnistumisia."

Eli konsernin aineeton pääoma pannaan tuottamaan entistä tehokkaammin?

Ojanen: "Meillä ei ole tehtaita, vaan harjoitamme kauppaa ja logistiikkaa. Asioita hoitavat ihmiset, joilta vaaditaan erityisesti asiakkaiden liiketoiminnan ja haasteiden ymmärtämistä. Oleellista on, että tämä asiantuntemus ja inhimillinen pääoma saadaan koko organisaation käyttöön. Siksi tarvitsemme myös rakennepääomaa: järjestelmiä ja prosesseja, jotka varmistavat, että asiakassuhteista kertynyt tieto on kaikkien hyödynnettävissä. Toiminnan arvo on suurelta osin asiakas- ja päämiessuhteissa. Tämän suhdetähtäimen kehittäminen vaatii sen järjestelmällistä mittaamista. Siksi tulemme jatkossa entistä säännöllisemmin seuraamaan eri liiketoimintojen asiakastytyäisyyttä ja -tarpeita."

"Meidän tulee tavoitella markkinajohtajuutta kaikessa mitä teemme. Meidän pitää olla ensimmäinen valinta, kun asiakkaamme miettivät toimintansa tehostamista tai kehittämistä. Silloin olemme hyvässä asemassa."

Aspon uusi olemus on 'vahvojen yritysbrändien omistaja ja kehittäjä'. Tarkoittaako tämä sitä, että näemme jatkossa enemmän yritysten ostoja ja myyntejä?

Ojanen: "Aspo on nyt siinä muodossa, johon rakennemuutoksella pyrittiin. Nyt on aika tehdä

tiiviisti töitä ja kehittää kaikkia liiketoimintoja pitkäjänteisesti."

Nyberg: "Toki uusi brändihierarkia antaa jatkossa mahdollisuuden liittää Aspoon myös muita vahvoja brändejä. Sellainen ei kuitenkaan ole välittömässä näköpiirissä. Olemme yrityksillemme sitoutunut omistaja ja kehittäjä, emme lyhytjänteinen pääomasijoittaja."

"Yritysbrändit nostettiin valokeilaan, koska yritysten kanssa asiakkaat asioivat. Halusimme uudella brändihierarkialla myös korostaa kuinka hienoja ja merkittäviä yrityksiä uuteen Aspoon kuuluu. Kaikilla on pitkä historia ja keskeinen asema asiakkaidensa elämässä."

Kuinka monta liiketoimintaa Aspoon voi kuulua? Onko suunnitelmia uusille liiketoiminta-alueille laajentumiseksi?

Nyberg: "Ainakaan meillä ei voi tällä konseptillä olla vain muutamaa bisnestä, monialayhtiöllä on oltava riittävästi erilaisia liiketoimintoja. Kun suunnittelimme yrityskauppaa, tiesimme että pystymme tällä hallintorakenteella ja paremmalla tehokkuudella johtamaan myös isompaa kokonaisuutta ja saamaan siten suuria kustannussäästöjä."

"Juuri nyt meillä ei ole ajatuksia uusista liiketoiminnoista; enemmän potentiaalia näyttäisi olevan nykyisten monipuolistamisessa.

Asiakkaamme toivovat useita eri lisäpalveluita ja että kasvamme heidän mukanaan ulkomaille. Näin saatava kasvu voi hyvinkin vastata yhden toimialan koko liikevaihtoa."

Ojanen: "Monialayhtiönä pystymme paremmin investoimaan talon sisältä nouseviin kehityskelpoisiin aihioihin. Meillä pitäisi aina olla putkessa kehittyviä liiketoimintoja, joista osasta voi kasvaa tulevaisuuden toimialoja – näin Aspossa on käynyt läpi historian."

Miten yrityskaupan myötä kasvanut velka vaikuttaa Aspon tulokseen ja osinkoihin?

Nyberg: "Aspon tase on nyt otettu tehokkaaseen käyttöön. Taserakenteen muutos on hallittu, se ei sisällä suuria riskejä."

"Yrityskaupasta päätettäessä mietimme tarkoin millaista kassavirtaa pystymme tuottamaan huonossakin markkinatilanteessa, millaisia investointeja tarvitsemme kasvun jatkamiseksi, millä tahdilla lyhennämme velkaa ja miten tämä kaikki vaikuttaa osingonmaksukykyymme. Yksi päätöksenteon kriteeri oli, että kauppa ei vaarantanut osinkopolitiikkaamme. Aiomme jatkossakin olla yhtiö, joka on tunnettu hyvänä osingonmaksajana."

Ojanen: "Lähimmät tavoitteet liittyvät kannattavuuden parantamiseen. Yritystalon jälkeen putosimme alle viiden prosentin liikevoittotason ja sen nostaminen on meille ykkösasia. Siksi keskitymme nyt liiketoimintojen konseptien hiomiseen ja tehokkuuden parantamiseen."

"Kannattavuuden yksi edellytys on riittävä koko. Yrityskaupan ansiosta meillä on tarpeeksi kriittistä massaa, jota voimme hyödyntää niin hankinnoissa kuin logistiikassa. Samoin meillä on jatkossakin oltava riittävän suuri maantieteellinen peitto. Kun olemme tarpeeksi vahvoja, pystymme suunnittelemaan toimintaamme itse – emme joudu toimimaan pakon edessä, kuten aika moni tässä markkinatilanteessa."

Aspo on keskittynyt Itämeren alueelle ja panostanut viime vuosina erityisesti Venäjän markkinoille. Miten talouskriisi on vaikuttanut itämarkkinoiden rooliin?

Nyberg: "Talouskriisi ei vaikuta sitoutumiseemme itämarkkinoilla. Se on vain osoittanut, että tapamme edetä siellä askel askeleelta on ollut oikea. Olemme tiedostaneet alusta asti eri maiden riskit ja varmistaneet, että ne ovat oikeassa kokoluokassa suhteessa toimintamme laajuuteen. Uskon, että itämarkkinoilla talouskriisi vain vahvistaa suhteellista asemaamme."

Ojanen: "Venäjä arvioidaan aina joko liian vahvaksi tai liian heikoksi todelliseen tilaansa nähden. Nyt maan tulevaisuus nähdään aivan liian synkkänä. On myös muistettava, että toiminta Venäjällä on turnauslaji, siellä ei voi toimia pelkällä kvartaalijattelulla. Idän valtaisa potentiaali ei ole talouskriisissä kadonnut minnekään, se vain nähdään eri valossa."

Vuodenvaihteessa tehtävänne muuttuivat: miten uusi asetelma hyödyttää Aspoa?

Nyberg: "Olen hyvin luottavainen tulevaan yhteistyöhön, se on jo testattu käytännössä. Aspossa olemme olleet työpari reilun vuoden ajan, jo sitä ennen teimme pari vuotta yhteistyötä Aspokemin hallituksessa."

"Aspossa on perinteitä siitä, että hallituksella on puheenjohtaja, joka on kasvanut talon sisällä ja ollut luomassa yrityksen rakennetta ja strategiaa. Nyt kun markkinat muuttuvat nopeasti ja tarvitaan suurta ketteryyttä, on eduksi, että toimitusjohtajalla on päivittäisessä työssään yhteys hallitukseen. Hän voi pohjustaa tärkeitä asioita puheenjohtajan kanssa ja varmistaa, että ne eivät tule hallitukselle yllätyksenä. Näin toimitusjohtaja voi käyttää aikaansa paremmin ja toimia nopeammin."

Ojanen: "Informaation määrä on nykyään valtava. Siitä on ensin seulottava olennaiset löydökset, joiden pohjalta voidaan keskustella siitä mihin maailma on menossa ja miten Aspo voi kehityksestä hyötyä. On suureksi hyödyksi,

Gustav Nyberg

että tässä työssä on tukena niin päätoiminen puheenjohtaja kuin koko hallituskin. Se auttaa varmistamaan, että meillä on tarkka, aito ja yhteinen näkemys siitä millaisia ratkaisuja Aspon pitää tehdä nyt ja tulevaisuudessa."

Mikä on uudessa tehtävässänne tärkeintä?

Nyberg: "Jotta strategia säilyy kirkkana, on syytä tietää ja tuntea tärkeimpien asiakkaiden ja päämiesten ajatuksia. Heidän tapaamisseensa ei normaalissa toimitusjohtajatyössä tai ulkopuolisena hallituksen puheenjohtajana ole riittävästi aikaa. Tulen hoitamaan suhteita näihin sekä muihin sidosryhmiin, kuten omistajiin ja sijoittajiin. Voi olla hedelmällistä tavata myös kilpailijoiden omistajia: laman aikana ja sen jälkeen eri toimialoilla tapahtuu varmasti paljon rakenteellisia muutoksia."

"Lisäksi puheenjohtaja vaikuttaa siihen, että hallitukseen saadaan jatkossakin hyviä, asiantuntevia, näkemyksellisiä ja rohkeita jäseniä."

Ojanen: "Vuonna 2008 Aspo muuttui suuresti, seuraavaksi muutosta viedään liiketoimintoihin. Aspon toimitusjohtaja toimii yhteistyössä liiketoimintojen toimitusjohtajien kanssa.

Keskeinen tehtävä on koota liiketoimintojen tueksi mahdollisimman hyvät hallitukset, joissa pohditaan liiketoiminnan trendejä, mahdollisuuksia ja uhkia. Aspon toimitusjohtaja toimii kaikkien liiketoimintojen hallitusten puheenjohtajana."

Entä millainen on uuden toimitusjohtajan johtamistyylisi, mitä tulevaisuudelta on lupa odottaa?

Ojanen: "Johtaminen perustuu Aspon strategiaan ja hallituksen ja liiketoimintojen kanssa sovittuihin toimintamalleihin. Vasta kolmantena tulee oma persoona ja tapa toimia. Haluan erityisesti ymmärtää asiakkaiden toiveita, jotta näemme kirukkaasti myös omat menestystekijämme. Tärkeää on myös ymmärtää, että nuo toiveet elävät jatkuvasti ja meidän on siksi kyettävä koko ajan muuttumaan ajan vaatimusten mukaisesti."

"Olen tehtävästä ja tulevaisuudesta hyvin innostunut. Innostus on tärkeää, sillä ilman sitä millään muulla ei ole merkitystä. Tekemiseen pitää olla hengen palo – vain siten siihen saa myös muut mukaan."

ESL Shipping

huolehtii teollisuuden raaka-aineiden saannista

ESL Shipping

Varustamon kokemus korostuu vaikeina aikoina

Taluskriisistä huolimatta Itämeri on yhä yksi maailman nopeimmin kasvavista kuljetusmarkkinoista. Epävarmat ajat näkyvät kokemuksen ja tiiviiden yhteistyösuhteiden arvostuksena. Tässä ESL Shippingin 60 vuoden historia on selvä kilpailuvaltti.

”Talouden rajut muutokset lisäävät yleistä varovaisuutta, mikä osaltaan nostaa turvallisten kumppanuuksien arvostusta. Kriisitilanteissa aitojen kumppanuuksien merkitys konkretisoi-tuu. Asiakkaamme tietävät, että olemme olleet tässä liiketoiminnassa 60 vuotta, nähneet myös todella syviä lamakausia ja selvinneet niistäkin. Se lisää luottamusta ja heijastuu myönteisesti myös liiketoimintaamme. Uskon, että talouden

kääntyessä taas nousuun suhteellinen ase-mamme on nykyistä vahvempi”, ESL Shippingin toimitusjohtaja Markus Karjalainen sanoo.

Pitkät nousukaudet tuovat varustamo-alalle tyypillisesti paljon uusia spekulatiivisia toimijoita, joiden velkarahoituksella pyörivä toiminta kestää niin kauan kuin nousu jatkuu. Tonnistosta on nykyisellään ylitarjontaa ja alalla tullaan näkemään konkursseja, fuusioita

60 vuotta
varustamon
perustamisesta

Venäjän osuus
lastausmääristä
34 %

Uusi alus liikenteeseen
vuoden 2009 lopulla

ESL Shippingillä **15 %**
Suomen kauppalaivastosta

ja yritysjärjestelyjä. Vahvan taseen omaavalle ESL Shippingille nykyinen markkinatilanne voi tarjota mielenkiintoisia mahdollisuuksia esimerkiksi yritysostoihin ja edullisiin kalusto-hankintoihin.

Jatkuva tehostaminen osa yrityskulttuuria

”Toiminnallisesti vuosi 2009 tulee olemaan haastava, mutta selviämme siitä kyllä kuivin jaloin. Nykyisten asiakkaiden tarvitsemat volyymit pienenevät ja haemme korvaavia asiakkaita sekä Itämeren että myös Pohjanmeren alueelta. Uudet lastit ovat laivastolle sopivia kuivia irtolasteja, esimerkiksi Venäjän hiilikuljetuksille on kysyntää myös muualla Euroopassa”, Karjalainen sanoo.

”Kuluvana vuonna laivastomme on pääosin työllistetty, mutta joudumme ajamaan pitempiä

matkoja, mikä laskee kuljetettävien tonnien määrää. Lisäksi operoimme enemmän spot-markkinoilla, minkä vuoksi kuljetettävien lastien löytäminen vie meiltä enemmän aikaa.”

Koviin aikoihin auttaa kova työ. Karjalaisen mukaan ESL Shippingin vahvuutena on yrittäjä-mäinen asenne ja sen myötä läpi organisaation ulottuva kaupallinen ajattelu.

”Kaupallisen ajattelun tulee korostua kaikkialla niin maa- kuin laivaorganisaatiossakin, ei pelkästään rahtauksesta ja laivojen operoinnista vastaavien keskuudessa. Turvallisuudesta ei kuitenkaan tingitä: se ei ole missään oloissa säästökohte.”

ESL Shippingin organisaatiossa on Karjalaisen mukaan yllin kyllin tilanteen vaatimaa kokemusta, osaamista ja tahtoa. Varustamo on jo nousukaudella tehostanut toimintaansa ja nostanut laivaston käyttöastetta, koska

kapasiteetista on ollut pulaa. Vuonna 2007 myytiin laivaston suurin alus Ms Arkadia ja vuonna 2008 Ms Tali oli puoli vuotta poissa liikenteestä haverin vuoksi. Alati tehokkaamman toiminnan rakentaminen on siten olennainen osa varustamon kulttuuria.

Toimintamalli laajennettavissa uusiin asiakkuuksiin

Laivaston päivittäisen operoinnin ohella ESL Shippingissä mietitään jatkuvasti miten nykyiset asiat voisi tehdä vielä paremmin sekä mitä kaikkea uutta yritys voisi tehdä tulevaisuudessa. Varustamolla on aina mahdollisuus laajentaa toimintaansa uusiin asiakassegmentteihin. Tällä hetkellä ESL Shippingin suurimmat asiakasryhmät ovat teräs- ja energiateollisuus. Terästeollisuuden kysyntä riippuu eri asiakastoimialojen, esimerkiksi rakentamisen

“Uskon, että talouden kääntyessä taas nousuun suhteellinen asemamme on nykyistä vahvempi”, ESL Shippingin toimitusjohtaja Markus Karjalainen sanoo.

vilkkaudesta. Energiahiihen kysyntään talouskriisin vaikutukset ovat vähäisempiä ja syyseuraussuhteet muutenkin moniulotteisempia. Hiilen kysyntään vaikuttavat esimerkiksi energiantensiivisen teollisuuden toimeliaisuus ja talven lämpötila, tarjontaan vastaavasti vaihtoehtoisten energiamuotojen kuten vesivoiman määrä. Käytännössä hiilen kysyntään ei ole odotettavissa kovin suuria tai nopeita muutoksia. Esimerkiksi Helsingin kaukolämmöstä noin puolet tuotetaan kivihiihellä.

ESL Shippingin pitkän aikavälin menestys ei ole kuitenkaan riippuvainen yksittäisistä asiakastoimialoista vaan varustamon toimintatavasta: ensiluokkaisesta asiakaspalvelusta, tehokkaasta operoinnista, siihen optimoidusta

kalustosta ja sen oikea-aikaisista ostoista ja myynneistä. Lisäksi varustamo tietää miten Itämerellä toimitaan. Tätä tietotaitoa voidaan hyödyntää eri asiakassuhteissa ja erityyppisten lastien kuljetuksissa.

”Tulemme kasvattamaan kuljetettavien lastien valikoimaa uusilla tuotteilla aivan kuten tähänkin asti. Ne saattavat lähteä pienistä määristä, mutta kasvaa isompaan rooliin pidemmän ajan kuluessa. Viiden vuoden päästä meillä on varmaankin taas uusia, merkittäviä asiakassegmenttejä.”

Oma laivasto turvaa toimintavapauden

Taluskriisi kohtelee erilaisia kuljetuksia eri tavoin. ESL Shipping on erikoistunut kuivien

irtolastien kuljettamiseen, mikä ei ole niin suhdanneherkkää kuin esimerkiksi konttiliikenne. Itämeri on myös suhteellisen vakaa markkina-alue, jolla ei nähdä samanlaisia suuria nousuja ja laskuja kuin maailman kuljetusmarkkinoilla.

Itämerellä on lähiaikoina kuitenkin paljon kuljetuskapasiteettia. Ylitarjonta lisää luonnollisesti kilpailua ja laskee rahteja, erityisesti avovesikaudella. Talviaikaan Itämeren olosuhteet rajaavat kilpailua. ESL Shippingin alukset ovat jäävahvisteisia, kaikkiaan niitä on maailmalla vain rajallinen määrä. Itse asiassa varustamon liikenteellä on tärkeä rooli usean Itämeren sataman talviajan toiminnalle.

Vuonna 2008 ESL Shipping järjesteli laivastonsa omistusta lunastamalla itselleen Ms

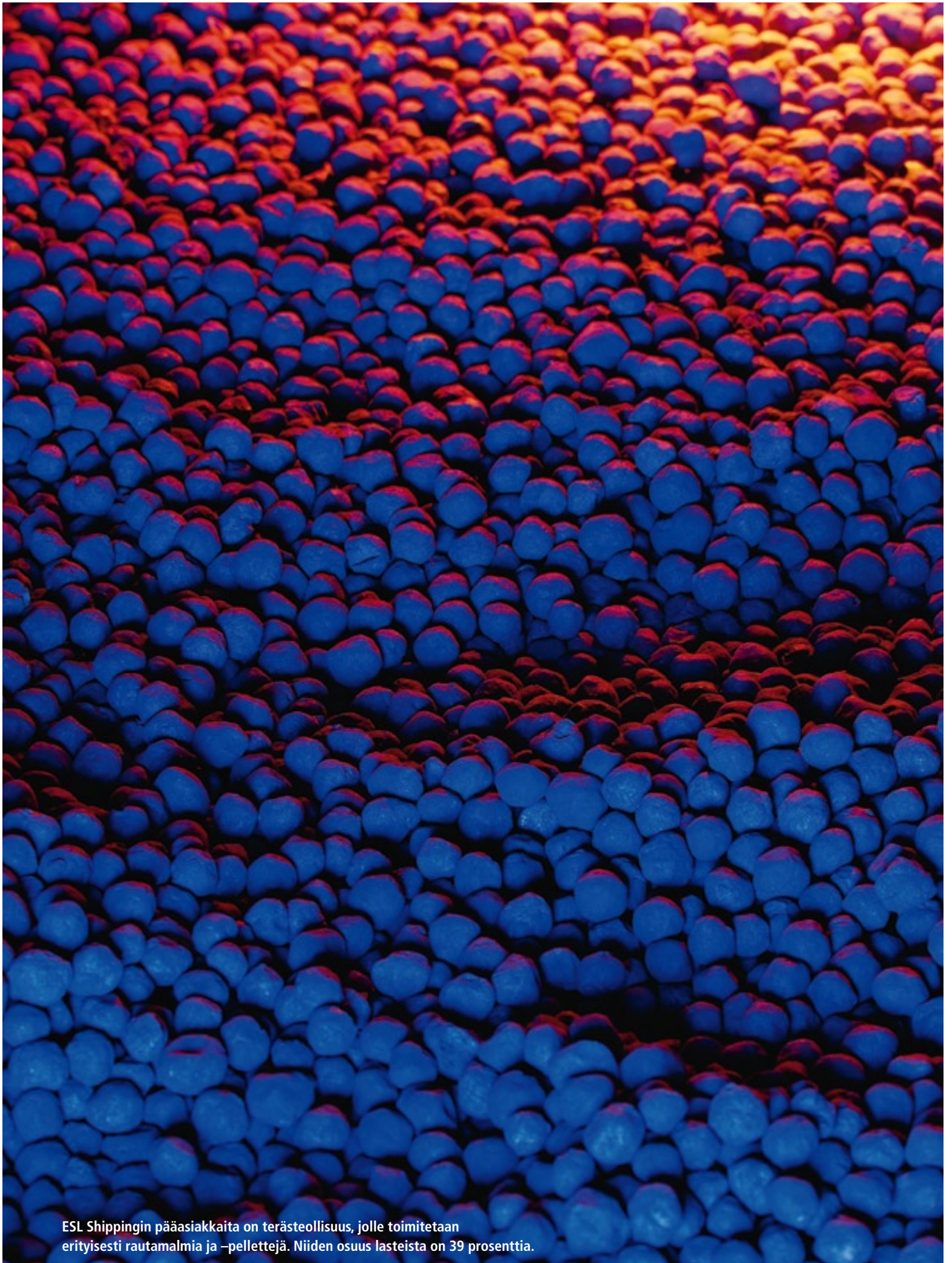
Eiran. Alus on ollut varustamon liikenteessä valmistumisestaan asti, mutta vuokrattuna niin sanotulla bareboat-sopimuksella.

Se, että alukset ovat valtaosin varustamon omistuksessa ja omassa taseessa, antaa toiminnan järjestämiseen paljon enemmän vaihtoehtoja, kuin jos laivat olisivat vuokralla. Syvän ja vakavan taantuman uhatessa vaihtoehtona on esimerkiksi kaluston poistaminen väliaikaisesti liikenteestä, jolloin kiinteitä kuluja voidaan laskea hyvinkin runsaasti.

ESL Shippigin laivaston uusin, ennen kii-vainta nousukautta Intiasta tilattu Eira-luokan alus valmistuu vuoden 2009 syksyllä. Itämerelle se ehtii vuoden lopulla, juuri sopivaan aikaan, mikäli talous on jälleen kääntynyt kasvuun.

”Itämeren alueella nähdään nyt korjausliike, mutta silti se on edelleen maailman nopeimmin kasvavia shipping-markkinoita, jossa on paljon mahdollisuuksia. Esimerkiksi Venäjältä viedään runsaasti raaka-aineita ja sinne tuodaan sekä teollisuustuotteita että kulutustavaroita. Venäjän raaka-ainekuljetusten odotetaan edelleen kasvavan, kun maan satamien infrastruktuuri paranee.”

ESL Shippingin pääasiakkaita on terästeollisuus, jolle toimitetaan erityisesti rautamalmia ja -pellettejä. Niiden osuus lasteista on 39 prosenttia.

Joustavia kuljetuksia suoraan tuotantoon

ESL Shipping on Itämeren alueella kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka huolehtii erityisesti teollisuuden raaka-aineiden saannista. Varustamotoiminta alkoi vuonna 1949.

Varustamon vahvuutena ovat pitkät ja luotamukseen perustuvat asiakassuhteet. Tärkeiden raaka-ainekuljetusten myötä ESL Shipping on olennainen osa asiakkaidensa arvoketjua.

ESL Shipping toimii koko Itämeren alueella. Sen itsepurkavat alukset on suunniteltu nimenomaan Itämeren vaativiin olosuhteisiin. Jäävahvisteiset ja suhteellisen pienisyväksiset alukset pääsevät täydessä lastissa turvallisesti myös matalakulkuisiin satamiin. Keulapotkurit ja omat nosturit vähentävät riippuvuutta satamien lastaus- ja purkulaitteista sekä hinaaja-palveluista.

ESL Shippingin laivastoon kuului vuoden 2008 lopussa kaikkiaan 17 alusyksikköä. Alukset on esitelty tarkemmin internetissä osoitteessa www.eslshipping.com. ESL Shipping tarjoaa myös merenkulkuun liittyviä palveluita. Yritys esimerkiksi käsittelee lasteja sekä merellä että satamissa.

Strategia

ESL Shippingin strategiana on huolehtia energia-alan ja teollisuuden tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden, vaikeissakin olosuhteissa. Näille kuljetuksille on tunnusomaista toimitusvarmuus, täsmällisyys ja luottamusta edellyttävä tiivis kumppanuus.

Asiakkaiden joustava ja luotettava palvelu edellyttää riittävän suurta ja keskenään vaihtokelpoista laivastoa. Se auttaa myös operoimaan laivastoa tehokkaasti, mikä parantaa varustamon kannattavuutta.

Asiakkaat ja lisäarvo

Varustamon pääasiakkaita ovat energia-, teräsekä kemianteollisuus. Terästeollisuudelle toimitetaan erityisesti rautamalmit ja -pellettejä (39 % lasteista), koksautuvaa kivihiiltä (13 %) sekä kalkkikiveä (12 %). Energiantuottajille toimitetaan energiahiiltä (28 %). Muiden kuljetusten osuus oli 8 prosenttia.

Varustamon kilpailuetuna on joustava ja tehokas toiminta, jonka mahdollistavat osaava henkilöstö, vuosien kuluessa syventyneet asiakassuhteet, hyvä maine sekä riittävän suuri ja eri aluskokoja käsittävä moderni laivasto. Yhtä aikarauhdatua laivaa lukuun ottamatta alukset purjehtivat Suomen lipun alla ja niissä on suomalainen miehistö. Varustamon osuus Suomen lipun alla purjehtivan kauppalaivaston kuljetuskapasiteetista on 15 prosenttia.

Vuosi 2008

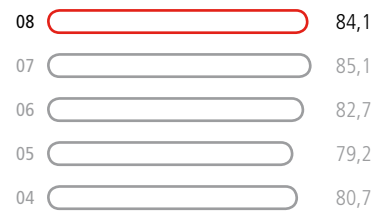
Vuonna 2008 ESL Shippingin liikevaihto supistui hieman kuljetettujen tonnien laskun myötä. Lastimäärään vaikutti Arkadian myynti vuonna 2007, yhden pitkän aikarauhdatuksen päättymisen keväällä 2008 ja Talin haveri vuoden alkupuolella. Operatiivinen tulos kuitenkin kasvoi hieman edellisestä vuodesta.

Tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Gloobaalisti tarkasteltuna Itämeri on verrattain vakaa markkina-alue: raaka-aineiden tarve vaihtelee hallitummin ja asiakassuhteet ovat pitkäjänteisempiä. Valtamerirahtien muutokset heijastuvat alueelle viiveellä ja pienempinä. ESL Shippingin kuljettamista tuotteista vaihtelee yleensä eniten energiahiilen määrä. Sähkön tuotannon ja kulutuksen herkkä tasapaino pitää hiilen kulutuksen kuitenkin vähintään nykyisellä tasolla.

Laivojen polttoaineen hinnan vaikutukset huomioidaan pitkäaikaisten sopimusten ehdoissa. Muissa sopimuksissa hintariskiltä suojaudutaan tarvittaessa futuurimarkkinoilla. Suojauksista johtuen polttoaineiden hinnan ja valuuttakurssien muutoksilla ei ole suurta vaikutusta yrityksen tulokseen.

Liikevaihto

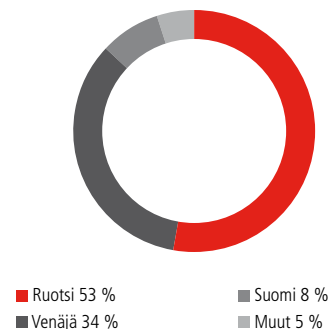

Liikevoitto

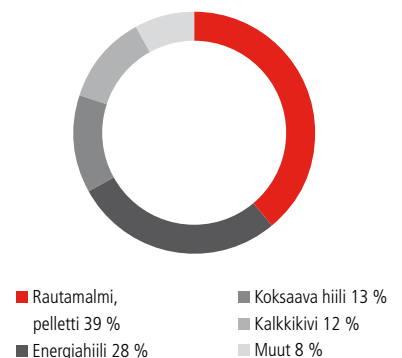

* Arkadia-aluksen 10,2 M€:n myyntivoitto mukaanlukien

Lastausmäärät maittain

Kuljetukset tuoteryhmittäin

Leipurin

palvelee asiakkaitaan
tuotannon kaikissa
vaiheissa

Kokonaispalvelu auttaa solmimaan tiiviitä kumppanuuksia

Leipurin-konsernilla on ainutlaatuinen palveluvalikoima. Yritys toimittaa sekä raaka-aineita että koneita ja auttaa lisäksi asiakkaitaan niin tuotteiden kuin tuotannonkin kehittämässä. Tämän kokonaispalvelun avulla Leipurin aikoo jatkaa voimakasta kasvuaan: yhtenä tavoitteena on nousu Venäjän leipomoteollisuuden ykköstoimittajaksi.

Elintarviketeollisuuden kysyntä ei romahda pahassakaan taantumassa, joten Leipurin on osaltaan lisäämässä myös koko Aspon vakautta. Kuluttajien perustarpeisiin pohjautuva liiketoiminta lisää toiminnan ennustettavuutta, vaikka toimialalla paljon muutoksia tapahtuukin.

"Elintarviketeollisuuden toimintaympäristö muuttuu koko ajan monimuotoisemmaksi.

Toimimme usealla eri sektorilla, joten meillä on keskimääräistä tarkempi näkemys markkinoiden kehityksestä. Siksi pystymme toimimaan nopeasti ja auttamaan asiakkaitamme heidän keskeisissä haasteissaan", Leipurin-konsernin toimitusjohtaja Matti Väänänen sanoo.

Esimerkiksi leipomoteollisuudessa työvoimakustannusten osuus on suuri, lisäksi koko elintarviketeollisuuden raaka-ainekustannuk-

Lähes puolet liikevaihdosta ulkomailta

Venäjällä oma
toimisto jo **6**
kaupungissa

Tuotekehitystä omissa koeleipomoissa

Toiminta **Ukrainassa**
käynnistyy **2009** keväällä

set nousivat viime vuonna hyvin nopeasti. Poikkeuksellisen rajuihin hintamuutoksiin vaikutti useita eri tekijöitä kuten kehittyvien talouksien kasvanut kulutus ja lihansyönnin yleistyminen sekä kasvipohjaisten biopoltoaineiden tuotannon lisääminen.

Valmistavalla teollisuudella on suuria vaikeuksia siirtää kohonneita kustannuksia tuotteisiinsa, joten tehokkaasti toimiva raaka-aine- ja konetoimittaja voi parantaa asiakkaidensa kilpailukykyä ja muodostaa siten entistä tiiviimpiä kumppanuuksia. Se onnistuu tarjoamalla parhaan hinta-laatu-suhteen tuotteita sekä auttamalla asiakkaita myös toiminnan kehittämiseksi.

Oma tuotemerkki lisää kilpailukykyä

Leipurin pystyy pitämään asiakkaidensa kokonaiskustannukset kilpailukykyisellä tasolla suurten maailmanlaajuisten ostojen ja tehokkaan logistiikan avulla. Riittävän laaja pää-

miesjoukko auttaa varmistamaan asiakkaille parhaat mahdolliset tuotteet.

”Emme aio olla yhden päämiehen myyntikonttori. Päämiesten määrä vaihtelee tuotealueittain ja juuri tämä pitkäaikaisiin toimittajasuhteisiin liittyvä osaaminen tuo meille etua. Se on osaamista, jota kilpailijamme eivät voi kopioida”, Väänänen kertoo.

Hintakilpailussa auttaa myös oma Leipurin-tuoteperhe, joka sisältää kaikki leipomoiden tarvitsemat perusraaka-aineet. Kaikilla markkina-alueilla myytävät tuotteet ovat Leipurin-konsernin reseptien mukaan kehitetyt ja niiden valmistajina on joukko johtavia eurooppalaisia raaka-ainetoimittajia. Elintarviketeollisuudessa toimintatavalla on pitkät perinteet, valmistajat ovat jo vuosia tehneet omien brändituotteidensa ohella myös kauparyhmien private label –tuotteita.

Tavoitteena on, että oman tuotemerkin osuus myynnistä olisi noin 20 prosenttia. Se

mahdollistaa tehokkaan panostamisen sekä omaan tuotebrändiin että päämiesten raaka-aineisiin.

”Omalla tuotemerkillä voimme hyödyntää todella suuria hankintavolyymeja ja pitää hinta-laatu-suhteen asiakkaillemme hyvin kilpailukykyisenä. Lisäksi se tuo arvokasta näkyvyyttä koko Leipurin-brändille ja luo meistä tehokkaasti kuvaa laaja-alaisena toimijana. Tällä on suuri merkitys esimerkiksi itämarkkinoilla.”

Koeleipomo osa asiakaspalvelua

Toinen elintarvikkeiden valmistajien suurempi haaste liittyy kaupan valikoimiin pääsyn vaikeutumiseen. Se on seurausta kaupan keskittymisestä, joka on käynnissä myös kehittyvillä markkinoilla.

Kaupan hyllyille pääsee sitä paremmin mitä mielenkiintoisempi tuote on loppuasiakkaiden mielestä. Siihen vaikuttavat hinnan lisäksi muun muassa tuotteen maukkaus, tuoreus, turvallisuus, terveellisyys ja mielikuvat. Leipurin voi tuoda osaamistaan kaikkien näiden tekijöiden kehittämiseen.

”Pystymme auttamaan asiakkaitamme heidän tuotekehityksessään, mikä on meille hyvin keskeinen kilpailutekijä. Voimme tehostaa asiakkaiden tuotantoprosesseja ja kehittää lopputuotetta – tai auttaa luomaan täysin uusia tuotteita.”

Leipurin-konsernin osaaminen konkretisoi-tuu konsernin koeleipomoissa, joissa tuotekehittelyn ja uusien tuotteiden koeleivontojen lisäksi järjestetään paljon sekä yleisiä että eri asiakasryhmille räätälöityjä kursseja ja seminaareja.

”Tuotteemme ja tietotaitomme kattavat asiakkaan koko tuotantoketjun. Voimme tuoda lisäarvoa resepteihin ja raaka-aineisiin, toimittaa koneet taikinanteosta pakkaukseen sekä kehittää tuotannon eri vaiheita. Kaiken kokoa yhteen tarkka näkemyksemme näiden eri toimenpiteiden keskinäisistä suhteista. Esimerkiksi koneinvestoinnilla voidaan samalla tehostaa toimintaa ja parantaa lopputuotteen laatua.”

”Meillä on kaikessa toiminnassamme ja kaikissa asiakassegmenteissämme yhteinen tehtävä. Me haluamme auttaa asiakkaitamme heidän

”Osa asiakaspalveluamme ovat koeleipomot, joissa tehdään tuotekehittelyä ja uusien tuotteiden koeleivontoja”, Leipurin-konsernin toimitusjohtaja Matti Väänänen sanoo.

haasteissaan ja osallistua heidän ongelmiansa ratkaisemiseen. Se varmistaa myös oman tulevaisuutemme”, Väänänen toteaa.

Länsileipä kiinnostaa Venäjällä

Noin puolet Leipurin-konsernin liikevaihdosta tulee jo ulkomailta. Suurinta kasvu on ollut Venäjällä, jonne Leipurin perusti tytäryhtiön vuonna 1997. Venäjällä liikevaihto on kasvanut viime vuosina 20–30 prosentin tahtia. Nykyisellään toimintaa on neljässä miljoonakaupungissa. Vuoden 2009 aikana toiminta laajenee vähintään kahteen uuteen kaupunkiin, Siperiaan Novosibirskiin ja Tatarstaniin Kazaniin.

”Vuoden, kahden sisällä toiminnan on tarkoitus kattaa koko Venäjän federaatio. Aspon tulo omistajaksi on vauhdittanut suunnitelmien toteuttamista”, Väänänen kertoo.

Kasvua ruokkivat esimerkiksi venäläisten muuttuvat makutottumukset: länsityylisen

leivän osuus kulutuksesta on kovassa nousussa ja leivän terveellisyys on yhä tärkeämpi myyntiargumentti. Tuore leipä tekee tuloaan isoihin marketteihin, jotka investoivat omiin paistopisteisiin.

”Venäjällä on vahva leipäkuulttuuri ja leivällä on siellä pitkä historia. Suomalaisella puhtaudella on myös selvää lisäarvoa terveellisyteen liittyvissä viesteissä. Meillä on Venäjällä hyvä maaperä saavuttaa tavoitteemme, nousta maan leipomotoimialan ykköstoimittajaksi”, Väänänen sanoo.

Venäjällä asiakkaat arvostavat Leipurin-konsernin kokonaispalvelua; sekä raaka-aineet että koneet ja valmistuslinjat hankitaan mieluummin samalta kumppanilta. Vahva jalansija laajoilla itämarkkinoilla kiinnostaa myös päämiehiä, ja laajan päämiesverkon avulla Leipurin pystyy tarjoamaan asiakkailleen riittävän monipuolisen tuotevalikoiman.

Maailmanlaajuinen talouskriisi ja Venäjän ruplan heikentyminen on lisännyt itäkaupan varotoimia. Maariskien uhkia ja niihin varautumista käsitellään myös koko Aspo-konsernin näkökulmasta, jotta kaikilla yrityksillä on viimeinen tieto tilanteesta ja parhaita käytäntöjä voidaan soveltaa tehokkaasti. Venäjällä menestyminen edellyttää kuitenkin sitoutunutta läsnäoloa.

”Olemme Venäjällä täysipainoisesti. Olemme kiinteä osa asiakkaidemme arvoketjua ja prosesseja. Joka päivä leivotaan ja joka päivä tarvitaan myös varastoista tavaraa, joka maksetaan maan valuutalla. Siksi toiminnassa on toki aina myös omat riskinsä.”

Kasvua koko Itämeren alueella

Jatkossa Leipurin aikoo jatkaa kasvuaan ja vahvistaa edelleen markkina-asemaansa sekä Suomessa että erityisesti Itämeren alueella.

Viiden vuoden sisällä liikevaihto on tarkoitus kaksinkertaistaa, josta liikevoittoa on vähintään viisi prosenttia.

Leipurin on juuri avaamassa toimipisteen Ukrainaan. Uusista markkina-alueista tarkemman selvittelyn kohteena ovat Valko-Venäjä ja Moldova.

”Elintarviketeollisuudessa on päämiesten piirissä käynnissä paljon yritysjärjestelyjä ja konepuolen toimijoita on mennyt myös konkurssiin. Toimintaympäristö ja yhteistyökumppanit voivat siten muuttua nopeastikin. Asemamme on kuitenkin erinomainen, sillä laaja läsnäolo Baltian ja Venäjän markkinoilla tekee meistä isojen päämiesten silmissä kiinnostavan ja halutun kumppanin.”

”Samoin elintarvikkeita valmistava teollisuus keskittyy; esimerkiksi leipomoitten määrä on vähentynyt Suomessa vuosittain noin 50:llä. Olemme viime aikoina panostaneet keskisuu-

riin ja perinteisiin leipomoihin ja saaneet niitä keskittämään hankintojaan meille. Suomessa ja Venäjällä olemme saaneet myös suurten asiakkaiden luottamuksen ja meillä on paljon kokonaisasiakkuuksia, joissa toimitamme sekä raaka-aineita että koneita.”

Elintarviketeollisuuden raaka-aineiden kysyntä on suhteellisen vakaata. Konepuoli on syklistempää, mutta sielläkin on tasainen investointitarve, johon vaikuttavat sekä vanhentunut laitekanta että eritoten tarve jatkuvaan tehokkuuden parantamiseen. Kysyntää lisää myös se, että kuluttajat janoavat uutuuksia. Elintarviketeollisuudessa tuotekehitys on jatkuva.

Väänänen uskoo, että koneiden ja raaka-aineiden synergioissa on vielä paljon hyödynnettävää. Konekannan modernisointi avaa usein tien myös reseptien ja raaka-ainevalikoiden uudistamiseen ja siten entistä tiiviimpiin kumppanuuksiin.

Venäjällä länsityylisen leivän osuus kulutuksesta on kovassa nousussa.
Tuore leipä tekee tuloaan isoihin marketteihin, jotka investoivat omiin paistopisteisiin.

Palveleva kumppani tuotantoon ja tuotekehitykseen

Leipurin toimittaa elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja koneita. Se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä toiminnan tehostamiseen.

Leipurin-konsernilla on omat yksiköt Suomessa, Venäjällä, Puolassa, Ukrainassa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Venäjällä on toimipisteet ja varastot Pietarissa, Moskovassa, Tseljabinskissä, Jekaterinburgissa, Kazanissa ja Novosibirskissa.

Yritys on leipurien perustama: sen toiminta alkoi vuonna 1920 yksityisten leipomoiden yhteisostoliikkeenä.

Strategia

Leipurin-konsernin keskeinen kilpailutekijä on kokonaispalvelu: konserni on maailmanlaajuisesti yksi harvoista sekä raaka-aineita että koneita toimittavista yrityksistä. Koko tuotantoketjuun liittyvä osaaminen antaa yritykselle ainutlaatuisen kokonaiskuvan elintarvikealan kehityksestä. Näin Leipurin pystyy parhaiten parantamaan asiakkaitensa kilpailukykyä ja ratkomaan asiakkaitensa erilaisia haasteita.

Leipurin haluaa olla asiakkailleen johtava paikallinen tavarantoimittaja ja asiantuntija. Päämiehille Leipurin haluaa olla halutuin yhteistyökumppani.

Asiakkaat ja lisäarvo

Asiakkaita ovat leipomoteollisuuden, makeis- ja meijeriteollisuuden sekä liha- ja valmisruokateollisuuden yritykset. Niille toimitetaan niin raaka-aineita, koneita ja laitteita kuin valmistukseen ja tuotekehitykseen liittyvää osaamista.

Liikevaihdosta noin 72 prosenttia on leipomoteollisuuden raaka-aineita, 17 prosenttia liha- ja valmisruokateollisuuden sekä makeis- ja meijeriteollisuuden raaka-aineita ja 11 prosenttia koneita. Raaka-aineissa ja koneissa Suomen osuus liikevaihdosta on noin puolet.

Raaka-aineissa kilpailuetuna on ensiluokainen asiakaspalvelu: asiakkaille tarjotaan mahdollisimman laadukkaat, turvalliset ja kilpailukykyiset tuotteet, kattava tuotevalikoima, alan johtavat päämiehet sekä luotettava ja kustannustehokas logistiikka.

Leipomoteollisuudelle toimitetaan kaikkia leipureiden tarvitsemia raaka-aineita, valmis-

teita, pakasteita ja tarvikkeita. Muulle elintarviketeollisuudelle toimitetaan raaka-aineiden lisäksi maku- ja rakenneaineita.

Leipurin toimittaa sekä omia Leipurin-tuotemerkin että tunnettujen päämiesten raaka-aineita. Leipurin-tuotteet perustuvat yrityksen omaan tuotekehitykseen ja resepteihin. Yrityksen päämiehet edustavat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia.

Leipurin toimittaa koneita ja laitteita leipomoteollisuuden tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin aina taikinanteosta tuotteiden pakkaamiseen. Yritys toimittaa myös kokonaisia valmistuslinjoja ja paistopisteitä sekä muussa elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Päämiehet ovat alan tunnetuimpia laitevalmistajia. Lisäksi Leipurin suunnittelee ja valmistaa erikoiskoneita, kuten ruistaikinoiden ylösyöntikoneita. Omien koneiden tuotekehitys tapahtuu usein tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

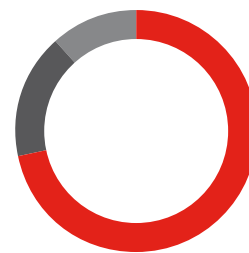
Olenainen osa yrityksen palvelua on myös asiantunteva neuvonta, tuotekehitys ja asiakaskoulutus. Asiakkaiden kilpailukykyä parannetaan sekä uusilla resepteillä, raaka-aineilla ja koneilla että laajemmin tuotantoon ja logistiikkaan liittyvillä innovaatioilla. Tämä tietotaito konkretisoituu konsernin koeleipomoissa, joissa tehdään esimerkiksi uusien tuotteiden koeleivontoja.

Vuosi 2008

Liikevaihto touko-joulukuulta oli 69,3 miljoonaa euroa ja tulos 3,1 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi kaikissa liiketoiminnoissa ja kaikilla markkina-alueilla.

Kasvu oli orgaanista: myynti kasvoi kaiken kokoisissa asiakkuuksissa ja uusia jakelusopimuksia tehtiin koko toiminta-alueella. Vajaa puolet kasvusta tuli alan yleisestä hintojen noususta: raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat nousivat vuoden 2008 alkupuolella jyrkästi mutta ovat sittemmin tasoittuneet ja osin laskeneet. Hyvään vuoteen vaikuttivat myös onnistuneet ostot ja uudet päämiehet. Konekaupan suhdanne jatkui hyvänä aina vuoden lopulle asti ja oman konepajan valmistus oli ennätysellisen suuri. Venäjän ja Puolan valuuttojen heikentyminen pienensi tulosta noin kolmella prosentilla.

Liikevaihdon jakauma

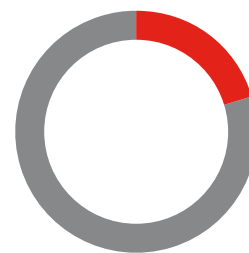
■ Leipomoteollisuus 72 %
■ Elintarviketeollisuus 17 %
■ Koneet 11 %

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

■ Suomi 53 %
■ Baltia ja Puola 30 %
■ Venäjä 17 %

Osuus Aspon henkilöstömäärästä

■ Leipurin 20 %

Telkon

kilpailuetuja ovat
laaja tuotevalikoima
ja tehokas logistiikka

Uusi Telko vahvisti asemiaan Itämeren alueella

Telko syntyi, kun Aspokem ja Kauko-Telkon raaka-ainetoiminnot yhdistyivät. Uuteen kokoluokkaan nousu lisää toiminnan vakautta ja ennustettavuutta. Kaupan myötä Telko laajeni myös uusille liiketoiminta-alueille. Yritys on siten entistä paremmissa asemissa hyödyntämään maailmantalouden nopeita heilahteluja.

Vakautta lisäävät uuden Telkon laaja maantieteellinen peitto sekä muovien ja kemikaalien tasavahva asema. Entistä vahvempaan ja tasapainoisempaan yritysraakenteeseen tähdännyt fuusio on vallitsevassa taloustilanteessa osoittautunut oikeaksi strategiseksi valinnaksi.

"Meillä on vahvoja paikallisia toimipisteitä ympäri Itämeren alueen. Maiden kansanta-

loudet ovat kehitykseltään eri vaiheissa, joten synkempinäkin aikoina joukkoon mahtuu myös valopilkkuja", Telkon toimitusjohtaja Jari Ranne sanoo.

Telkon kasvu on suurinta itämarkkinoilla, erityisesti Venäjän toiminnot ovat olleet jo vuosia kovassa ja kannattavassa kasvussa. Yrityskauppa laajensi toiminta-alueen Puolaan

Päämiehiä kiinnostaa entistä suurempi markkina-alue

Toiminta laajeni Puolaan

Muovit ja Kemikaalit tasavahvassa asemassa

35 % kasvua
Venäjän liikevaihdossa

ja vahvisti yhtiön asemaa Skandinaviassa ja Suomessa. Suomi on yhä sekä Muovit- että Kemikaalit-toimialojen suurin markkina. Muoveissa asema on hyvin vahva, mikä auttaa kannattavuuden säilyttämistä myös vaikeampina aikoina.

Uusi Telko on vahvasti paikallisesti läsnä koko Itämeren alueella, yhteensä 13 maassa.

”Ainutlaatuinen maantieteellinen peitomme on herättänyt paljon kiinnostusta ja olemme saaneet sen ansiosta jo uusia päämiehiä. Vahva asemamme idän kasvumarkkinoilla kiinnostaa laajalti, yhteistyömahdollisuuksista ovat innostuneet esimerkiksi useat Kaukoidän raaka-ainevalmistajat”, Ranne sanoo.

Kasvua uusista tuotealueista

Kiinnostavuutta lisäävät myös uudet tuotesegmentit. Yrityskaupassa uuden Telkon vali-

koimiin tuli esimerkiksi paperiteollisuuden ja elektroniikka-alan tuotteita ja osaamista. Myös kaivosteollisuuden tarvitsemat kemikaalit tarjoavat tulevaisuuden kasvumahdollisuuksia.

”Paperiteollisuudelle toimitamme raaka- ja voiteluaineita, lisäksi meillä on vahvaa asiantuntemusta paperi- ja selluteollisuuden prosessien kehittämistä. Elektroniikka-alalla muoveihin liittyvää erikoisosaamistamme hyödynnetään esimerkiksi matkapuhelinten valmistuksessa.”

”Lupaava uusi asiakassegmentti on myös kaivosteollisuus, eritoten Suomessa ja Venäjällä. Esimerkiksi Suomessa Talvivaaran kaivos moninkertaistaa useiden kemikaalien käytön. Kaivosteollisuus käyttää runsaasti juuri meidän toimintamallimme sopivia kemikaaleja, joissa asiakkaat painottavat hintaa enemmän jakelijan asiantuntemusta ja palvelua.”

Osaaminen kasvoi koko organisaatiossa

Telko lisäsi yrityskaupassa myös osaamistaan; uudessa yhtiössä hyödynnetään sekä Aspokemin että Kauko-Telkon raaka-ainetoimintojen vahvuuksia. Yrityskulttuurien integraatio on ollut iso prosessi, jossa riittää tekemistä vielä vuoden 2009 puolellakin. Uusi Telko on kuitenkin ehtinyt jo yhdistämään molempien yritysten parhaita avuja.

”Vaikka kasvoimme paljon, olemme silti onnistuneet säilyttämään avoimen, mutkattoman ja tiimityötä painottavan organisaatiokulttuurin. Olemme myös oppineet paljon Kauko-Telkon vahvasta projektityöskentelystä, heidän pitkäjänteisestä tavastaan luoda ja kehittää asiakassuhteita. Meillä on nyt hyvä tasapaino pitkäkestoisen ja nopean kaupan kesken. Molempia tarvitaan, sillä eri kaupankäyntitavat soveltuvat eri tuotesegmentteihin

“Kilpailutekijöitämme ovat tehokas logistiikka ja monipuolinen varastointijärjestelmä”, Haminan terminaalilla vierailut Telkon toimitusjohtaja Jari Ranne sanoo.

ja laajempi osaaminen avaa meille uusia mahdollisuuksia”, Ranne kertoo.

Suomessa yhteisen organisaation luonti sujui nopeasti, uusien Muovit- ja Kemikaaliryhmien toiminta pääsi ripeästi käyntiin. Venäjällä, Ukrainassa ja Puolassa päällekkäisyyksiä ei käytännössä ollut eikä toiminnassa tehty suuria muutoksia. Baltiassa toimintaa on entisestään keskitetty Viroon ja Latviaan. Eniten muutoksia tehtiin Skandinaviassa, jossa aiemmat organisaatiot sijaitsivat myös maantieteellisesti erillään. Skandinaviankin uusi organisaatio on nyt valmis ja iskukunnossa.

Osana integraatioprosessia on hiottu myös tuotevalikoimaa. Esimerkiksi autokemikaaleissa toimintaa on tehostettu luopumalla pienemmästä kaupasta ja keskittymällä entistä voimakkaammin muutamiin avaintuotteisiin.

Asiakkaat arvostavat asiantuntemusta

Asiakkaiden ja päämiesten parissa uusi Telko on otettu myönteisesti vastaan. Tärkeintä monelle kumppanille on ollut se, että hyvin sujunut yhteistyö on jatkunut ilman suurempia muutoksia. Telkon asiakkaat arvostavat luotettavien ja tehokkaiden toimitusten lisäksi erityisesti tuotteisiin ja tuotantoprosesseihin liittyvää asiantuntevaa palvelua. Lisäarvoa tuova palvelu auttaa Telkoa menestymään myös entistä tiukemmassa kilpailutilanteessa.

Suuremman koon ja laajemman toiminta-alueen ansiosta Telko on monella markkina-alueella entistä varteenotettavampi kumppani. Tämän potentiaalin täysimittainen hyödyntäminen on integraation seuraava askel.

Suuren kokoluokan fuusio toi myös muutamia päämieskonflikteja. Päällekkäisiä tuotteita

valmistavat päämiehet olivat tiedossa jo kaupasta päätettäessä, ja poistuvien toimittajien menetystä on kompensoitu kasvattamalla yhteistyötä valittujen päämiesten kanssa.

Telkon asiakkaat ovat Itämeren alueella, mutta tuotteita hankitaan jatkossa yhä enemmän maailmanlaajuisesti. Uusia liiketoimintamahdollisuuksia kartoittava yksikkö palvelee muun muassa asiakkaita, joilla on ilmennyt esimerkiksi hinta- tai laatuongelmia jossakin toisen jakelijan myymässä tuotteessa. Tämän palautteen perusteella he etsivät asiakkaille vaihtoehtoisia toimittajia. Telko hankkii raaka-aineita jo esimerkiksi kiinalaisilta ja intialaisilta valmistajilta.

Kokemus tuo kilpailuetua

Päämies- ja asiakaskunnan muutoksia ruokkii myös maailmanlaajuinen talouskriisi. Alalla odotellaan velkavivulla kasvaneiden raaka-ainevalmistajien ja kilpailijoiden konkurssseja. Myös Lähi-Idän uusien, ylivoimaisen hintakilpailukyvyyn omaavien valmistajien tulo markkinoille pakottaa monet eurooppalaiset raaka-ainevalmistajat muuttamaan strategiaansa ja keskittymään vain erikoistuotteisiin.

”Meillä on aiemmilta vuosilta kokemusta päämiesten fuusioista. Yleensä puolet tapauksista on meille suotuisia, puolet kielteisiä. Joko meille ennestään hyvä kumppani on yrityskaupassa ostajana ja tuo meille lisäbisnestä tai toisinpäin. Olennaista on, että tiedämme koko ajan mitä markkinoilla tapahtuu ja olemme äärimmäisen nopeita toimimaan tarvittavalla tavalla”, Ranne sanoo.

Telko reagoi pikaisesti myös talouskriisin ensi merkkeihin. Erityisesti itämarkkinoilla noudatetaan suurta varovaisuutta: luottovaikutuksia noudatetaan tiukasti, eräänäntyneiden maksujen suhteen on nollatoleranssi, paikallisissa valuutoissa ei tehdä pitkiä sopimuksia ja vaihto-omaisuuksia ajetaan alas.

Nopea reagointi markkinoiden muutoksiin edellyttää toimialan perusteellista tuntemusta ja kykyä havaita hyvin erilaisia heikkoja signaaleja. Tämä korostaa kokemuksen merkitystä.

”Meillä on alalta vuosikymmenien kokemus ja sen mukanaan tuoma ymmärrys siitä miten eri asiat vaikuttavat toisiinsa. Meillä on myös riittävästi väkeä, joka on nähnyt rajujakin laskukausia ja joka osaa tehdä kauppaa myös laskevien hintojen markkinoilla. Kokemuksemme on näinä turbulenteina aikoina meille suureksi eduksi.”

Muoveissa Telkon strategiana on palvella ensisijaisesti muoviosia tekeviä pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Kuvan osia käytetään keskuspolynimureissa.

Palvelua raaka-ainevalmistajille ja loppukäyttäjille

Telko hankkii ja markkinoi teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessin kehittämisen. Telko syntyi, kun Aspokem ja Kauko-Telkon raaka-ainetoiminnot yhdistyivät vuonna 2008.

Yrityksen toiminta on organisoitu kahdeksi toimialaksi: Muovit ja Kemikaalit. Muovien osuus liikevaihdosta on vähän yli ja kemikaalien osuus vähän alle puolet. Telkolla on terminaalit Haminassa ja Raumalla sekä lukuisia paikallisvarastoja eri toimintamaissa.

Telko toimii 13 eri maassa: Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa, Venäjällä, Ukrainassa ja muissa idän kasvutalouksissa. Yritys on vahvasti läsnä kaikilla markkina-alueilla ja tuntee siten paikalliset asiakkaat ja toimintatavat.

Telkon vahvuutena on pitkät asiakas- ja päämiessuhteet ja niiden myötä kehittynyt erikoisosaaminen asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Laajan tuotevalikoiman ja monipuolisen asiakaskunnan ansiosta Telkolla on poikkeuksellisen kattava kuva markkinoista ja niiden toimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Telkon päämiehet ovat maailman johtavia kemian alan valmistajia, joiden kanssa on tyyppisesti tehty hyvin pitkäaikaista yhteistyötä.

Strategia

Muoveissa Telkon strategiana on palvella ensisijaisesti muoviosia tekeviä pieniä ja keski-suuria yrityksiä. Monet näistä yrityksistä toimivat alihankkijoina ja ne joutuvat reagoimaan omien asiakkaidensa toiveisiin hyvin nopealla aikataululla. Siksi Telkon kaltainen joustava ja paikallinen jakelija on niille välttämätön.

Kemikaaleissa Telkon strategiana on toimia linkkinä raaka-ainevalmistajien ja kemikaalien loppukäyttäjien välillä. Vahvan logistisen osaamisensa ansiosta Telko pystyy ottamaan vastuulle osan sekä valmistajien että loppukäyttäjien liiketoiminnasta. Tässä auttaa Telkon vahva tietotaito tuotteista ja niiden jalostuksesta.

Asiakkaat ja lisäarvo

Telkon **Muovit-ryhmä** toimittaa teknisiä muoveja ja valtamuoveja. Asiakkaita ovat muun muassa pakkaus-, rakennus- sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuuden yritykset ja kulut-

tajatuotteita valmistavat muoviteollisuuden yritykset.

Muoveissa kilpailuetuja ovat monipuolinen tuotevalikoima, tehokas logistiikka ja räätälöidyt toimitukset suoraan asiakkaan tuotantoon.

Telkolla on vahva osaaminen eri muoviraaka-aineista, joten se voi tarvittaessa osallistua tiiviisti asiakkaidensa tuotantoprosessin eri vaiheisiin; teknistä asiantuntemusta voi hyödyntää myös esimerkiksi tuotekehityksessä.

Telkon **Kemikaalit-ryhmä** toimittaa teollisuuskemikaaleja, erikoiskemikaaleja, autokemikaaleja ja voiteluaineita. Asiakkaita ovat muun muassa väri-, prosessi-, rehu-, puunjalostus-, kemian- ja lääketeollisuuden yritykset.

Kemikaaleissa kilpailuetuja ovat laaja tuotevalikoima, alan monipuolisin varastointijärjestelmä ja tehokas logistiikka. Laaja osaaminen raaka-aineista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin tuotantoprosesseihin on myös keskeinen osa Telkon asiakaspalvelua.

Autokemikaalit-yksikkö valmistaa omista raaka-aineista alan merkkituotteita. Voiteluaineet-yksikkö myy pohjoisen ilmaston ja teollisuuden erityistarpeet huomioon ottavia teollisuustuotteita.

Vuosi 2008

Telkon liikevaihto oli 172,7 miljoonaa euroa ja tulos miljoona euroa. Ostettu liiketoiminta on luvuissa mukana toukokuusta lähtien. Vuosi oli kaksijakoinen: syyskuuhun asti Venäjä ja Ukraina tekivät erinomaista tulosta, Suomessa oltiin matkalla kohti selvää parannusta ja Baltia oli edellisvuoden tasolla. Loppuvuodesta Ukrainan kysyntä pysähtyi. Venäjällä liikevaihto pysyi vielä marraskuuhun hyvällä tasolla, mutta asiakkailta alkoi ilmetä maksuvaiveuksia ja jo sovitut toimituksia yritettiin perua. Suomessa suurten asiakasalojen, kuten maaleollisuuden, tilanne heikkeni hyvin nopeasti. Volyymituotteiden hinnat laskivat voimakkaasti.

Nopeasti vaihtuvat raaka-aineiden hinnat korostavat oikea-aikaisten ostojen merkitystä. EU-maissa Euroopan uusi kemikaalilainsäädäntö REACH voi pahimmillaan vaikuttaa siten, että kemikaaliteollisuus siirtää toimintojaan pois EU:n alueelta. Telkossa suurinta kasvua odotetaan lähivuosina itämarkkinoilta, erityisesti Venäjältä ja Ukrainasta.

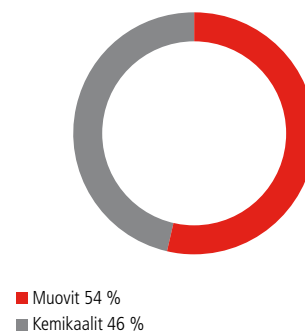
Liikevaihto

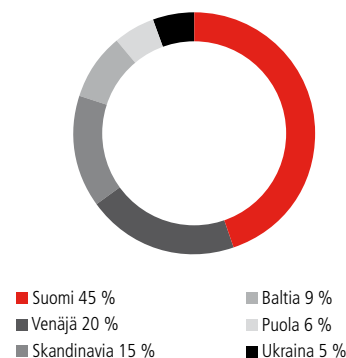
Liikevoitto

Liikevaihdon jakauma

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Kaukomarkkinat

auttaa energian- säästöissä ja toiminnan tehostamisessa

Kasvua energiatehokkuutta parantavista investoinneista

Kaukomarkkinat sisältää useita suuren kasvupotentiaalin liiketoimintoja. Elektroniikkaan ja teollisuuskoneisiin keskittyneiden toimialojen yhteisiä nimittäjiä ovat energiatehokkuuden lisääminen ja prosessiteollisuuden kannattavuuden parantaminen.

Vuoden 2008 aikana Kaukomarkkinoiden rakennetta kehitettiin siten, että se pystyy mahdollisimman hyvin hyödyntämään toimintaympäristön tarjoamia kasvumahdollisuuksia. Hankintapalveluista ja teippiliiketoiminnasta luovuttiin, viimeiset yritysmuunnokset tehtiin joulukuussa. Samalla rakennettiin Kaukomarkkinoiden uutta strategiaa.

"Uuden strategiamme mukaisesti keskitymme liiketoimintoihin, jotka tarjoavat

tuotteita ja palveluita energiatehokkuuden parantamiseen sekä prosessiteollisuudelle. Kolmas tärkeä toiminta-alueemme on turvallisuuden ja viestintään liittyvä liiketoiminta", Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja Jari-Pekka Lehmuskoski sanoo.

Erityisesti energiansäästö on megatrendi, joka paitsi ruokkii kasvua myös yhdistää Kaukomarkkinoiden Elektroniikka- ja Teollisuus-koneet-toimialoja.

Ilmalämpöpumppujen myynti kasvoi **13 %**

Panasonic-kumppanuutta **40 vuotta**

Uusi yhteisyritys **Kiinaan**

Asiakkaille entistä laajempia **palvelukokonaisuuksia**

”Molemmat toimialat ovat esimerkiksi merkittäviä lämpöpumppujen toimittajia. Elektroniikassa toimitamme asuntoihin tarkoitettuja Panasonicin ilmalämpöpumppuja: energian hinnan nousu lisää niiden kysyntää vaikka uudisrakentaminen vähentyikin”, Lehmuskoski sanoo.

Teollisuuskoneet-yksikön toimittamia lämpöpumppuja käyttävät teollisuuslaitokset ja energiantuottajat. Esimerkiksi Helsingin Energian kaukolämpöä ja -jäähdytystä samassa prosessissa tuottava lämpöpumppulaitos on alallaan maailman suurin ja sen hiilidioksidipäästöt ovat viisi kertaa pienemmät kuin vaihtoehtoisilla tuotantotavoilla.

”Vastaavalla tavalla hukkaenergiaa voidaan hyödyntää esimerkiksi paperiteollisuudessa. Meidän tehtävämme on auttaa asiakkaita tehostamaan prosessejaan sekä samalla ideoida uusia käyttökohteita päämiestemme

tuotteille”, Kaukomarkkinoiden varatoimitusjohtaja Immo Nykänen sanoo.

Kaukomarkkinoiden Teollisuuskoneet-yksikkö toimittaa myös paljon muita energiaa säästäviä tuotteita. Yritys on esimerkiksi Puolassa Vaconin taajuusmuuttajien maahantuoja ja jälleenmyyjä. Teollisuuden prosesseja myös kehitetään jatkuvasti uusien ympäristövaatimusten mukaisesti, mikä sekin tuo Kaukomarkkinoille uutta liiketoimintaa.

Tuotteet vastaavat talouskriisin haasteisiin

Uuden strategian moottorina ovat nykyiset ja tulevat asiakastarpeet. Talouskriisi on entisestään korostanut asiakasyritysten halua karsia kustannuksiaan, tehostaa prosessejaan ja lisätä kassavirtaansa. Kaukomarkkinoiden tuotteet ja palvelut vastaavat kaikkiin näihin tarpeisiin.

Teollisuuskoneet-toimialaan kuuluvan Metexin kuluvan vuoden tuotanto on käytännössä jo myyty. Metex on erikoistunut vanhojen telahiomakoneiden kunnostamiseen ja modernisointiin. Uusittuja koneita toimitetaan maailmanlaajuisesti metalli- ja paperiteollisuudelle.

”Metexin kunnostamat tuotteet ovat edullisempia kuin vastaavat uudet, käytännössä myös vanhojen koneiden rungot ovat usein uusia kestävämpiä. Olemassa olevien koneiden modernisointi nopeuttaa asiakkaidemme prosesseja. Esimerkiksi paperikoneita modernisoidaan tuotannon pullonkaulakohtista tai niitä muutetaan ajamaan toisenlaisia paperilaatujia”, Nykänen kertoo.

Kustannusten pienentäminen ei Kaukomarkkinoiden näkökulmasta tarkoita vain alhaisempaa hintaa vaan kokonaiskustannusten laskua. Hyvä esimerkki on Kaukomarkkinoi-

“Helsingin Energian lämpöpumppulaitos käyttää päämiehemme lämpöpumppuja”,
Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja Jari-Pekka Lehmuskoski sanoo.

den toimittama Panasonicin ääriolosuhteisiin kehittämä kannettava Toughbook-tietokone. Sen hinta on viisi kertaa kuluttajamarkkinoiden normaalikannettavaa korkeampi, mutta tietokoneen rikkoutumisesta ja tärkeiden tietojen menettämisestä aiheutuvat vaihtoehtokustannukset tekevät Toughbookista yrityksille kannattavan investoinnin.

“TV-yhtiölle uuden sukupolven kamerainvestointi taas toi toiminnallisia säästöjä, kun videonauhujen liikuttelusta päästiin tiedostojen jakeluun. Käytännössä myymme yhä vähemmän teknisiä ominaisuuksia ja entistä enemmän asiakkaan ongelmien ratkaisua”, Lehmuskoski sanoo.

Tavaroiden liikuttelusta laajempaan palveluun

Kaukomarkkinoiden toiminta on yleisemminkin kehittyvässä tavaroiden toimittamisesta laa-

jempiin palvelukokonaisuuksiin ja asiakkaiden toiminnan tehostamiseen.

Elektroniikka-toimialan tuore Creation Crew -yksikkö edustaa asiakkaille lisäarvoa tuovaa palvelua. Creation Crew on tekninen mainostoimisto, joka rakentaa Kaukomarkkinoiden toimittamista tuoteryhmistä isoihin plasmanäyttöihin ja interaktiiviseen tekniikkaan perustuvia virtuaalisia messuosastoja. Se on itsenäistä liiketoimintaa ja edesauttaa samalla myös laitekauppaa.

Teollisuuskoneet-yksikön palvelua edustavat esimerkiksi lainoituksen järjestelyt. Kaukomarkkinoiden Pekingin toimisto hoitaa projekteja, joissa hyödynnetään valtiollisia luottoinstrumentteja, kuten korkotuki- ja NIB-luottoja. Näitä halpakorkoisia lainoja käytetään esimerkiksi ympäristönsuojelun tai terveydenhuollon investointien toteuttamisessa.

Suuria odotuksia on ladattu myös vuoden

2009 alussa Kiinassa aloittaneelle, yhdessä kahden pitkäaikaisen päämiehen kanssa perustetulle yhteisyritykselle, jonka asiakkaita ovat kiinalaiset paperitehtaat. Toiminta on asiakkaiden luona tapahtuvaa telojen kunnostusta sekä laitteiden valmistusta. Yhteisyritys pyrkii avaamaan myös paikallisia hankintakanavia Kaukomarkkinoiden muille päämiehille ja esimerkiksi suomalaisille metalliteollisuuden pk-yrityksille.

Vahva brändi menestyksen takana

Kaukomarkkinat on Aspon omistamista yrityksistä pienin, mutta sillä on toimialallaan hyvä liikevoittotaso ja se omaa mielenkiintoisia, toimintaympäristön suurista trendeistä kuten energiansäästöä hyötyviä liiketoimintalueita. Liikevaihto ei suoraan kuvaa toiminnan laajuutta, koska Teollisuuskoneet-toimialalla tehdään paljon agenttikauppaa. Kaukomarkki-

noiden liikevoitosta Elektroniikka ja Teollisuus-koneet tuovat yhtä suuren osan.

Kaukomarkkinoilla on huomattavan suuri määrä hyvin arvokasta aineetonta pääomaa. Sillä on pitkä historia, vahvat päämiessuhteet ja se pystyy tuottamaan asiakkailleen lisäarvoa toimintaa tehostavilla tai kehittäville tuotteilla ja palveluilla. Kaukomarkkinat-brändi on vahva ja siksi Aspo halusi ottaa käyttöön sekä perinteikkään nimen että liikemerkin.

”Useat kansainväliset asiakkaamme ovat tervehtineet muutosta ilolla. He arvostavat myös Aspon historiaa. Pitkäjänteisellä toiminnalla ja pitkäaikaisilla kumppanuuksilla on suuri merkitys erityisesti Kaukoidän markkinoilla”, Lehmuskoski sanoo.

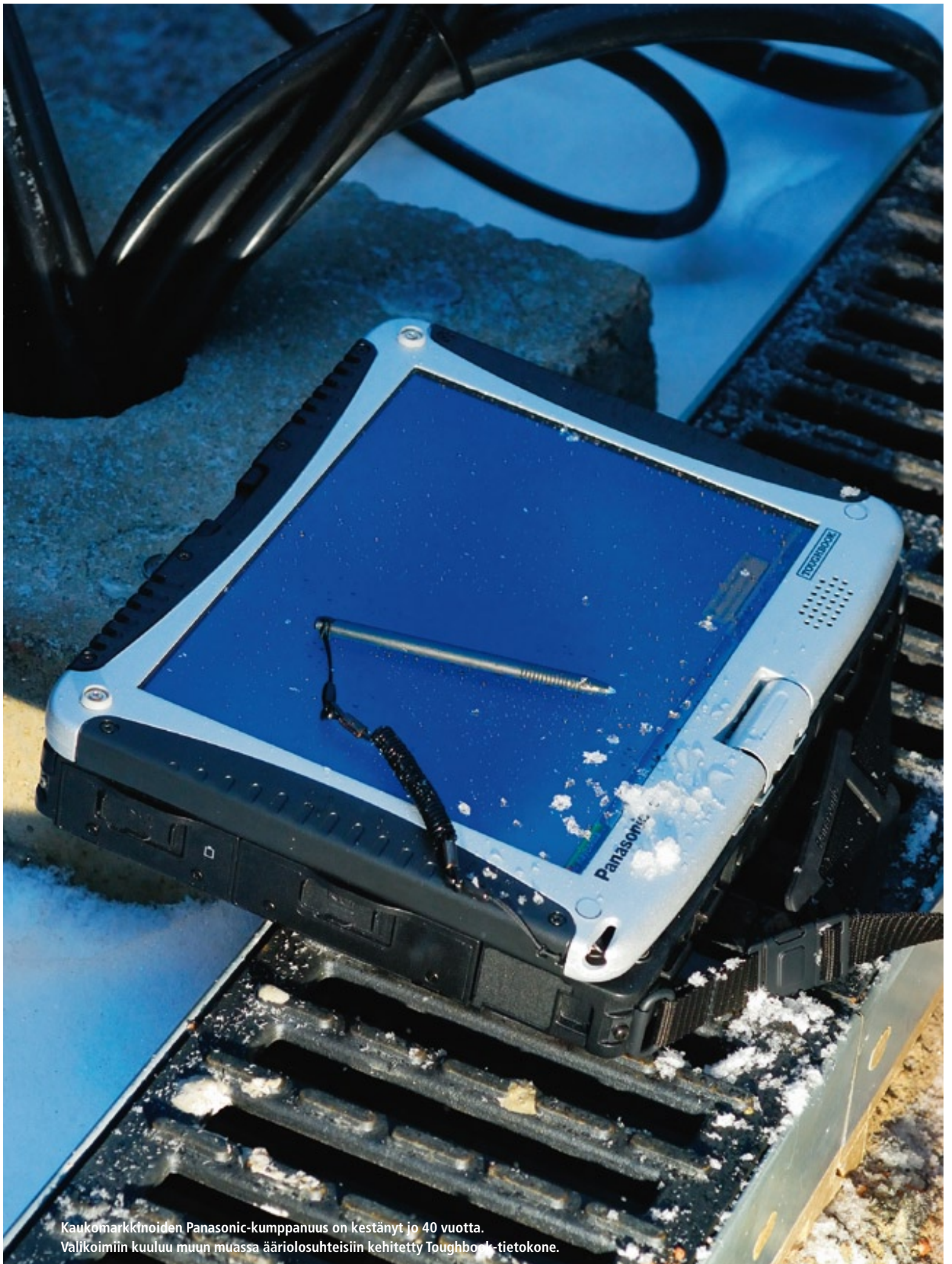
Kaukomarkkinoilla on pitkät perinteet Kiinan kaupassa sekä elektroniikan tuonnissa Japanista. Kaukomarkkinat oli ensimmäinen suomalainen Kiinaan etabloitunut yritys: Pekin-

gin toimisto avattiin 1950-luvun alkupuolella. Muutamaa vuotta myöhemmin yritys aloitti ensimmäisenä suomalaisyrityksenä japanilaisten tuotteiden maahantuonnin. Panasonicin kanssa kumppanuus on kestänyt jo 40 vuotta.

”Pitkä historia ja sitoutuneet ihmiset ovat keskeinen vahvuutemme. Suuri kansainvälinen päämiehemme totesi hiljan saavansa kilpailuetua siitä, että olemme niin kiinteästi mukana suomalaisessa yhteiskunnassa: meillä on tiiviit suhteet maamme päättäjiin ja eri toimialoille. Sellaista osaamista ei rakenneta hetkessä eikä sitä voi myöskään kopioida.”

Päämiesosaaminen on oma aineettoman pääoman lajinsa. On osattava rakentaa sopiva yhdistelmä eri kokoisista päämiehistä ja kyettävä myös markkinoimaan heille omaa lisäarvoaan. Viime vuosina päämieskuntaa on harmonisoitu, jotta valikoima olisi mahdollisimman kilpailukykyinen.

Kaukomarkkinoiden Panasonic-kumppanuus on kestänyt jo 40 vuotta.
Valikoimiin kuuluu muun muassa ääriolosuhteisiin kehitetty Toughbook-tietokone.

Merkkien ja maailman markkinoiden osaaja

Kaukomarkkinat keskittyy elektroniikan ja teollisuuskoneiden kauppaan. Yhtiö on alun perin perustettu vuonna 1947.

Elektroniikka-toimiala jakautuu ammatti- ja teollisuuselektroniikkaan, Teollisuuskoneet-toimialan asiakkaina on paperi- prosessi- ja energiateollisuuden yrityksiä. Elektroniikan osuus liikevaihdosta on noin kaksi kolmasosaa, Teollisuuskoneiden noin kolmasosa.

Kaukomarkkinat on avannut ensimmäisenä suomalaisyrityksenä toimiston Kiinaan jo vuonna 1953 ja aloittanut ensimmäisenä myös japanilaisten tuotteiden maahantuonnin. Teollisuuskoneet-yksiköllä on nykyisin toimintaa Kiinassa, Vietnamsissa, Puolassa, Saksassa, Venäjällä ja Suomessa.

Strategia

Kaukomarkkinoiden strategiana on toimittaa tuotteita ja palveluita, jotka auttavat asiakkaita tehostamaan ja kehittämään toimintaansa. Asiakkaille tämä tarkoittaa nopeampia ja tehokkaampia tuotantoprosesseja, kustannus- säästöjä sekä kilpailuetua tuovia ratkaisuja.

Strategian olennainen osa on vahvat ja pitkäkestoiset päämiessuhteet. Kaukomarkkinat tekee töitä alansa tunnetuimpien valmistajien kanssa. Elektroniikassa yhteistyö Panasonicin kanssa on jatkunut jo 40 vuotta. Teollisuuskoneet-toimialalla toimitaan kaikilla markkina-alueilla mahdollisimman pitkälle samojen toimittajien kanssa.

Asiakkaat ja lisäarvo

Elektroniikan kilpailuetuja ovat alansa johtavat päämiehet ja heidän merkkituotteensa, laaja tuotevalikoima sekä tuotteisiin liittyvä asiantunteva palvelu. Elektroniikassa merkittävin ja laajimman tuotevalikoiman omaava päämies on japanilainen Panasonic.

Ammattielektroniikan asiakkaita ovat julkiset laitokset, palveluyritykset, operaattorit sekä jälleenmyyjät, joille toimitetaan esimerkiksi tuotantovideo- ja valvontatekniikkaa sekä langattomia ja kiinteitä viestintäratkaisuja. Yksikkö on markkinajohtaja ilmalämpöpumppuissa ja kuvanauhattomissa IT-ammattivideokameroissa.

Teollisuuselektroniikan asiakkaita ovat muun muassa elektroniikka- ja metsäteollisuus sekä tutkimus- ja tuotekehitysyksiköt, joille

toimitetaan esimerkiksi tuotantoautomaation koneita, testaus- ja mitalaitteita sekä automaatio-, elektroniikka- ja kuituoptiikkakomponentteja.

Teollisuuskoneet myy alansa tunnetuimpien toimittajien koneita ja laitteita paperi-, prosessi- ja energiateollisuudelle. Paperiteollisuuden asiakkaiden osuus liikevaihdosta on noin 80 prosenttia. Kilpailuetuina ovat luotettavat tuotteet, vahva asiantuntemus ja vuosikymmenten kokemus asiakas- ja päämiessuhteista. Tekninen tuki sekä varaosa- ja huoltopalvelut ovat tärkeä osa toimintaa.

Kiinassa toimitetaan paperi- ja kartonkiteollisuudelle alan tunnetuimpien toimittajien koneita ja laitteita. Toimitukset kattavat uudet koneet, modernisoitavien koneiden osakokonaisuudet sekä tarvittavat komponentit, kulutustavarat ja varaosat. Kiinassa toimii myös kokoonpanoon ja kunnossapitopalveluihin keskittynyt yhteisyritys, joka tarjoaa lisäksi alihankintapalveluita maan ulkopuoliselle konepajateollisuudelle. Pekingin toimiston toiminta kattaa valtiollisten luottoinstrumenttien hyödyntämisen esimerkiksi ympäristöalan ja terveydenhuollon projekteissa.

Saksassa toimiva tytäryhtiö Metex on erikoistunut telahiomakoneiden nykyaikaistamiseen ja toimittaa laitteitaan maailmanlaajuisesti. Puolassa toimitetaan paperi- ja selluteollisuuden koneita ja laitteita sekä toimitaan taajuusmuuttajavalmistajan maahantuojana ja jälleenmyyjänä. Venäjällä ja Vietnamsissa markkinoidaan kemiallisen puunjalostusteollisuuden koneita ja laitteita.

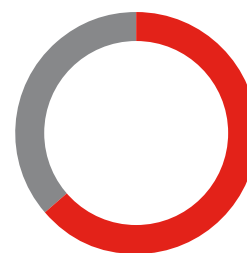
Vuosi 2008

Kaukomarkkinoiden vertailukelpoinen liikevaihto ja tulos kasvoivat. Kaukomarkkinat on osa konsernin muuta liiketoimintaa toukokuun 2008 alusta.

Elektroniikan myynti kehittyi suotuisasti, kasvussa olivat erityisesti ilmalämpöpumput, ammattivideokamerat, Toughbook-tietokoneet sekä langattoman viestinnän tuotteet. Teollisuuskoneet-toimialan vuosi oli erittäin hyvä.

Energian korkea hinta lisää kotitalouksien ilmalämpöpumppujen kysyntää. Euroon nähden vahvistuva jeni aiheuttaa japanilaisille tuotteille hinnankorotuspaineita.

Liikevaihdon jakauma

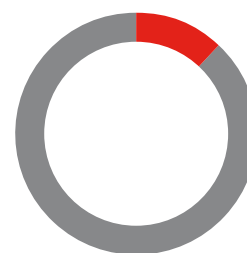
■ Elektroniikka 64 %
■ Teollisuuskoneet 36 %

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

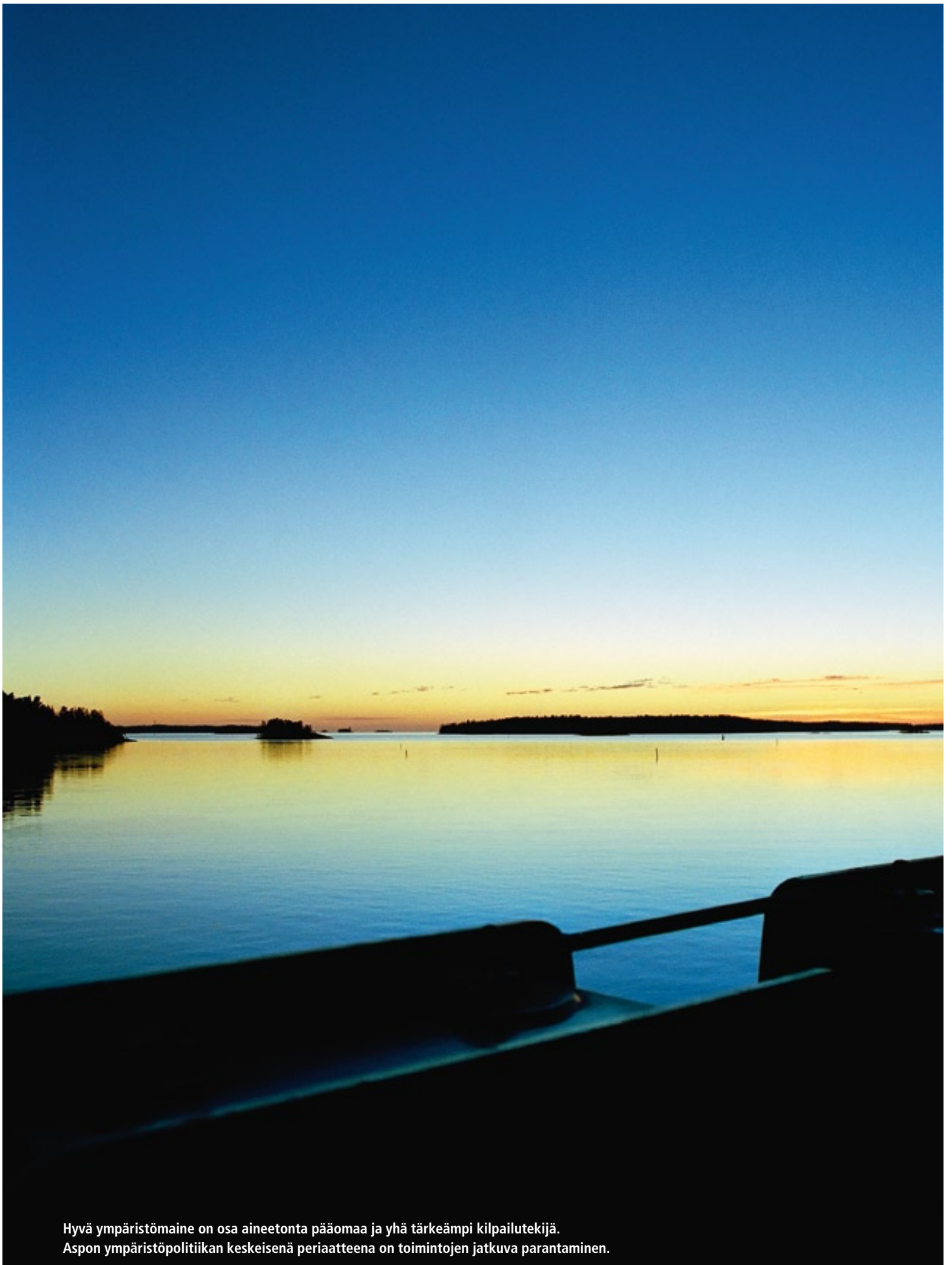
■ Suomi 64 %
■ Puola 11 %
■ Kauko-ltä 14 %
■ Saksa 11 %
■ Venäjä 1 %

Osuus Aspon henkilöstömäärästä

■ Kaukomarkkinat 12 %

Hyvä ympäristömaine on osa aineetonta pääomaa ja yhä tärkeämpi kilpailutekijä.
Aspon ympäristöpolitiikan keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen.

Aineettoman pääoman kehittäminen rakentaa Aspon arvoa

Suuri osa Aspon arvosta on aineetonta pääomaa. Sen kehittämistä ohjaavat henkilöstö- ja ympäristöpolitiikka ja sitä rakennetaan vastuullisella toiminnalla.

Aspon liiketoiminnot edustavat kauppaa ja logistiikkaa. Ne edellyttävät läheistä asiakastyötä ja asiakkaan liiketoiminnan ymmärtämistä. Siksi suuri osa Aspon arvosta onkin aspolaiten osaamisessa sekä asiakas- ja päämiessuhteissa. Tämän aineettoman pääoman vaaliminen, kehittäminen ja kasvattaminen on Aspon henkilöstöjohtamisen keskeisiä periaatteita. Arvoa muodostavat rakennepääoma, inhimillinen pääoma sekä suhdepääoma.

Rakennepääomaa ovat ne rakenteet, järjestelmät ja prosessit, joilla varmistetaan, että tärkeä osaaminen ei ole liian henkilösidonnaista vaan laajemmin koko organisaation käytössä. Muun muassa erilaiset asiakashallinnan CRM-järjestelmät auttavat parantamaan asiakaspalvelua. Rakennepääomaan kuuluu myös asioiden mittaaminen: esimerkiksi eri toimialojen asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Inhimillinen pääoma sisältää henkilöstöön liittyvät asiat, kuten henkilöstön osaamisen ja sen kehittämisen, työtyytyväisyyden, virkistystoiminnan ja palkitsemisen. Aspo pyrkii kaikin tavoin edistämään työntekijöidensä ammatillista kehittymistä sekä luomaan kannustavaa työilmapiiriä. Koulutukseen ja ammattitaidon kehittämiseen investoidaan kaikilla organisaatiotasolla. Aspon työntekijöillä on myös mahdollisuus edetä urallaan koko konsernin tasolla.

Henkilöstön kannustamiseksi Aspoon perustettiin vuonna 2005 henkilöstöraho, johon maksetaan voittopalkkioeränä osa Aspon tuloksesta. Tarkoituksena on, että valtaosa rahastolle maksettavista voittopalkkioista käytetään Aspon osakkeiden ostoon. Tavoitteena on henkilöstön nousu yhtiön merkittäväksi omistajaksi.

Suhdepääomaa on asiakkaisiin, päämiehiin ja muihin sidosryhmiin liittyvä osaaminen. Valtaosa Aspon liiketoimintojen asiakkuuksista on hyvin pitkäaikaisia ja vahvan luottamukseen perustuvia kumppanuuksia. Samoin monet päämiessuhteet ovat vuosikymmenten mittaisia.

Ympäristömaine keskeinen kilpailutekijä

Myös hyvä ympäristömaine on osa aineetonta pääomaa ja yhä tärkeämpi kilpailutekijä. Aspon ympäristöpolitiikan keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Kriittiset ympäristöasiat halutaan hoitaa yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen. Ympäristölle haitallisia vaikutuksia pyritään ennakoidaan ja välttämään hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnin, tuotteiden elinkaarianalyysien sekä riskienarvioinnin avulla.

Asossa ympäristöasiat on kytketty tiiviiksi osaksi strategiaprosessia. Konsernin ympäristöpolitiikka toimii ohjeena eri liiketoimintojen kehittäessä omia toimintatapojaan. Vastuu ympäristöasioiden kehittämisestä on Aspon yrityksillä ja vastuuhenkilönä on yleensä yrityksen toimitusjohtaja.

Aspo pyrkii hyödyntämään ympäristövaikutusten kannalta parhaita mahdollisia teknologioita ja välttämään haitallisia vaikutuksia. Työntekijöitä koulutetaan ja kannustetaan toimimaan ympäristön kannalta vastuullisella tavalla. Ympäristöasioita edistetään myös esimerkiksi tukemalla työntekijöiden joukko liikenteen käyttöä sekä siirtymällä vähemmän polttoaineita kuluttaviin työsuhteautoihin. Aspo osallistuu myös erilaisiin yhteiskuntavastuullisiin hankkeisiin, kuten yhteistyöhön Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa.

Aspo varautuu ennakkoon ympäristöasioissa tapahtuviin muutoksiin ja etsii koko ajan keinoja millä varautumista voi edelleen parantaa. Poikkeustilanteita varten on laadittu tarkat toimenpide- ja viestintäsuunnitelmat. Aspo pyrkii myös osallistumaan sekä kansallisiin että kansainvälisiin ympäristöhankkeisiin.

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännöstö laivojen turvallisesta toiminnasta ja ympäristön

pilaantumisen ehkäisemisestä. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Turvallisuutta lisää myös laivojen hyvä varustelutaso: kaikki alukset ovat jäävahvisteisia. Lisäksi pitkäaikainen henkilöstö tuntee hyvin Itämeren satamat, väylät ja olosuhteet.

Laivat ovat ekologisista vaihtoehtoja suurten lastien kuljettamiseen. Suuren rahtialuksen hiilidioksidipäästöt lastin kokoon ja matkaan suhteutettuna ovat 30 prosenttia raskaan ajoneuvoyhdistelmän päästöistä ja alle kolme prosenttia lentokoneen päästöistä.

Leipurin-konsernissa on kiinnitetty erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin. Raaka-aineissa toimintamallille on myönnetty ISO 9001:2000 sertifikaatti. Sertifiointin myötä yritys on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristövaikutukset huomioidaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telkole hyvä ympäristömaine on keskeinen menestystekijä. Toiminnalla on tiukat laatu-kriteerit, jotta yritys voi mahdollisimman hyvin suojella omaa mainettaan ja siten myös päämiestensä ja asiakkaidensa brändejä.

Telko noudattaa kaikessa toiminnassaan alan lainsäädäntöä ja suosituksia niin ympäristön, tuotteiden kuin henkilöstönkin suhteen. Yrityksellä on ISO 9001 -standardin mukainen sertifiointi. Lisäksi yhtiö on sitoutunut noudattamaan Responsible Care – Vastuu huomisesta -ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omatoimiseen parantamiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkopuolisella ESAD II -arvioinnilla.

Corporate Governance

Aspon hallituksen jäsenet Risto Salo, Kari Stadigh, Esa Karppinen, Gustav Nyberg, Roberto Lencioni ja Matti Arteva omistivat vuoden 2008 lopussa yhteensä 9,9 prosenttia Aspon osakkeista.

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja muita julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestystä sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä. Aspo noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 20.10.2008 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Yhtiö poikkeaa hallinnointikoodin valiokuntia koskevasta suosituksesta. Hallituksen jäsenmäärä huomioon ottaen yhtiö ei ole katsonut tarpeelliseksi perustaa valiokuntia, vaan koko hallitus osallistuu kaikkien asioiden valmisteluun.

Konsernirakenne

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa ja hallita omaisuutta, valvoa tytäryhtiöiden ja muiden toimintayksikköjen toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun

liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä, jotka ovat ESL Shipping Oy, Leipurin Oy, Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy tytäryhtiöineen.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määrämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä hallituksen ehdotukset ja mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous vahvistaa vuosittain tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkas-

Aspo Oyj

tajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen ja tilintarkastajan palkkioista. Lisäksi yhtiöllä voi tarvittaessa olla ylimääräinen yhtiökokous.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen. Pyyntö saada asia yhtiökokouksen esityslistalle perusteluineen tai päätösehdotuksineen tulee toimittaa kirjallisesti

osoitteeseen Aspo Oyj, PL 17, 00581 Helsinki. Osakkeenomistajien tekemät päätösehdotukset julkaistaan yhtiön internet-sivustolla.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspon hallitus. Kokouskutsu julkaistaan pörsstitiedotteella ja hallituksen määräämissä valtakunnallisissa sanomalehdissä aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 17 päivää ennen yhtiökokousta. Lisäksi kokouskutsu ja seuraavat tiedot julkistetaan yhtiön internet-sivustolla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen esityslistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan kokouksen jälkeen pörsstitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja

päätöksiin liittyvine liitteineen esitetään yhtiön internet-sivustolla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Hallitus

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2008 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kuusi jäsentä. Jäsenien toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla. Hallitus ei ole perustanut valiokuntia vaan koko hallitus osallistuu asioiden valmisteluun.

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuosikatsaukset ja konsernitilinpäätökset
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit
- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yritys- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka
- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen

Koska yhtiössä ei ole tarkastusvaliokuntaa, hallituksen tehtävänä on lisäksi:

- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta
- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta

- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätöksen valmistelu

Hallitus tekee vuosittain itsearviointin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan.

Hallituksella oli vuoden 2008 aikana 13 kokousta, joista 6 oli puhelinkokouksia. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot ja kulujen korvausperiaatteet vuosittain. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan rahakorvauksina.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 4 000 euroa ja muiden jäsenten 2 000 euroa. Hallituksen jäsenelle, jolla on päätoimi jonkun Aspo-konserniin kuuluvan yrityksen palveluksessa, ei makseta palkkiota. Matkat korvataan Aspon yleisen matkustussäännön mukaisesti. Aspo Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2008 palkkioita yhteensä 130 500 euroa.

Riippumattomuus

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumattomia yhtiöstä sekä yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta säännöllisesti.

Valiokunnat

Yhtiön liiketoiminnan laajuuden ja hallituksen koon huomioon ottaen Aspo Oyj:n hallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi perustaa valiokuntia, vaan koko hallitus osallistuu asioiden valmisteluun.

Toimitusjohtaja

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus. Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja toimii myös konserniyhtiöiden operatiivisten hallitusten puheenjohtajana sekä toimii operatiivisena esimiehenä alakonsernien

toimitusjohtajille. Hän myös vastaa sisäisestä tarkastuksesta talousjohtajan esimiehenä. Talousjohtaja raportoi sisäisen tarkastuksen havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Toimitusjohtaja vastaa konsernin riskienhallinnasta, jota koordinoi talousjohtaja.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehtoista on sovittu kirjallisesti toimitusjohtajasopimuksessa.

Aspon toimitusjohtajana on toiminut 31.12.2008 saakka diplomiekonomi, eMBA Gustav Nyberg (52) ja 1.1.2009 lähtien eMBA Aki Ojanen (48).

Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2008 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 309 671 euroa, josta palkkioiden osuus oli 95 885 euroa ja luontoisetujen osuus 17 786 euroa.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta ja täysimääräinen eläke 60 prosenttia eläkepalkasta.

Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Johtoryhmä

Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön johtoryhmä, joka vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja yhtiön tuloksesta sekä valmistelee politiikat ja yhteiset käytännöt. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat Aspon julkiseen sisäpiiriin.

Johtoryhmään kuuluvat 1.1.2009 alkaen toimitusjohtajan lisäksi talousjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä, kehityspäällikkö Pekka Piironen ja konsernin lakimies Toni Santalahti.

Konsernin laajennettuun johtoryhmään kuuluvat Aspo Oyj:n johtoryhmän jäsenten lisäksi liiketoimintojen toimitusjohtajat sekä tietohallinnosta ja viestinnästä vastaavat henkilöt. Laajennetun johtoryhmän tehtävänä on liiketoimintojen välisen yhteistoiminnan varmistaminen ja synergian hyödyntäminen sekä yhteisten kehityshankkeiden ja politiikkojen valmistelemineen.

Hallituksen jäsenet

Gustav Nyberg

s. 1956, hallituksen puheenjohtaja; riippuvainen yhtiöstä, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista
Diplomiekonomi, eMBA

Aspon hallituksen päätoiminen puheenjohtaja vuodesta 2009, hallituksen jäsen vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Aspo Oyj, 1999–2008
Johtotehtävät, Elfa International Ab, 1985–1995
Johtotehtävät, Finnboard, 1979–1984

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Liikesivistysrahasto

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2008: 736 085 kpl; 2,79 % osakekannasta
Mukana Aspo-konsernin vuoden 2006 osakekurssisidonnaisessa kannustinpalkkiojärjestelmässä.
Ei palkkiota vuonna 2008.

Matti Arteva

s. 1945, varapuheenjohtaja; riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Insinööri

Aspon hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2000, hallituksen jäsen vuodesta 1999

Keskeinen työkokemus

Vanhempi neuvonantaja, Rautaruukki Oyj, 2005
Divisioonan johtaja, Rautaruukki Oyj
Metallituotteet, 2003–2004
Toimitusjohtaja, Asva Oy, 1993–2003
Markkinointi- ja johtotehtävät, Aspo Oy, 1975–1993
Osastopäällikkö, Oy Telko Ab, 1970–1975

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Europress Group Oy
Hallituksen jäsen: Komasa Oy ja Mesera Yhtiöt Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2008: 225 324 kpl, 0,85 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2008: 21 900 euroa

Esa Karppinen

s. 1952, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Konsernijohtaja, Berling Capital Oy, 1986–
Aspon hallituksen jäsen vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja ja CFO, Oy Expaco Ab, 1983–1986

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Amanda Capital Oyj ja Amanda Advisors Oy
Hallituksen jäsen: Taalritehtaan Omistusyhteisö Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2008: 794 850 kpl, (Berling Capital Oy), 3,01 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2008: 21 900 euroa

Roberto Lencioni

s. 1961, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Toimitusjohtaja, Oy Gard (Baltic) Ab, 2003–
Aspon hallituksen jäsen vuodesta 1999

Keskeinen työkokemus

Johtotehtävät, Oy Baltic Protection Alandia Ab, 1990–2002
Toimitusjohtaja, Oy Baltic Insurance Brokers Ab, 1994–2001
Myyntipäällikkö, Aspocomp Oy, 1988–1990
Konsernin lakimies, Aspoyhtymä, 1986–1987

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2008: 9 288 kpl, 0,04 % osakekannasta
Aspon vaihdettava pääomalaina: 155 000 euroa
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2008: 21 900 euroa

Risto Salo

s. 1951, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja, Hollming Oy, 2005–
Aspon hallituksen jäsen vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Hollming Oy, 1992–2005
Toimitusjohtaja, Finnyards Oy, 1992
Johtotehtävät, Hollming Oy, 1977–1991

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Teknologiateollisuus ry; neuvottelukunnan jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2008: 53 218 kpl, 0,20 % osakekannasta; Ratiuss Oy 59 115 kpl, 0,22 % osakekannasta; Hollming Oy 399 848 kpl, 1,51 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2008: 18 000 euroa

Kari Stadigh

s. 1955, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Diplomi-insinööri, diplomiekonomi
Konsernijohtajan varamies, Sampo Oyj, 2001–
Aspon hallituksen jäsen vuodesta 1999, hallituksen puheenjohtaja 2000–2008

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, 1999–2000
Toimitusjohtaja, Henkivakuutusosakeyhtiö Nova, 1996–1998
Toimitusjohtaja, Jaakko Pöyry-yhtiöt, 1991–1996
Toimitusjohtaja, JP-Finance Oy, 1985–1991

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Alma Media Oyj, If Skadeförsäkring Holding AB (publ), Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2008: 730 000 kpl, 2,76 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2008: 42 900 euroa

Johtoryhmän jäsenet

Aki Ojanen

s. 1961
eMBA
Toimitusjohtaja, Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus:

Varatoimitusjohtaja, Aspo Oyj, 2007–2008
Toimitusjohtaja, Itella Logistics Oy, 2005–2007
Toimitusjohtaja, Kuusakoski Oy, 2003–2005
Johtotehtävät, Kuusakoski Oy, 1999–2003
Johtaja, Canon North-East Oy, 1996–1998
Johtotehtävät, Canon Oy, 1988–1996

Luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: ESL Shipping Oy,
Leipurin Oy, Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy
Hallituksen jäsen: 3 Step IT Group Oy ja
Teknisen Kaupan Liitto

Omistus:

Aspon osakkeita 31.12.2008: 6 833 kpl;
0,03 % osakekannasta

Arto Meitsalo

s. 1963
KTM
Talousjohtaja, Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus:

Vt. toimitusjohtaja, Kauko-Telko Oy, 2008
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy, 2007
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy, 2005–2007
Group Controller, Kaukomarkkinat Oy, 2002–2005
Laskentaekonomi, Suomen Pankki, 1993–2002
Laskentaekonomi, Kaukomarkkinat Oy, 1989–1993

Omistus:

Aspon osakkeita 31.12.2008: 2 500 kpl;
0,01 % osakekannasta

Harri Seppälä

s. 1964
eMBA
Rahoitusjohtaja, Aspo Oyj, 2008–

Keskeinen työkokemus:

Johtaja, Sampo Pankki Oyj, 2006–2007
Rahoitusjohtaja, Sampo Pankki Oyj, 1999–2006
Johtotehtävät, Postipankki, 1989–1999

Luottamustehtävät:

Hallituksen jäsen: Tehosähkö Oy, 2008–

Omistus:

Aspon osakkeita 31.12.2008: 20 000 kpl;
0,08 % osakekannasta

Pekka Piironen

s. 1969
Ekonomi, MBA
Kehityspäällikkö, Aspo Oyj, 2001–

Keskeinen työkokemus:

Liikkeenjohdon konsultti, Manager, KPMG
Consulting Oy Ab 1995–2001
Strategic Planning Analyst, AT&T Microelectronics,
USA, 1991

Omistus:

Aspon osakkeita 31.12.2008: 16 250 kpl;
0,06 % osakekannasta

Toni Santalahti

s. 1971
OTK
Konsernin lakimies ja hallituksen sihteeri,
Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus:

Hallintopäällikkö, Kauko-Telko Oy, 2006–2008
Luottopäällikkö, Kaukomarkkinat Oy, 1999–2006

Omistus:

Aspon osakkeita 31.12.2008: –

Johdon tulospalkkiojärjestelmä

Aspo-konsernin johto- ja avainhenkilöille on suunnattu Aspo Oyj:n hallituksen hyväksymä osakekurssisidonnainen kannustinjärjestelmä vuodelta 2006, jossa mahdollinen tuotto perustuu yhtiön osakkeen tuottoon. Vuoden 2008 aikana kannustinjärjestelmään perustuvia palkkioita ei ole maksettu. Aspolla ei ole erillistä optio-ohjelmaa.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskukskaupakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Valitulle tilintarkastajalle kuuluu soveltuvin osin myös sisäinen tarkastus. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallituksen jäsenille toimitetaan myös tilintarkastajan antamat välitarkastuskertomukset.

Vuoden 2008 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jan Holmberg. PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2008 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 175 000 euroa. Muita palveluja ostettiin lisäksi 526 000 eurolla.

Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Sisäistä valvontaa varten konsernilla on käytössä tarvittavat raportointijärjestelmät. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan operatiivisen raportointijärjestelmän avulla. Se kattaa toteutuma- ja vertailutietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet. Hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain.

Sisäinen tarkastus on organisatorisesti osa konsernin taloushallintoa. Konserniyhtiöiden controllerit ovat vastuussa lainsäädännön ja konsernin ohjeiden noudattamisesta. He raportoiivat konsernin talousjohtajalle. Talousjohtaja raportoi sisäisen tarkastuksen havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Tarvittaessa sisäistä tarkastusta voidaan vahvistaa ostamalla ulkopuolisia palveluja.

Riskienhallinta on osa Aspo-konsernin sisäistä valvontaa. Sen tavoitteena on havaita, analysoida ja pyrkiä hillitsemään toimintaan liittyviä mahdollisia uhkia ja riskejä. Tarpeellisista toimenpiteistä päätetään riskien kartoittamisen, luokittelun ja systemaattisen arvioinnin perusteella.

Mahdollisten tapahtumien todennäköisyyden ja vaikutusten perusteella riskit on luokiteltu eri ryhmiin. Luokittelu antaa suuntaa riskienhallintatoimien tärkeysjärjestykselle ja luo yhtenäisen tavan arvioida ja arvottaa riskejä koko konsernissa.

Liiketoimintariskien hallinnasta vastaa operatiivinen johto vastuualueidensa mukaisesti. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana normaalia toiminnan ohjausta.

Tiettyjen riskien osalta riskienhallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutusin. Riskienhallintaa koordinoi Aspo Oyj:n talousjohtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

Riskit, riskienhallinta ja liiketoimintariskit on selostettu tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa sivuilla 46–47.

Rahoitusriskit ja riskienhallinnan periaatteet ja hallintomalli on selostettu tilinpäätöksen liitetiedossa 27, sivulla 76.

Sisäpiirihallinto

Aspo-konsernissa noudatetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Aspon hallitus on vahvistanut sisäpiiriohjeiston, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille. Aspo Oyj:n julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastaja. Näiden lisäksi Aspo Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat tytäryhtiöiden toimitus- ja varatoimitusjohtajat, konsernin taloudesta ja rahoituksesta vastaavat henkilöt sekä muut henkilöt, jotka saavat tehtävässään säännöllisesti sisäpiirintietoa. Lisäksi pidetään sisäpiirihankkeiden valmisteluun osallistuvista henkilöistä hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä.

Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kaupaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 14 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa konsernin talousjohtaja. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden omistustiedot ja niissä tapahtuneet muutokset julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Aspo Oyj:n sisäpiirirekisteriä ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Pörssitiedotteet

23.1. Kari Haavisto sai

Ratalta julkisen huomautuksen

Aspo Oyj:n hallituksen 26.6.2007 pidetyssä kokouksessa hallitus päätti omien osakkeiden hankinnasta. Kari Haavisto ehti antaa osto-toimeksiannon ennen kuin Aspo Oyj tiedotti hallituksen päätöksestä.

14.2. Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote

Liikevaihto nousi 266,6 milj. euroon (225,9 Me), liikevoitto oli 23,8 milj. euroa (12,8 Me). Voitto ennen veroja oli 21,4 milj. euroa (11,1 Me) ja tulos/osake oli 0,59 euroa (0,32 euroa). Osinkoehdotus on 0,42 euroa (0,41 euroa).

28.2. Aspo ostaa Kauko-Telkon Keskolta

Aspo ostaa Kesko-konsernilta Kauko-Telko Oy:n koko osakekannan. Velaton kauppahinta on noin 76 miljoonaa euroa (sisältäen 1,8 miljoonaa euroa leasingvastuita), mikä rahoitetaan pankkilainalla.

5.3. Harri Seppälä Aspon rahoitusjohtajaksi

Harri Seppälä, eMBA (43), on nimitetty Aspo Oyj:n rahoitusjohtajaksi 1.4.2008 alkaen.

14.3. Kutsu Aspon varsinaiseen yhtiökokoukseen

Aspo Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina 10. huhtikuuta 2008 klo 14.00.

1.4. Omien osakkeiden luovutus

Aspo Oyj on tänään päättänyt luovuttaa 1 500 kappaletta yhtiön omia osakkeita rahoitusjohtaja Harri Seppälälle yhtiön avainhenkilöille suunnatun kannustusjärjestelmän puitteissa.

3.4. Aspon vuosikertomus 2007

Aspo-konsernin vuoden 2007 vuosikertomus, joka sisältää tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen on julkaistu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi.

10.4. Aspon varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Aspo Oyj:n 10.4.2008 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätökset sekä myönsi vastuuvapauden yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Osingoksi yhtiökokous päätti 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotukset hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakeannista ja omien osakkeiden hankinnasta.

29.4. Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.–31.3.2008

Aspo-konsernin tammi-maaliskuun liikevaihto oli 66,2 milj. euroa (63,1 Me). Liikevoitto oli 2,5 milj. euroa (3,0 Me) ja voitto ennen veroja 1,7 milj. euroa (2,4 Me). Tulos/osake oli 0,05 euroa (0,07 euroa).

30.4. Aspon Kauko-Telko-kauppa päätökseen

Aspo tiedotti 28.2.2008 ostavansa Kesko-konsernilta Kauko-Telko Oy:n koko osakekannan. Tarvittavat viranomais hyväksynnät on saatu ja kauppa saatettiin päätökseen tänään 30.4.2008.

5.5. Asposta alansa johtavien yritysbrändien omistaja ja kehittäjä

Monialayhtiö Aspo on organisoinut toimintansa uudelleen. Uusi Aspo omistaa kolme oman toimialansa johtavaa yritystä: ESL Shippingin, joka huolehtii teollisuuden ja energia-alan raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista; Leipurin-konsernin, joka palvelee leipomoteollisuutta toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa; Telkon, joka markkinoi teollisuuden tarvitsemia muoveja ja kemikaaleja sekä auttaa kehittämään asiakkaitensa tuotteita ja tuotantoprosesseja.

7.5. Aspon osakepääoman korotus

Aspo Oyj:n vuoden 2004 vaihdettavan pääomallainan lainaosuuksilla merkittyä yhteensä 5 880 osaketta vastaava osakepääoman korotus 3 939,60 eurolla on tänään merkitty kaupparekisteriin.

14.5. Aspolla 50 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma

Aspo Oyj on tehnyt sopimuksen 50 miljoonan euron kotimaisesta yritystodistusohjelmasta. Sen puitteissa yhtiö voi laskea liikkeelle alle vuoden mittaisia yritystodistuksia, joilla rahoitetaan Aspon käyttöpääomaa ja muita lyhytaikaisia rahoitustarpeita.

6.6. Omien osakkeiden luovutus

Aspo Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla hallitus on tänään päättänyt luovuttaa 13 130 yhtiön omaa osaketta yhtiön avainhenkilöille suunnatun kannustusjärjestelmän puitteissa.

29.6. Aspo myy Autotank-konsernin Gilbarco Veeder-Rootille

Monialayhtiö Aspo myy Ventures-yksikköön kuuluvan Autotank-konsernin amerikkalaiselle Gilbarco Veeder-Rootille. Velaton kauppahinta on 28 miljoonaa euroa ja kauppa tehdään osakekauppana.

11.8. Aspon ESL Shipping lunastaa Ms Eiran

Aspo-konserniin kuuluva ESL Shipping Oy on tänään allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti lunastanut itselleen SEB Leasing Oy:n omistaman ms Eiran 14,7 miljoonan euron kauppahinnalla. Kaupalla varmistetaan aluksen pysyminen ESL Shippingin laivastossa pitkällä aikavälillä ja se parantaa toiminnan tulosta ja kassavirtaa. Kauppa rahoitetaan pääosin pitkäaikaisella pankkilainalla.

19.8. Autotank-konsernin myynti Gilbarco Veeder-Rootille toteutui

Oy Autotank Ab:n osakekanta siirtyi tänään Gilbarco Veeder-Rootin omistukseen. Gilbarco ja Aspo allekirjoittivat sopimuksen kaupasta 26.6.2008. Kaupasta kirjautuu noin 9 miljoonan euron kertaluonteinen myyntivoitto Aspon lopetettujen toimintojen tulokseen.

19.8. Aspo myy Kaukomarkkinoiden hankintapalvelut

Aspo Oyj myy Kaukomarkkinat-liiketoimintaan kuuluvat hankintapalvelut Kaukopartio Oy:lle. Kaupasta kirjautuu toiselle vuosipuoliskolle noin miljoonan euron myyntivoitto omistusoikeuden siirron yhteydessä.

21.8. Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.–30.6.2008

Aspo-konsernin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto oli tammi-kesäkuussa 140,8 milj. euroa (102,7 Me). Liikevoitto oli 7,0 milj. euroa (17,1 Me) sisältäen 10,2 Me:n myyntivoiton, ja voitto ennen veroja oli 5,4 milj. euroa (17,1 Me). Jatkuvien toimintojen tulos/osake oli 0,14 euroa (0,50 euroa sisältäen 0,29 euroa myyntivoittoa). Kauko-Telkon liiketoiminta sisältyi Aspo-konsernin lukuihin touko-kesäkuulta

21.8. Aspo hankkii omia osakkeitaan

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt hankkia markkinahintaan enintään 400 000 yhtiön omaa osaketta OMX Pohjoismaisen Pörssin julkisessa kaupankäynnissä pörssin sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Ostot aloitetaan aikaisintaan 28.8.2008.

8.9. Aspo myy Kaukomarkkinoiden Suomen teippiliiketoiminnan

Aspo Oyj myy Kaukomarkkinat-liiketoimintaan kuuluvan Suomen teippiliiketoiminnan Oy Telpak Ab:lle. Yhtiön omistavat Ralf Klärich ja Styrbjörn Sumelius. Kaupasta kirjautuu kolmannelle vuosineljännekselle noin 0,2 miljoonan euron myyntivoitto omistusoikeuden siirron yhteydessä.

3.10. Aspo tehostaa hallintorakennettaan

Aspo organisoii toimintansa uudelleen Kauko-Telko-yrityskaupan jälkeen. Osana uudelleenjärjestelyä Kauko-Telko Oy tulee jakaantumaan Telko Oy:ksi, Leipurin Oy:ksi, Hamina Terminal Services Oy:ksi ja Kaukomarkkinat Oy:ksi. Kauko-Telkon keskitetty hallinto on tarkoitus purkaa ja siirtää tarvittavin osin liiketoimintoihin ja konsernihallintoon vuoden loppuun mennessä.

Suunnitellun uudelleenorganisoinnin vuoksi Aspo käynnistää henkilöstön edustajien kanssa yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat kaikkia Kauko-Telkon hallinnon henkilöstöryhmiä ja enintään 50 henkilöä. Toiminnan uudelleenjärjestelyistä mahdollisesti johtuvat henkilöstövähennykset ovat arviolta 10–15 henkilöä.

23.10. Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.–30.9.2008

Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli tammi-syyskuussa 258,0 milj. euroa (154,7 Me). Liikevoitto oli 12,9 milj. euroa (11,3 Me ja lisäksi 10,2 Me myyntivoittoa), ja voitto ennen veroja oli 9,9 milj. euroa (10,4 Me ja lisäksi 10,2 Me myyntivoittoa). Jatkuvien toimintojen tulos/osake oli 0,26 euroa (0,31 euroa ja lisäksi 0,29 euroa myyntivoittoa).

25.10. Muutoksia Aspo-konsernin ylimmässä johdossa 1.1.2009

Aspo Oyj:n hallitus on nimittänyt varatoimitusjohtaja, eMBA Aki Ojasen (47) yhtiön toimitusjohtajaksi 1.1.2009 alkaen. Samassa yhteydessä hallituksen puheenjohtaja Kari Stadigh on ilmoittanut, että hän luopuu Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajan tehtävästä vuoden 2008 lopussa, ja jatkaa hallituksen jäsenenä. Hallitus on keskuudestaan päättänyt valita uudeksi puheenjohtajaksi 1.1.2009 alkaen Aspo Oyj:n nykyisen toimitusjohtajan Gustav Nybergin, joka samalla luopuu toimitusjohtajan tehtävästään.

Aspo Oyj:n talousjohtajaksi 1.1.2009 on nimitetty Kauko-Telko Oy:n talousjohtaja ja vt. toimitusjohtaja KTM Arto Meitsalo (45).

30.10. Aspo vaihtaa osakkeen markkinatakaajaa

Aspo Oyj on irtisanonut Kaupthing Bank hf., Suomen sivuliikkeen kanssa tehdyn NASDAQ OMX Helsinki Oy:n Liquidity Providing -toiminnan edellytykset täyttävän Aspon osakkeen markkinatakaussopimuksen ja tehnyt uuden markkinatakaussopimuksen Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

26.11. Aspon yt-neuvottelut ovat päättyneet

Aspo-konserniin kuuluva Kauko-Telko Oy on päättänyt 9.10.2008 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut. Nyt käytyjen neuvottelujen tuloksena yhtiöstä vähenee 16 henkilötyövuotta. Järjestelyistä ei aiheudu kertaluonteisia kuluja.

1.12. Aspo toteutti Kaukomarkkinoiden hankintapalveluiden myynnin

Aspo-konserniin kuuluva Kauko-Telko Oy on saattanut päätökseen Kaukomarkkinoiden liiketoimintaan kuuluvien hankintapalveluiden myynnin Nikolai Sourcing Oy:lle (ent. Kaukopartio Oy).

4.12. Aspo myy Kaukomarkkinoiden Ruotsin teippiliiketoiminnan

Aspo myy Kaukomarkkinat-liiketoimintaan kuuluvan, Ruotsissa pakkaus- ja teippiliiketoimintaa harjoittavan ASM Sweden AB:n koko osakekannan hollantilaiselle Conti Investments B.V:lle.

9.12. Aspon taloudelliset katsaukset vuonna 2009

Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote vuodelta 2008 julkaistaan tiistaina 10.2.2009. Vuosikertomus valmistuu viimeistään viikolla 13. Aspo julkaisee kolme osavuositarkastusta vuonna 2009: 27.4.2009, 24.8.2009 ja 26.10.2009.

29.12. Aspon osakepääoman korotus

Aspo Oyj:n vuoden 2004 vaihdettavan pääomallain lainaosuuksilla merkityjä yhteensä 1 680 osaketta vastaava osakepääoman korotus 1 125,60 eurolla on tänään merkitty kaupparekisteriin.

Tilinpäätös 2008

Sisältö

Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	45
Konsernitilinpäätös, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma	50
Konsernitase	51
Konsernin rahavirtalaskelma	52
Laskelma oman pääoman muutoksista	53
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	54
Konsernin tunnusluvut	82
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	84
Emoyhtiön tase	85
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	86
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	87
Osakkeet ja osakkeenomistajat	92
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	94
Tilintarkastuskertomus	95
Tietoja osakkeenomistajille	96

Hallituksen toimintakertomus

Toiminnan yleispiirteet

Vuosi 2008 oli markkinoilla kaksijakoinen. Alkuvuoden voimakas hintojen ja kysynnän nousu taittui syksyllä kansainvälisen talouskriisin myötä rajuun laskuun erityisesti öljy- ja muissa petrokemian tuotteissa. Elintarviketeollisuuden raaka-aineiden hinnat nousivat myös huippuunsa keväällä, mutta hintojen lasku on ollut maltillisempaa. Itämeren meri-rahtihinnat ovat syksyllä kääntyneet laskuun. Vaikka ESL Shipping on alusmyynnistä johtuen toiminut koko vuoden vajaakapasiteetilla, sen operatiivinen vuositulos säilyi edellisen vuoden tasolla. Leipurin ja Kaukomarkkinat, jotka sisältävät Aspon lukuihin toukokuusta lähtien, kasvattivat liikevaihtoaan ja paransivat kannattavuuttaan. Telkon tuloskehitys oli hyvä aina finanssikriisin aiheuttamaan öljyn hinnan rajuun laskuun saakka. Kaikilla Telkon markkina-alueilla kysyntä laski voimakkaasti viimeisellä vuosineljänneksellä. Yhtiö joutui myös kirjaamaan kertaluonteisia valuuttatapioita Ukrainasta ja Venäjältä sekä tekemään varaston alaskirjauksia.

Kauko-Telkon osto keväällä mahdollisti tavoitteellisen rakennemuutoksen. Yritystalon myötä Aspo nousi uuteen kokoluokkaan, kemikaalien ja muovien liiketoiminta vahvistui ja uudeksi liiketoiminnaksi saatiin elintarvikkealan perinteikkäitä yhtiöitä. Yrityskauppa mahdollisti Autotank-konsernin myynnin, josta kirjattiin 8,2 miljoonan euron myyntivoitto. Organisaatio uudistettiin ja ryhmitettiin toisistaan riippumattomiksi liiketoiminnoiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Suomen ja Ruotsin teippiliiketoiminta sekä Kaukoidän hankintapalvelut myytiin uuteen rakenteeseen sopimattomina. Kaupoista kirjattiin yhteensä 1,2 miljoonan euron myyntivoitto. Laivastonsa vahvistamiseksi ESL Shipping lunasti 14,7 miljoonalla eurolla Itämeren olosuhteisiin rakennetun Ms Eiran, joka on ollut ns. bareboat-sopimuksella vuokrattuna yhtiön liikenteessä valmistumisestaan asti.

Konsernin kokonaiskulut olivat vuonna 2008 poikkeuksellisen suuret. Tulosta rasittavat yritysjärjestelyistä, integraatiosta sekä päällekkäisten toimintojen rationalisoinnista aiheutuneet kulut. Yrityskaupan lainoituksesta johtuva korollisen vieraan pääoman lisääntyminen on aiheuttanut korkomenojen kasvun. Loppuvuoden poikkeuksellisista valuuttatapioista huolimatta konserni saavutti viimevuotisen 0,59 euron osakekohtaisen tulostason. Liiketoiminnan vahva positiivinen kassavirta on mahdollistanut määrätietoisen velan vähentämisen ja oman pääoman vahvistamisen yrityskaupan jälkeen.

ESL Shipping

Varustamon vuosi oli haastava eikä siltä pienentyneen kapasiteetin vuoksi ollut realistista odottaa yhtä hyvää tulosta kuin 2007. Ms Arkadia myytiin 2007, Ms Tali oli helmikuisen haverin vuoksi telakoituna heinäkuulle, ja lisäksi Ms Mazdyn pitkä aikarahtaus sopimus päättyi maaliskuussa. Tonniston taitavalla operoinnilla ESL Shipping saavutti silti erinomaisen tuloksen. Toimintamallimme mukaisista suojauksista johtuen polttoaineiden hinnan muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta tulokseen.

Yleisen markkinatilanteen muutos syksyllä vaikutti erityisesti terästeollisuudelle kuljet-taviin lastimääriin. Vahva asemamme Venäjän hiilikuljetuksissa on toistaiseksi pystynyt korvaamaan terästeollisuuden pienentyneet volyymit.

Leipurin

Leipurin muodostettiin perinteikkäistä Leipuriin Tukusta (LT-Tukku), LT-Koneesta ja LT-Telkosta. Se keskittyy leipomo-, liha- ja meijeriteollisuuden maku- ja rakennekehitykseen sekä leipomoteollisuuden raaka-aine-, kone- ja laite-toimituksiin. Leipurin toimii Suomen lisäksi Puolassa, Baltiassa ja Venäjällä.

Elintarviketeollisuuden raaka-aineiden hinnat nousivat 2008 historiallisen korkeiksi, mutta kääntyivät laskuun syksyllä. Konetoimitukset leipomoille painoutuivat Suomeen, Venäjälle ja Viroon.

Leipurin ylsi ennustetta parempaan operatiiviseen tulokseen. Viimeisen vuosineljänneksen tulos oli hyvä Venäjän ruplasta aiheutuneista valuuttatapioista huolimatta.

Telko

Aspokem ja Kauko-Telkon teollisuuden raaka-aineet yhdistettiin toukokuun alusta 2008. Telkon asema on vahvistunut yritystalon jälkeen Pohjois-Euroopassa, erityisesti yksikköhinnaltaan korkeammassa teknisissä muoveissa. Telko toimii Suomen lisäksi Skandinaviassa, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa ja Venäjällä. Haminan terminaali, joka on keskittynyt venäläisten nestemäisten kemikaalien logistiikka-palveluihin, on vahvistanut entisestään Telkon asemaa Venäjän markkinoilla. Suomessa ja Skandinaviassa toiminta kärsi voimakkaasta volyymien ja hintojen laskusta viimeisellä neljänneksellä.

Telkon viimeisen vuosineljänneksen tappion aiheuttivat alentuneet volyymit, hintojen laskusta syntyneet varastotappiot sekä valuuttatappiot.

Muu toiminta/Kaukomarkkinat

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon ja Kaukomarkkinat-liiketoiminnan. Kaukomarkkinat keskittyy energiatehokkuuden parantamiseen ja projektimyyniin prosessiteollisuudelle. Energian korkea hinta ja vaatimukset energiankäytön tehostamisesta ovat kasvattaneet kokonaismarkkinoita ja vahvistaneet Kaukomarkkinoiden asemaa Suomen lämpöpumppumarkkinoilla. Kiinan yksikkö välitti useita projektitoimituksia ja teki hyvän tuloksen. Kaukomarkkinoiden hankintapalvelut sekä pakkaus- ja teippiliiketoiminta myytiin vuoden aikana.

Kaukomarkkinat kasvatti liikevaihtoaan ja paransi kannattavuuttaan.

Liikevaihto

Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto kasvoi 149,3 miljoonalla eurolla (71,5 %) 358,2 miljoonaan euroon (208,9). Konsernin suora vienti yhdessä ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihdon kanssa oli 173,7 miljoonaa euroa (131,7).

ESL Shippingin liikevaihto laski 1,2 %:lla 84,1 miljoonaan euroon (85,1). Kauko-Telko-yrityskaupassa Aspon omistukseen siirtyneen Leipurin-konsernin liikevaihto oli touko-joulukuussa 69,3 miljoonaa euroa. Telkon liikevaihto kasvoi 39,5 %:lla ja nousi 172,7 miljoonaan euroon (123,8), mihin voimakkaimmin vaikutti alkuvuodesta tehty yritysosto.

Tulos

Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen tilikauden liikevoitto oli 14,1 miljoonaa euroa (25,3 Me sisältäen 10,2 Me:n myyntivoiton). Liikevoittoon sisältyy 1,1 miljoonaa euroa kertaluonteisia kuluja.

ESL Shippingin liikevoitto oli 15,6 miljoonaa euroa (25,1 Me sisältäen 10,2 Me:n myyntivoiton). Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 0,7 miljoonaa euroa.

Leipurin-konsernin liikevoitto oli 3,1 miljoonaa euroa, ja se ylitti selvästi ennusteen. Leipurin sisältyy Aspo-konsernin lukuihin toukokuun alusta lukien.

Telkon liikevoitto supistui 2,1 miljoonalla eurolla 1,0 miljoonaan euroon (3,1). Liikevoittoa pienensivät loppuvuonna kysynnän voimakas väheneminen ja sitä seurannut markkinahintojen aleneminen sekä euroalueen ulkopuolella olevien päätoiminta-alueiden valuuttojen nopea devalvoituminen. Liikevoitto kertyi pääosin Venäjältä. Ostettu liiketoiminta sisältyy Telkon lukuihin toukokuusta lähtien.

Muu toiminta sisältää Kaukomarkkinat ja Aspon konsernihallinnon. Muun toiminnan liikevoitto oli 5,6 miljoonaa euroa tappiollinen; lukuun sisältyy hallinnon kuluja 7,7 miljoonaa euroa. Kuluista vajaa puolet syntyi yrityskaupan seurauksena organisaatioiden ja toimintojen päällekkäisyyksistä.

Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen poistot kasvoivat miljoonalla eurolla ja olivat 10,8 miljoonaa euroa. ESL Shippingin poistot olivat 7,6 miljoonaa euroa, Leipurin-konsernin poistot 0,4 miljoonaa euroa ja Telkon poistot 1,2 miljoonaa euroa.

Konsernin jatkuvien toimintojen nettora-
hoituskulut olivat 1,3 % liikevaihdosta eli 4,6 miljoonaa euroa (1,0).

Jatkuvien toimintojen voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta oli 9,5 miljoonaa euroa (24,3 Me sisältäen 10,2 Me:n myyntivoiton). Tilikauden voitto oli 7,0 miljoonaa euroa (18,5 Me sisältäen 10,2 Me:n myyntivoiton). Jatkuvien toimintojen välittömät verot ja laskennallisen verovelan muutos olivat 2,5 miljoonaa euroa (5,9).

Investoinnit

Konsernin jatkuvien toimintojen investoinnit olivat 116,7 miljoonaa euroa (9,6). Siitä Kauko-Telko Oy:n osakekannan osto, konsernin historian merkittävin investointi, oli 96,2 miljoonaa euroa. Kauppahintaan sisältyi rahavaroja 18,0 miljoonaa euroa. Pääosa muista investoinneista, 19,7 miljoonaa euroa, käytettiin ESL Shippingin Eira-aluksen lunastukseen SEB Leasing Oy:ltä ja alushankintojen ennakkomaksuihin.

Rahoitus

Konsernin rahoitusasema muuttui vuoden aikana merkittävästi. Kauko-Telko Oy:n osakekannan osto sekä Eira-aluksen lunastus lisäsivät korollisen velan määrää. Autotank-konsernin sekä muiden pienempien liiketoimintojen myynti yhdessä liiketoiminnan vahvan kassavirran kanssa mahdollisti korollisten velkojen lyhentämisen loppuvuodesta. Likvidejä varoja oli tilinpäätöshetkellä 12,6 miljoonaa euroa (13,1). Konsernitaseen tilinpäätöshetken korolliset velat olivat yhteensä 95,0 miljoonaa euroa (33,6). Korottomat velat olivat 43,6 miljoonaa euroa (34,0).

Aspo-konsernin nettovelkaantumistaso oli 124,9 % (32,4), oman pääoman tuotto 24,1 % (25,4) ja omavaraisuusaste verovelka huomioon ottaen 30,6 % (45,1).

Konsernin rahavirta vahvistui loppuvuonna huomattavasti. Tammi-syyskuussa liiketoiminnan nettorahavirta oli 17,6 miljoonaa euroa

Liikevaihto liiketoimintaryhmittäin

	2008 M€	2007 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	84,1	85,1	-1,0	-1,2
Leipurin	69,3		69,3	
Telko	172,7	123,8	48,9	39,5
Muu toiminta	32,1		32,1	
Jatkuvat toiminnot yhteensä	358,2	208,9	149,3	71,5
Lopetetut toiminnot	45,1	57,7	-12,6	-21,7
Liikevaihto yhteensä	403,3	266,6	136,7	51,3

Liikevaihto markkina-alueittain

	2008 M€	2007 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	191,1	127,7	63,4	49,6
Pohjoismaat	47,5	33,0	14,5	43,9
Baltia	32,8	15,9	16,9	106,3
Venäjä ym.	86,8	32,3	54,5	168,7
Jatkuvat toiminnot yhteensä	358,2	208,9	149,3	71,5
Lopetetut toiminnot	45,1	57,7	-12,6	-21,7
Liikevaihto yhteensä	403,3	266,6	136,7	51,3

Liikevoitto liiketoimintaryhmittäin

	2008 M€	2007 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	15,6	25,1	-9,5	-37,8
Leipurin	3,1		3,1	
Telko	1,0	3,1	-2,1	-67,7
Muu toiminta	-5,6	-2,9	-2,7	-93,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	14,1	25,3	-11,2	44,3
Lopetetut toiminnot	9,6	-1,5	11,2	746,7
Liikevoitto yhteensä	23,7	23,8	-0,1	0,0

ja tammi-joulukuussa 30,9 miljoonaa euroa. Aspo Oyj:n ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien rahoituslimiittien määrä on yhteensä 120 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä rahoituslimiiteistä nostettujen luottojen määrä oli 38,5 miljoonaa euroa.

Riskit ja riskienhallinta

Vuoden 2008 lopulla talouden äkillinen ja syvä taantuma aiheutti laajalti riskejä markkina-alueillemme. Riskienhallinnassa paras väline oli Aspon terve liiketoiminta ja sen prosessien syvälinen osaaminen. Talouden taantuminen lähialueillemme ja erityisesti eri maiden talouden perusteiden nopea heikentyminen aiheutti riskejä valuuttakurssien kääntyessä meille epäedullisiksi, tuotteiden maailmanmarkkinahintojen alentuessa ja asiakkaiden maksukyvyyn heikentyessä. Valuuttakurssista ja varastojen

arvonalentumisesta kirjattiin tappioita, merkittäviä luottotappioita sen sijaan ei syntynyt.

Riskienhallinta on osa Aspo-konsernin sisäistä valvontaa. Sen tavoitteena on havaita, analysoida ja pyrkiä hillitsemään toimintaan liittyviä uhkia ja riskejä. Riskiksi on katsottu kaikki sisäiset ja ulkoiset tekijät, jotka vaikuttavat Aspon liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen ja tuloksenteokkykyyn.

Riskit kartoitetaan, luokitellaan ja arvioidaan systemaattisesti ja päätetään tarpeellisista toimenpiteistä. Tiettyjen riskien osalta riskienhallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin.

Riskejä seurattiin koko ajan ja erityisesti yrityskaupan yhteydessä, kun toimintoja yhdistettiin Aspo-konserniin. Merkittäviä riskejä ei tässä yhteydessä toteutunut.

Investoinnit liiketoimintaryhmittäin*

	2008 M€	2007 M€
ESL Shipping	18,8	3,8
Leipurin	0,1	
Telko	0,4	5,7
Muu toiminta	1,2	0,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	20,5	9,6
Lopetetut toiminnot	0,6	1,4
Investoinnit yhteensä	21,1	11,0

*ilman yritysostoja

Henkilöstö keskimäärin liiketoimintaryhmittäin

	2008	2007
ESL Shipping		
Toimihenkilöt	30	28
Merihenkilöstö	199	211
	229	239
Leipurin		
Toimihenkilöt	98	
Työntekijät	26	
	124	
Telko		
Toimihenkilöt	187	122
Työntekijät	17	10
	204	132
Muu toiminta		
Toimihenkilöt	138	11
Työntekijät	2	
	140	11
Lopetetut toiminnot		
Toimihenkilöt	100	166
Työntekijät	85	143
	185	309
Yhteensä	882	691

Liiketoimintariskit

Lähiajan liiketoimintariskit painottuvat maailmantalouden taantumasta seurauksiin. Asiakaspysyvyyteen ja sopimusten sitovuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Liiketoimintariskeistä todennäköisyyden ja vaikutuksen kannalta keskeisimmät riskit liittyvät operatiiviseen toimintaan ja erityisesti asiakaspysyvyyteen, kaluston riittävyyteen, katetason säilyttämiseen sekä avainhenkilöihin. Tämän vuoksi riskienhallinta ei ole Aspossa vain riittävän vakuusturvan hankkimista, vaan se on olennainen osa jatkuvaa toimintaa ja mukana liiketoiminnan prosesseissa.

ESL Shipping

ESL Shippingin keskeisimpinä liiketoimintariskeinä nähdään kysynnän ja kilpailuaseman epäsuotuisat muutokset, luottamusaseman menetys asiakkaan silmissä, työmarkkinapoliittiset ristiriidat, kapasiteetin ja kuljetusten optimointi sekä vaaratilanne tai vahinko merellä. Pitkillä asiakassopimuksilla ja toiminnan jatkuvalla seurannalla ja kehittämisellä ESL Shipping on pystynyt hallitsemaan riskinsä hyvin.

Leipurin

Leipurin-konsernin toiminta-alueella suurimmat riskit ovat valuuttakurssiriskit sekä euron vahvistuminen hintoihin vaikuttavana tekijänä erityisesti Venäjällä; valuuttariskit tiedostetaan myös Baltiassa ja Puolassa. Taloustaantuma voi vaikuttaa leipomokoneiden kysyntään investointihalukkuuden vähentyessä. Liiketoiminnan muita riskejä ovat kansainväliset elintarviketriisit ja tuontirajoitukset. Leipurin on onnistunut riskienhallinnassa hyvin. Valuuttakurssimuutosten suorat vaikutukset on pystytty hallitsemaan eikä merkittäviä tappioita ole syntynyt.

Telko

Telkon tulokseen vaikuttaa ennen kaikkea talouden taantumasta johtuva yleinen kysynnän puute. Myös valuuttakurssiriskit ja asiakasyritysten maksukyvyyn heikkeneminen ovat seurausta taantumasta. Muita keskeisiä liiketoimintariskejä, joilla saattaa olla vaikutusta toimintaan, ovat raaka-aineiden toimittajien välillä tapahtuvat yrityskaupat, jakelukanavien uudelleenjärjestelyt sekä muutokset kemianteollisuudessa ja lainsäädännössä. Telko on kirjannut valuuttakurssitappioita ja varaston arvonalennuksia.

Kaukomarkkinat

Asiakkaiden kotimarkkina- tai vientimyynnin väheneminen on riski Kaukomarkkinoille.

Energiansäästöön perustuvien tuotteiden myynti voi kärsiä energian hintojen laskusta. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit liittyvät Japanin jenin vahvistumiseen ja tuontihintojen nousuun. Kiinassa taloustilanne ja kasvun hidastuminen voivat vaikuttaa asiakkaiden investointihalukkuuteen. Riskienhallinnassa on onnistuttu hyvin; valuuttakurssien vaihtelulla ei ole ollut merkittävää vaikutusta tulokseen.

Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Korkoriskit

Korkoriskeiltä suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisin ja osittain kiinteäkorkoisin lainoihin. Lisäksi käytetään korkojohdannaisia.

Luottoriskit

Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja.

Valuuttariskit

Aspo-konsernissa valuuttariskejä hallitaan terminoinnilla ja konsernin sisäisillä valuuttatransaktioilla.

Henkilöstö

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 827 (699) ja tilikauden aikana keskimäärin 882 (691). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 553 (327) ja työntekijöiden 329 (364). Emoyhtiön henkilöstömäärä, joka koostui toimihenkilöistä, oli tilikauden päättyessä 14 (11) ja tilikaudella keskimäärin 13 (11).

Aspo-konsernin henkilöstöstä 64 % (57) työskentelee Suomessa, muissa Pohjoismaissa 4 % (29), Baltian maissa 6 % (5), Venäjällä 14 % (6) ja muissa maissa 12 % (3). Henkilöstöstä miesten osuus on 67 % (70) ja naisten 33 % (30). Aspo-konsernin työsuhteista on kokoaikaisia 99 % (99). Tilikaudella solmittiin 66 (86) uutta työsuhdetta.

Koko konsernin henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 35 443 649 euroa (27 219 384).

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä voittopalkkiojärjestelmä. Osa konsernin tuloksesta maksetaan voittopalkkioeränä henkilöstörahastolle. Tarkoituksena on, että henkilöstörahasto käyttää valtaosan sille maksettavista voitto-

palkkioeristä Aspo Oyj:n osakkeiden ostoon. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäseninä ovat tässä vaiheessa kaikki Aspo-konsernin kotimaisissa tytäryhtiöissä työskentelevät henkilöt. Aspon toimialat maksavat lisäksi osan tuloksestaan henkilöstölle bonuksina, joiden laskentaperiaatteet hyväksytään liiketoiminoittain.

Aspo Oyj:n hallitus päätti tammikuussa 2006 avainhenkilöiden osakekurssisidonnaisesta kannustinjärjestelmästä, jossa mahdollinen tuotto perustuu yhtiön osakkeen tuottoon seuraavien kolmen vuoden aikana. Osakeomistusoikeuden piiriin kuuluu noin 30 Aspo-konsernin johto- ja avainhenkilöä.

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Aspo-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoiminta kohdistuu toimialojen luonteon mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotantoteknologian kehittämiseen ilman erillistä organisaatiota, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liike-toimintakuluihin.

Ympäristö

Aspo-konsernin normaali toiminta ei aiheuta merkittäviä haittoja ympäristölle. Konserniyhtiöt noudattavat ympäristöasioiden hoidossa Aspon ympäristöpolitiikkaa, jonka keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Tuemme kaikessa toiminnassamme kestäväen kehityksen periaatteita.

Aspo huolehtii ympäristöstä toimimalla aloitteellisesti ja seuraamalla jatkuvasti liike-toimintaansa liittyviä lakeja ja suosituksia ja niihin tehtäviä muutoksia. Haluamme olla edelläkävijä kaikessa toiminnassamme ja pyrimme myös ennakoimaan ympäristömääräysten tulevaa kehitystä.

ESL Shipping

ESL Sippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännöstö laivojen turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Sertifikaattiin kuuluvat vuotuiset arviointit. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Kaikki alukset käyttävät vähärikkistä polttoainetta.

Leipurin

Leipurin-konsernissa on kiinnitetty erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin. Raaka-aineiden osalta toimintamallille on myönnetty ISO 9001:2000 -sertifikaatti. Ympäristövaikutukset huomioidaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telko

Telko noudattaa kaikessa toiminnassaan alan lainsäädäntöä ja suosituksia niin ympäristön, tuotteiden kuin henkilöstönkin suhteen. Lisäksi yhtiö on sitoutunut noudattamaan Responsible Care – Vastuu huomisesta -ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omaehtoiseen parantamiseen. Telkolla on myös ISO 9001 -standardin mukainen laatusertifikaatti.

Johto ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n 10.4.2008 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen yhden vuoden toimikaudeksi insinööri Matti Artevan, oikeustieteen kandidaatti Esa Karpisen, oikeustieteen kandidaatti Roberto Lencionin ja diplomi-insinööri, diplomiekonomi Kari Stadighin. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin diplomi-insinööri Risto Salo ja diplomiekonomi Gustav Nyberg. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Kari Stadigh ja varapuheenjohtajana Matti Arteva.

Hallituksella oli vuoden 2008 aikana 13 kokousta, joista 6 oli puhelinkokouksia. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomiekonomi, eMBA Gustav Nyberg lokakuusta 1999 lähtien. Yhtiön varatoimitusjohtajana ja toimitusjohtajan varamiehenä on toiminut eMBA Aki Ojanen 1.10.2007 lähtien.

Tilintarkastajana on toiminut PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Jan Holmberg.

Osakepääoma ja osakkeet

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2008 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 26 406 063, joista yhtiön hallussa oli 620 000 osaketta eli 2,35 % osakepääomasta.

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keski suurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	M€
08	21,1
07	11,0
06	10,2
05	5,8
04	0,6

Sijoitetun pääoman tuotto	%
08	18,5
07	25,7
06	14,9
05	20,6
04	25,0

Omavaraisuusaste	%
08	30,6
07	45,1
06	45,2
05	47,2
04	48,5

Vuonna 2008 Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 3 403 573 osaketta ja 19,8 miljoonaa euroa, eli 12,9 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 6,90 euroa ja alin 3,57 euroa. Keski kurssi oli 5,81 euroa ja vuoden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi 4,03 euroa. Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 103,9 miljoonaa euroa.

Aspo Oyj:n 10.4.2008 pidetty yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 1 158 250 osaketta. Lisäksi yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia yhtiön vapaalla omalla pääomalla enintään 400 000 omaa osaketta.

Valtuutukset ovat voimassa vuoden 2009 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla Aspo Oyj:n hallitus on tilikauden aikana päättänyt luovuttaa 14 630 omaa osaketta konsernin avainhenkilöille suunnatun kannustinjärjestelmän puitteissa. Osakkeiden luovutushintana on ollut niiden julkisessa kaupankäynnissä muodostunut luovutushetken käypä arvo.

Kokouksessaan 21.8.2008 hallitus päätti hankkia enintään 400 000 yhtiön omaa osaketta NASDAQ OMX Helsinki Oy:n julkisessa kaupankäynnissä pörssin sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Tilikauden aikana on ostettu yhteensä 144 390 osaketta 5,64 euron keskihintaan. Osakkeiden kokonaishankintahinta, 861 363,49 euroa, on vähennetty vapaasta omasta pääomasta.

Pääomalaina

Aspo Oyj:llä on vaihdettavaa pääomailainaa 15 512 500 euroa. Laina-aika on 4.6.2004–4.6.2009. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 4.6.2009 edellyttäen, että osakeyhtiölain 5 luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 5 %:n korko. Aspolla on oikeus jatkaa laina-aikaa enintään viidellä vuodella. Mikäli laina-aikaa jatketaan, lainan kiinteä korko on 8 %.

Mikäli lainaa ei voida maksaa takaisin lainan eräpäivänä, lainan maksamatta olevalle pääomalle maksetaan korkoa määrä, joka on kaksi (2) prosenttiyksikköä yli lainalle vahvistetun vuotuisen koron.

Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Kukin 500 euron lainaosuus oikeuttaa lainaosuuden haltijan vaihtamaan lainaosuuden 84:ään Aspo Oyj:n osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi on 5,95 euroa.

Tilikauden aikana pääomalainan lainaosuuksilla merkittiin 7 560 osaketta ja osakepääomaa korotettiin vastaavasti 5 065,20 eurolla.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Konsernihallinto

Aspo Oyj:n varatoimitusjohtajana 1.10.2007 lähtien toiminut eMBA Aki Ojanen aloitti Aspo Oyj:n toimitusjohtajana 1.1.2009. Samassa yhteydessä Aspon toimitusjohtajana vuodesta 1999 toiminut DE, eMBA Gustav Nyberg siirtyi päätoimiseksi hallituksen puheenjohtajaksi.

Aspo Oyj:n talousjohtajana aloitti 1.1.2009 KTM Arto Meitsalo. Hän toimi aikaisemmin Kauko-Telko Oy:n talousjohtajana ja vt. toimitusjohtajana.

Liputus

Henrik B. Nyberg ilmoitti 19.1.2009, että hänen osuutensa Aspo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on alittanut 10 %.

Näkymät vuodelle 2009

Yleinen taloudellinen epävarmuus Itämeren alueella jatkuu. Teollisuuden peruskysynnän oletetaan jäävän alemmaksi kuin 2008. Kuluttajien luottamus omaan talouteen on heikentynyt, minkä arvioidaan lisäävän peruselintarvikkeiden kysyntää.

Aspo-konsernin uusi rakenne luo hyvän perustan jatkuvien liiketoimintojen kasvulle. Hallinnon kulut arvioidaan merkittävästi pienemmiksi kuin 2008. Tavoitetaso kulutehokkuudessa saavutetaan viimeisellä vuosineljänneksellä Suomen liiketoimintojen siirryttyä yhteisiin toimitiloihin.

Aspo-konsernin tavoitteena on parantaa kannattavuuttaan, ja konsernilla on edellytyksiä parantaa liikevoittoa vuositasona.

ESL Shipping

Varustamon aluskapasiteetti on pienentynyt vuodesta 2007. Odotamme, että ensimmäinen Intiasta tilatuista aluksista valmistuu syksyllä 2009. Merkittävä osa vuoden 2009 kuljetuskapasiteetista on katettu pitkäaikaisin sopimuksin, mutta varsinkin teräs- ja rakennusteollisuutta edustavien asiakkaiden kuljetusvolymit laskevat viime vuodesta. Itämeren merirahthinnat kääntyivät laskuun syksyllä 2008. Ei ole realistista odottaa, että ESL Shippingin tulos yltäisi viimevuotiselle tasolle.

Leipurin

Orgaanisen kasvun odotetaan edelleen jatkuvan. Leipurin jatkaa etabloitumista Venäjän miljoonakaupunkeihin sekä mahdollisesti Ukrainaan vuoden 2009 aikana. Uudet toimipisteet luovat hyvän pohjan monivuotiselle kasvulle. Odotamme Leipurin-konsernin tekevän hyvän tuloksen.

Telko

Telko keskittyy tuloksen ja kannattavuuden parantamiseen ilman liikevaihtotavoitteita. Jos toiminnan suuntaamisessa onnistutaan, tuloksen odotetaan paranevan vuodesta 2008.

Kaukomarkkinat

Liiketoiminnan päätavoitteena on kasvaa vähintään markkinakasvun mukaisesti Suomen ilmalämpöpumpumarkkinoilla. Projektimyynnin odotetaan jatkuvan viimevuotisella tasolla. Uutena kasvualueena kehitetään av- ja suurnäyttöjen liiketoimintaa, jonka tulosvaikutus ei ole merkittävä vuonna 2009.

Liiketoimintariskit

Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa Itämeren maiden teollisuuden kysyntään. Asiakassegmenteistä erityisesti perusteollisuus on ilmoittanut vähentävänsä tuotantoa vuodesta 2008. Kehittyvien markkinoiden kysynnän muutoksia on vaikeampi arvioida. Arviomme on, että erityisesti Venäjällä kokonaismarkkina kehittyä taantumasta huolimatta siten, että Venäjän osuus Aspo-konsernin liiketoiminnasta säilyy ennallaan tai kasvaa. Finanssimarkkinoiden ja talouden taantumien riski heijastuu lähialueemme valuuttoihin (Venäjä, Ukraina, Baltia, Puola) ja mahdollisesti asiakkaskunnan maksuvalmiuteen.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 16 173 319,28 euroa, josta tilikauden voitto on 9 803 258,34 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2008 oli 26 406 063 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 620 000.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti: osinkona jaetaan 0,42 euroa / osake 25 786 063 osakkeelle eli 10 830 146,46 euroa ja omaan pääomaan jätetään 5 343 172,82 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 9. helmikuuta 2009

Aspo Oyj
Hallitus

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Liikevaihto	1	358 233	208 867
Liiketoiminnan muut tuotot	4	1 585	10 417
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos +/-		-1 545	1 103
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	17	-14	
Materiaalit ja palvelut	7	-248 147	-125 992
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-32 927	-17 254
Poistot ja arvonalentumiset	6	-10 822	-9 355
Liiketoiminnan muut kulut	8	-52 286	-42 413
Liikevoitto		14 077	25 373
Rahoitustuotot	9	1 016	412
Rahoituskulut	9	-5 556	-1 432
Rahoituskulut yhteensä		-4 540	-1 020
Voitto ennen veroja		9 537	24 353
Tuloverot	10	-2 545	-5 850
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		6 992	18 503
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista		8 528	-3 138
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		15 507	15 235
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta		13	129
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €			
Laimentamaton osakekohtainen tulos			
Jatkuvista toiminnoista	11	0,27	0,71
Lopetetuista toiminnoista	11	0,33	-0,12
Yhteensä, €		0,60	0,59
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos			
Jatkuvista toiminnoista	11	0,26	0,67
Lopetetuista toiminnoista	11	0,30	-0,11
Yhteensä, €		0,56	0,56

Konsernitase

Varat

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Pitkäaikaiset varat			
Muut aineettomat hyödykkeet	12	17 014	2 611
Liikearvo	13	40 351	10 114
Käyttöomaisuushyödykkeet	14	69 108	47 281
Myytavissä olevat sijoitukset	15	193	160
Saamiset	16	258	134
Osuus osakkuusyrityksissä	17	925	1 126
Laskennallinen verosaaminen	18	896	2 353
Pitkäaikaiset varat yhteensä		128 745	63 779
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	33 418	24 040
Myynti- ja muut saamiset	20	42 286	39 784
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat saamiset		979	278
Rahavarat	21	12 621	13 146
		89 304	
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	3	679	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		89 983	77 249
Varat yhteensä		218 728	141 028

Oma pääoma ja velat

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Oma pääoma			
Osakepääoma	22	17 692	17 687
Ylikurssirahasto	22	4 351	4 311
Omat osakkeet	22	-3 778	-3 036
Muuntoerot	22	-81	41
Käyvän arvon rahasto	22	-265	-904
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	22	248	229
Kertyneet voittovarot		32 063	29 067
Tilikauden tulos		15 507	15 235
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	22	220	220
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		65 957	62 851
Vähemmistön osuus omasta pääomasta		13	162
Oma pääoma yhteensä		65 970	63 013
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset	26		63
Laskennallinen verovelka	18	13 971	9 239
Lainat	23	34 278	14 972
Muut velat	24	2 024	1 219
Eläkevelvoitteet	25		174
Pitkäaikaiset velat yhteensä		50 273	25 667
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	26	201	1 044
Lainat ja käytetyt shekkilimiitit	23	58 729	18 570
Ostovelat ja muut velat	24	41 871	32 326
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		1 186	409
		101 987	52 349
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	3	498	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		102 485	52 349
Velat yhteensä		152 758	78 016
Oma pääoma ja velat yhteensä		218 728	141 028

Sivuilla 54 – 83 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	23 717	23 824
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalentumiset	11 199	9 775
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-9 466	-10 496
Jaksotetut henkilöstökulut	-474	233
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus	7 298	-6 367
Lyhytaikaiset saamiset	17 586	-5 729
Lyhytaikaiset korottomat velat	-10 468	4 610
Muu muutos	507	114
Maksetut korot	-6 047	-3 173
Saadut korot	1 025	502
Saadut osingot	7	179
Maksetut verot	-3 972	-4 867
Liiketoiminnan rahavirta	30 912	8 605
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-19 765	-3 311
Ennakkomaksut aluksista	-2 285	-2 395
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	757	11 155
Luovutustulot muista sijoituksista	-34	-1
Hankitut tytäryhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-78 202	-4 718
Myydyt tytäryhtiöt	28 836	
Investointien rahavirta	-70 693	730
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	-804	-1 598
Omien osakkeiden myynti	62	34
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-34 480	-245
Lyhytaikaisten lainojen nostot	51 434	8 455
Pitkäaikaisten lainojen nostot	34 000	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-1 305
Voitonjako vähemmistölle	-118	-79
Maksetut osingot	-10 838	-10 574
Rahoituksen rahavirta	39 256	-5 312
Rahavarojen muutos	-525	4 023
Rahavarat 1.1.	13 146	9 123
Rahavarat kauden lopussa	12 621	13 146

Sivuilla 54 – 83 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008		17 687	4 311	-904	229	220	-3 036	58	44 286	62 851	162	63 013
Muuntoerot								-139	-1 367			
Tilikauden voitto									15 507		13	
Siirto suojattujen erien alkuperäiseen arvoon				904								
Suojausrahaston lisäys	22			-357								
Laskennallisen veron osuus				92								
Osingonjako	22								-10 838			
Omien osakkeiden hankinta							-804					
Omien osakkeiden myynti					19		62					
Suoraan omaan pääoman kirjatut nettotuotot									-18			
Vvk-lainan vaihto osakkeiksi	22	5	40									
Muutos vähemmistöosuuksissa											-162	
Oma pääoma 31.12.2008		17 692	4 351	-265	248	220	-3 778	-81	47 570	65 957	13	65 970
Oma pääoma 1.1.2007		17 452	2 459	-42		220	-1 828	94	39 702	58 056	113	58 170
Muuntoerot								-36	-78		8	
Tilikauden voitto									15 235		129	
Siirto suojattujen erien alkuperäiseen arvoon				42								
Suojausrahaston lisäys	22			-1 222								
Laskennallisen veron osuus				318								
Osingonjako	22								-10 574		-88	
Omien osakkeiden hankinta					-83		-1 656					
Omien osakkeiden myynti					312		448					
Vvk-lainan vaihto osakkeiksi	22	235	1 852									
Oma pääoma 31.12.2007		17 687	4 311	-904	229	220	-3 036	58	44 286	62 851	162	63 013

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Perustiedot

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoimintalueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi liiketoiminnoiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat, joka raportoidaan osana konsernin muuta liiketoimintaa.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lautatarhankatu 8 B, 00580 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lautatarhankatu 8 B, 00580 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 9.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laadintaperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Aspo Oyj:n, sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet osakkeiden äänivallasta tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Osakkuusyhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta tai vähintään 20 prosentin omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni

ole sitoutunut osakkuusyritysten veloitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Ennen IFRS-standardien käyttöönottoa tapahtuneita yritys Hankintoja ei ole oikaistu IFRS-standardien mukaisesti, vaan arvostuksessa on käytetty IFRS 1 -siirtymästandardin sallimaa helpotusta käsitellä hankinnat suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisissa arvoissa.

IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä. Vähemmistölle kuuluva osuus on esitetty omana eräänä konsernin omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja niiden arvostus

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja mone-taaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuutamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia. Tase-erät muunnetaan

euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuutakursseja. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai tappiota.

Ennen 1.1.2004 syntyneet muuntoerot on kirjattu IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin IFRS-siirtymän yhteydessä, eikä niitä myöhemminkään tytäryrityksen myynnin yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. 1.1.2004 lähtien ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvät liikearvot ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käypien arvojen oikaisu on kirjattu euromääräisinä.

Segmenttiraportointi

Ensisijaisia segmenttejä ovat liiketoimintasegmentit ja toissijaisia maantieteelliset alueet. Eri liiketoimintasegmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaisia. Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja taloudelliseen raportointiin. Toissijaiset segmentit ovat päämarkkina-alueita, joiden tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisenlaisissa taloudellisissa ympäristöissä toimivien segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä riskeistä ja kannattavuudesta.

Myynti esitetään asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan, varat ja investoinnit niiden maantieteellisen sijainnin mukaan.

Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Suunnitelman mukaiset tasapoistot lasketaan todennäköisen käyttöiän perusteella seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Alukset	16–25 vuotta
Puskurit	8–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Putkistot	5–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–40 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerryttävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvon peruuttamisen johdosta korjauksen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintahinta kohdistetaan varoille ja veloille niiden hankintahetken käyvän arvon perusteella. Jäljelle jäävä osuus hankintamenoista on liikearvoa. Liikearvoa ei poisteta, vaan sen käypää arvoa testataan vähintään vuosittain käyttöarvoon perustuvalla arvonalentumistestillä (ks. Liikearvon arvonalentumistesti s. 67).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Leipurin- ja Telko-segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisena pitoaikana. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat mm. ohjelmat ja ohjelmistolisenssit.

Konserni arvioi liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Jos viitteitä on olemassa, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerryttävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerryttävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja Aspon liike-toimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvonalennustappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerryttävissä oleva rahamäärä.

Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerryttävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvon peruuttamisen johdosta korjauksen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Kuitenkin uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehitysmenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoituidut tuotekehitysmenot poistetaan niiden vaikutusaikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaaliointiminta-asteeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralleottajana

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraoikeuden käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingisopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen

korkoprosentti. Rahoitusleasingisopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasing-sopimuksen keston mukaan.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muksi vuokrasopimuksiksi (käyttöleasing). Vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Hallitus päätti tammikuussa 2006 perustaa osakkeen kurssikehitykseen perustuvan johdon kannustinjärjestelmän, johon kuuluu noin 30 hallituksen nimeämää Aspo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johto- ja avainhenkilöä. Järjestely maksetaan käteisvaroina.

Järjestelmästä aiheutuva kustannus arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan tasaerinä kuluksi tuloslaskelmaan kannustinpalkkion ansaintajakson aikana. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-optionhinnoittelumallin perusteella. Myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käteisvaroina maksettavat järjestelyt arvostetaan käypään arvoon joka tilinpäätöksessä, ja velan käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Omat osakkeet

Aspo Oyj:n osakkeiden hankintameno esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuuuakaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Ympäristövaraus kirjataan, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön tai konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen ja alkuperäiseen tilaan palauttamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai suunnitelmasta on asianmukaisesti tiedotettu.

Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen laskeaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vahvistetuista tappioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta ja se sisältää vero-vaikutuksen.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Kun on todennäköistä, että hanke tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Tilikaudella Aspolla ei ollut pitkäaikaishankkeita. Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä oleviksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä oleviksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavan ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät ja luovutettavien erien ryhmään kuuluvat velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan hankintamenoon. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Ostovelat

Ostovelat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu, arvostus sekä johdannaisinstrumenttien kirjaukset on tehty IAS 32:n (Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa) ja IAS 39:n (Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen) mukaisesti.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu alkupe- räisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon. Käypään

arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan selvityspäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja tai laskennallista nykyarvoa. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintameno- arvonalennuksilla vähennettynä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon vero vaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuuserä myydään, realisoidaan muutoin tai siitä on aiheutunut arvonalentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä.

Sijoitukset osakkeisiin, korkoarvopapereihin ja vaihtovelkakirjalainoihin on luokiteltu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Lainoihin ja saamisiin kirjataan arvonalentuminen, kun kirjanpidon tasearvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintameno- on transaktiomenoilla vähennettynä. Korot jaksotetaan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmää noudattaen.

Vaihtovelkakirjalainan velkaosuuden käypä arvo on määritetty käyttämällä vastaavan velan markkinakorkoa lainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Velkaosuus kirjataan jaksotettuun hankintameno- on, kunnes se kuoletetaan vaihtamalla laina osakkeiksi. Jäännös saadusta rahamäärästä, eli oman pääoman osuus, on kirjattu siihen liittyvillä veroilla vähennettynä omaan pääomaan.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita lyhytaikaisia (korkeintaan kolmen kuukauden pituisia) erittäin likvidejä sijoituksia. Shekkitalilimiitit on esitetty muissa lyhytaikaisissa veloissa.

Johdannaiset

Johdannais- sopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne

arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Konserni on soveltanut IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa käyttöomaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määräraisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan oman pääoman arvomuutosrahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintamenuon sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Muihin johdannaisiin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Rahoituseriin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvomääritysmalleihin.

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoituiden rahavirrat myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskonttatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Korkeusoptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvomääritysmalleilla.

Arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä liikearvoa ja aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Liikearvon arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskel-

mien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu konsernin liiketoimintaan sitoutuneen pääoman keskimääräiseen painotettuun kustannukseen, jota sovelletaan sillä valuutta-alueella, jolla kassavirtaa tuottavan yksikön voidaan katsoa sijaitsevan (liiketoiminta-alue). Pääoman keskimääräinen painotettu kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Johdon harkintaa edellyttävät laadinta- periaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset konsernin taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä liikevaihdon ja kustannustason kannalta. Konsernijohdon näkemyksen mukaan liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IASB on julkistanut alla luetellut standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2009 tai myöhemmin. Konserni on päättänyt olla soveltamatta näitä standardeja ja tulkintoja ennen aikaisesti ja ottaa ne käyttöön tulevina tilikausina.

- IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen. Muutos vaikuttaa konsernitilinpäätöksen esittämiseen.
- IFRS 8, Toiminnalliset segmentit. Konsernin raportoitavat segmentit tulevat olemaan muuten samat kuin IAS 14 -standardin mukaiset liiketoimintasegmentit paitsi, että Kaukomarkkinat-liiketoiminta esitetään jatkossa omana segmenttinään erillään muusta toiminnasta. Segmenttitietojen esittämistapaa tullaan muuttamaan yhtiön sisäistä raportointia vastaavasti.

Seuraavilla standardeilla ja tulkinnoilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IAS 23 (uudistettu), Vieraan pääoman menot. Standardin muutos ei muuta konsernin soveltamia laadintaperiaatteita eikä sillä näin ollen ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 32 (muutos), Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 (muutos), Tilinpäätöksen esittäminen – Lunastusveloitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkauksessa syntyvät velvoitteet.
- IFRS 2, Osakeperusteiset maksut. Standardin muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 11, IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet
- IFRIC 13, Kanta-asiakasohjelmat
- IFRIC 14, IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys
- IFRIC 15, Kiinteistöjen rakentamissopimukset
- IFRIC 16, Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2010 seuraavat IASB:n julkistamat standardit ja tulkinnat:

- IFRS 3 (uudistettu), Liiketoimintojen yhdistäminen
- IAS 27 (uudistettu), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös
- IFRS 5 (muutos), Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot (ja siihen liittyvä IFRS 1 -standardin muutos "Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöön-otto")

Konsernijohto on selvittämässä yllä olevien standardien muutosten vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen.

Seuraavilla standardeilla ja tulkinnoilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IAS 39 (muutos), Financial instruments: Recognition and Measurement – Eligible Hedged Items
- IFRIC 17, Distributions of Non-cash Assets to Owners
- IFRIC 12, Service Concession Arrangements
- IFRIC 18, Transfers of Assets from Customers

1. Liikevaihto ja segmentti-informaatio

Aspon ensisijaiset raportointisegmentit ovat liiketoimintasegmentit eli ESL Shipping, Leipurin, Telko ja muu toiminta. Muuhun toimintaan kuuluvat Kaukomarkkinat sekä konsernihallinto. Toissijainen raportointimuoto, maantieteellinen segmenttijako, perustuu päämarkkina-alueisiin. Liikevaihto on esitetty asiakkaan sijaintimaan mukaan, varat ja investoinnit niiden sijaintimaan mukaan.

1.1. Liiketoimintasegmentit

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka on järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä.

2008

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Muu toiminta	Elim.	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	84 125	69 293	172 686	32 129		358 233
Konsernin sisäinen myynti	702		9 745	2	-10 449	
Liikevaihto	84 827	69 293	182 431	32 131	-10 449	358 233
Liikevoitto	15 575	3 031	1 038	-5 567		14 077
Nettorahoituskulut						-4 540
Voitto ennen veroja						9 537
Tuloverot						-2 545
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista						6 992
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista						8 528
Tilikauden tulos						15 507
Aineellisen omaisuuden poistot	7 546	123	960	779		9 408
Aineettoman omaisuuden poistot	49	297	224	844		1 414
Segmentin varat	66 575	49 050	53 621	23 185		192 431
Osuus osakkuusyhtiössä	919			5		924
Kohdistamattomat varat						25 373
Varat yhteensä						218 728
Segmentin velat	7 731	19 792	20 876	4 620		53 019
Kohdistamattomat velat						99 739
Velat yhteensä						152 758
Investoinnit	18 779	99	399	1 284		20 561

2007

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Muu toiminta	Elim.	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	85 084		123 783			208 867
Konsernin sisäinen myynti	691		9 160		-9 851	
Liikevaihto	85 775		132 943			208 867
Liikevoitto	25 051		3 136	-2 814		25 373
Nettorahoituskulut						-1 020
Voitto ennen veroja						24 353
Tuloverot						-5 850
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista						18 503
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista						-3 138
Tilikauden tulos						15 365
Aineellisen omaisuuden poistot	8 686		385	24		9 095
Aineettoman omaisuuden poistot	50		130	80		260
Segmentin varat	54 610		38 443	1 108		94 161
Osuus osakkuusyhtiössä	1 126					1 126
Kohdistamattomat varat						15 665
Varat yhteensä						110 952
Segmentin velat	9 232		11 811	1 038		22 081
Kohdistamattomat velat						43 187
Velat yhteensä						65 268
Investoinnit	3 749		5 654	155		9 558

1.2 Maantieteelliset segmentit

1 000 €	Liikevaihto 2008	Liikevaihto 2007	Investoinnit 2008	Investoinnit 2007	Varat 2008	Varat 2007
Suomi	191 097	127 686	20 276	6 168	143 998	73 525
Pohjoismaat	47 505	32 994	15	3 217	17 159	8 251
Baltia	32 819	15 888	49	63	9 119	5 012
Venäjä ym.	86 812	32 299	221	110	22 155	7 373
Yhteensä	358 233	208 867	20 561	9 558	192 431	94 161

2. Hankitut liiketoiminnot

Yrityshankinnat vuonna 2008

Konserni hankki 30.4.2008 Kauko-Telko Oy:n koko osakekannan. Kauppahinta oli 96 miljoonaa euroa ja kauppa rahoitettiin pääasiassa pankkirahoituksella. Hankintamenuon sisällyttiin lisäksi lainopillisten ja muiden asiantuntijoiden palkkiot 1,7 miljoonaa euroa.

Hankinnasta syntyi 37,4 miljoonan euron liikearvo, joka perustuu Kauko-Telkon hankinnasta odotettavissa oleviin synergiahyötyihin. Johdon arvion mukaan liikearvo liittyy henkilöstöön ja yhteisen myynti- ja markkinointiverkoston hyödyntämiseen.

Kauko-Telko-konsernin kahdeksan kuukauden liikevaihto, 154,5 miljoonaa euroa, sekä tulos, 3,2 miljoonaa euroa, sisältyvät Aspo-konsernin vuoden 2008 tuloslaskelmaan. Koko konsernin liikevaihto olisi ollut 484 miljoonaa euroa ja voitto 17 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätöksen tilikauden 2008 alusta lähtien.

Yrityshankinnat 2007

Maaliskuussa 2007 Aspokem Oy osti tanskalaisen Wilfert Chemical Nordic A/S:n koko osakekannan, minkä seurauksena Chemicals-liiketoimintaryhmän liikevaihto kasvoi ja tulos parani. Kokonaiskauppahinta oli 4,4 miljoonaa euroa, josta asiantuntijapalkkiot olivat 0,1 miljoonaa euroa. Hankintahinnasta 0,7 miljoonaa euroa maksettiin Aspo Oyj:n osakkeilla. Aineettomiin hyödykkeisiin on arvostettu päämiessuhteet, yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Liikearvon (1,8 miljoonaa euroa) syntymiseen vaikutti muoviraaka-ainetoiminnan markkina-asema sekä mahdollisuus hyödyntää ostetun toiminnan jakeluverkkoa. Kauppahinnan kassavirtavaikutus oli noin 4,4 miljoonaa euroa. Wilfert markkinoi muoviraaka-aineita Tanskassa, Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Yritys on perustettu vuonna 1984 ja sillä oli 11 työntekijää. Yhtiön liikevaihto vuonna 2006 oli noin 21 miljoonaa euroa ja liikevoitto noin 0,6 miljoonaa euroa. Liiketoiminta siirtyi ostajalle välittömästi ja se yhdistettiin Aspokemin lukuihin vuoden 2007 alusta lähtien.

Syyskuussa 2007 Autotank AS osti norjalaisen Bård Andersen AS:n koko osakekannan. Yritysosto ei ollut kooltaan olennainen. Sen kassavirtavaikutus oli noin 0,2 miljoonaa euroa.

2008 Kauko-Telko-konsernin hankinta 1 000 €	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvo ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12 622	8 882
Muut aineettomat hyödykkeet	3 842	3 842
Brändit (sisältyvät muihin aineettomiin hyödykkeisiin)	5 303	
Päämiessopimukset (sisältyvät muihin aineettomiin hyödykkeisiin)	8 728	
Sijoitukset	55	55
Vaihto-omaisuus	23 934	23 134
Myynti- ja muut saamiset	30 448	30 448
Rahavarat	20 670	20 670
Varat yhteensä	105 602	87 031
Laskennalliset verovelat	6 147	1 319
Rahoitusvelat	7 121	7 121
Muut velat	33 533	33 533
Velat yhteensä	46 801	41 973
Nettovarot	58 801	
Hankintameno	96 164	
Liikearvo	37 363	
Rahana suoritettu osuus hankintahinnasta	96 164	
Hankitun yrityskokonaisuuden rahavarat ja pankkitililimiitit	-17 961	
Rahavirtavaikutus	78 203	
2007 Wilfertin hankinta 1 000 €	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvo ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	41	41
Aineettomat hyödykkeet	533	
Vaihto-omaisuus	2 424	2 424
Myynti- ja muut saamiset	3 496	3 496
Varat yhteensä	6 494	5 961
Pitkäaikaiset velat	407	407
Lyhytaikaiset velat	3 542	3 542
Velat yhteensä	3 949	3 949
Nettovarot	2 545	2 012
Hankintameno	4 350	
Liikearvo	1 805	
Käteisenä maksettu osuus hankintahinnasta	3 682	
Hankitun yrityskokonaisuuden pankkitililimiitit	761	
Rahavirtavaikutus	4 443	

3. Lopetetut toiminnot

Kesäkuussa 2008 Aspo Oyj ja Gilbarco Veeder-Root allekirjoittivat sopimuksen, jolla Aspo Oyj myi täysin omistamansa Oy Autotank Ab:n osakekannan Gilbarco Veeder-Rootille. Autotank-konsernia seurattiin Aspo-konsernissa Aspo Systems -segmenttinä. Autotank tarjoaa huoltamoketjuille huoltamoiden maksuautomaatiikkaan liittyviä järjestelmiä ja laitteita sekä niiden kunnossapitopalveluita. Yhtiöllä oli myyntihetkellä palveluksessaan noin 350 henkilöä. Autotankin tulos myyntihetkeen saakka esitetään Aspo-konsernin tilinpäätöksessä lopetettujen toimintojen luvuissa.

Elokuussa 2008 allekirjoitettiin sopimus, jolla Kauko-Telkon hankintapalvelut-yksikkö myytiin Kaukopartio Oy:lle (nyk. Nikolai Sourcing Oy). Hankintapalvelut-kokonaisuudessa myytiin liiketoiminta Kiinan Shanghaissa ja Pekingissä sekä tytäryhtiö Hong Kongissa. Sen pääasiakaskunnan ovat muodostaneet erityis-päivittäistavara kauppa sekä tekstiili-, kenkä- ja huonekalukauppaa harjoittavat asiakkaat. Kauppa toteutui joulukuussa 2008. Kaupan mukana uuden omistajan palvelukseen siirtyi 17 henkilöä.

Syyskuussa 2008 Aspo Oyj ja Telpak Oy allekirjoittivat sopimuksen Kauko-Telko Oy:n Suomen pakkausliiketoimintojen myymisestä Telpak Oy:lle. Pakkausliiketoiminnot sisältävät Suomessa myytävien kaupan ja teollisuuden pakkaustarvikkeiden, kuten teippien, vanteiden ja pakkausmuovien vaihto-omaisuuden ja organisaation. Kaupan mukana siirtyi 10 henkilöä. Liiketoiminnasta syntynyt myyntivoitto esitetään lopetettujen toimintojen luvuissa rivillä liiketoiminnan muut tuotot.

Joulukuussa 2008 Aspo Oyj ja Conti Investments B.V. allekirjoittivat sopimuksen, jolla Aspo Oyj myi Conti Investmets B.V:lle ASM Sweden AB -nimisen yhtiön. ASM harjoittaa Ruotsissa pakkaus- ja teippiliiketoimintaa. Kaupan mukana siirtyi 13 henkilöä. Myynnillä ei ollut olennaista tulosvaikutusta. ASM:n tulos ennen myyntiä esitetään lopetettujen toimintojen luvuissa.

Lopetettujen toimintojen tulos

1 000 €	2008	2007
Tuotot	45 170	58 132
Kulut	-45 724	-61 087
Voitto ennen veroja	-554	-2 955
Verot	-193	-184
Voitto verojen jälkeen	-747	-3 139
Voitto lopetettujen toimintojen luovutuksesta ennen veroja	9 389	
Verot	-114	
Voitto lopetettujen toimintojen luovutuksesta verojen jälkeen	9 275	
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	8 528	

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

1 000 €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta	1 392	-5 407
Investointien rahavirta	-299	-1 287
Rahoituksen rahavirta	1 221	8 449
Rahavirrat yhteensä	2 314	1 755

Lopetettujen toimintojen myynnin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan

1 000 €	2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 018
Liikearvo	6 662
Muut aineettomat hyödykkeet	1 082
Saamiset	11 644
Vaihto-omaisuus	8 695
Rahavarat	6 526
Rahoitusvelat	-27 978
Muut velat	-10 398
Varat ja velat yhteensä	259
Rahana saatu vastike	35 362
Luovutettujen toimintojen rahavarat	6 526
Rahavirtavaikutus	28 836

Myytävänä olevaksi luokitellut varat

1 000 €	2008
Vaihto-omaisuus	50
Myynti- ja muut saamiset	629
Myytävänä olevat varat yhteensä	679

Myytävänä olevaksi luokitellut velat

1 000 €	2008
Ostovelat ja muut velat	498
Myytävänä olevat velat yhteensä	498

4. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2008	2007
Aineellisen käyttöomaisuuden myyntivoitot yhteensä	69	10 212
Keskeytyskorvaukset	705	
Vuokrat ja käyttökorvaukset yhteensä	200	65
Muut tuotot	611	140
Yhteensä	1 585	10 417

5. Työsuhde-etuudet ja tietoa henkilöstöstä

1 000 €	2008	2007
Palkat	26 652	14 208
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	2 142	1 537
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt		-314
Käteisvaroina maksettavat optiojärjestelyt	-19	91
Muut henkilöstösivukulut	4 152	1 734
Yhteensä	32 927	17 254

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

Henkilöstö liiketoimintasegmenteittäin kauden lopussa, jatkuvat toiminnot

	2008	2007
ESL Shipping	240	239
Leipurin	168	
Telko	230	132
Muu toiminta	183	10
Yhteensä	821	381

Henkilöstö maantieteellisesti kauden lopussa, jatkuvat toiminnot

	2008	2007
Suomi	526	305
Pohjoismaat	31	11
Baltia	50	18
Venäjä ym.	214	51
Yhteensä	821	385

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2008	2007
Aineettomat hyödykkeet	1 414	259
Rakennukset	834	67
Alukset	7 531	8 670
Koneet ja kalusto	1 043	360
Yhteensä	10 822	9 355

7. Materiaalit ja palvelut

Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2008	2007
Ostot tilikauden aikana		
ESL Shipping	17 458	14 587
Leipurin	57 196	
Telko	140 845	110 520
Muu toiminta	21 250	
Yhteensä	236 749	125 107
Varaston muutos	1 406	-2 113
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		
Leipurin	2 842	
Telko	6 745	2 997
Muu toiminta	405	
Yhteensä	9 992	2 997
Materiaalit ja palvelut yhteensä	248 147	125 992

8. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2008	2007
Vuokrat	5 592	2 178
ESL Shipping	32 625	35 596
Leipurin	3 624	
Telko	6 324	3 261
Muu toiminta	3 770	1 229
Valuuttatermiinien käypien arvojen arvostus, ei suojauslaskennassa	340	134
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	11	15
Yhteensä	52 286	42 413

Tilintarkastajan palkkiot, koko konserni

1 000 €	2008	2007
Tilintarkastus	175	298
Veroneuvonta	17	
Muut palvelut	509	119
Yhteensä	701	417

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältävät kurssivoittoa ja -tappioita talletuksista ja lainoista. Vuonna 2007 rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyi pitkäaikaisen lainan korkoriskin hallitsemisessa käytetyn koronvaihtosopimuksen ja korko-option korkotuoton ja -kulun oikaisut. Nämä johdannaiset eivät kuuluneet suojauslaskennan piiriin.

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2008 valuuttakurssitappioita 1,3 miljoonaa euroa (0,1).

1 000 €	2008	2007
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	7	6
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	697	358
Korkojohdannaiset		37
Valuuttakurssivoitot	312	11
Rahoitustuotot yhteensä	1 016	412
Korkokulut	-4 567	-1 139
Korkojohdannaiset		-23
Valuuttakurssitappiot	-989	-270
Rahoituskulut yhteensä	-5 556	-1 432
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 540	-1 020

10. Tuloverot

Tuloslaskelman verot

1 000 €	2008	2007
Tilikauden verot	-3 961	-5 090
Laskennallisten verosaatavien ja -velkojen muutos	1 421	-760
Verot edellisiltä tilikausilta	-5	1
Yhteensä	-2 545	-5 850

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön verokannalla (26 %) laskettujen verojen täsmäytyslaskelma

1 000 €	2008	2007
Voitto ennen veroja	9 537	24 353
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-2 480	-6 332
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	327	491
Verot edellisiltä tilikausilta	-5	1
Muut erät	-387	-10
Verot tuloslaskelmassa	-2 545	-5 850
Efektiivinen verokanta	27 %	24 %

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan laimennusvaikutuksella.

1 000 €	2008	2007
Laimentamaton		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, jatkuvat toiminnot	6 992	18 503
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, lopetetut toiminnot	8 528	-3 138
Yhteensä	15 520	15 365
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	25 826	25 807
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, €	0,27	0,71
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, €	0,33	-0,12
Yhteensä, €	0,60	0,59
Tulos ilman Arkadian myyntivoittoa, jatkuvat toiminnot		8 322
Osakekohtainen tulos ilman myyntivoittoa, jatkuvat toiminnot, €	0,27	0,42
Laimennettu		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, jatkuvat toiminnot	6 992	18 503
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, lopetetut toiminnot	8 528	-3 138
Yhteensä	15 520	15 365
Vaihtovelkakirjalainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	515	564
Vaihtovelkakirjalainan muunto osakkeiksi (1 000 kpl)	2 606	2 614
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella korjattuna vaihtovelkakirjalainan laimentavalla vaikutuksella (1 000 kpl)	28 432	28 421
Laimennettu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, €	0,26	0,67
Laimennettu osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, €	0,30	-0,11
Yhteensä, €	0,56	0,56

12. Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ovat pääosin Kauko-Telkon hankintaan liittyviä yritysbrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 13, sekä lisäksi atk-ohjelmia ja niiden lisenssejä, jotka poistetaan tasapoistoina viidessä vuodessa. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu toimitiloihin tehtyjen korjausten perusparannusmenot ja liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita.

Muut aineettomat hyödykkeet 2008

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 124	2 276	4 400
Lisäykset	517	1	518
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen	8 994	8 728	17 722
Vähennykset	-772		-772
Vähennykset, liiketoimintojen myynti	-832	-1 770	-2 602
Hankintameno 31.12.	10 031	9 235	19 266
Kertyneet poistot 1.1.	-1 262	-527	-1 789
Kurssiero	4	21	25
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	514		514
Vähennykset, liiketoimintojen myynti	325	287	612
Tilikauden poisto	-881	-733	-1 614
Kertyneet poistot 31.12.	-1 300	-952	-2 252
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 731	8 283	17 014

Muut aineettomat hyödykkeet 2007

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 354	459	777	2 591
Kurssierot			-16	-16
Lisäykset	441	1 015		1 456
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen		533		533
Vähennykset	-5			-5
Siirrot erien välillä	334	269	-762	-159
Hankintameno 31.12.	2 124	2 276		4 400
Kertyneet poistot 1.1.	-1 026	-395		-1 421
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	5	1		6
Tilikauden poisto	-241	-132		-373
Kertyneet poistot 31.12.	-1 262	-527		-1 788
Kirjanpitoarvo 31.12.	862	1 749		2 611

13. Liikearvo

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille maa- tai liiketoimintayksikkökohtaisesti yksikön sijainnin perusteella sekä sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: Telko 5,5 (2,8) miljoonaa euroa, Shipping 0,8 (0,8) miljoonaa euroa, Leipurin 22,4 miljoonaa euroa ja muu toiminta 11,6 miljoonaa euroa.

Arvonalentumislaskelmien kassavirrat perustuvat konsernijohdon hyväksymiin budjetteihin. Rahavirtoja koskevat arviot tehdään kolmelle vuodelle varovaisin kasvuodotuksin ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu varovasti olettaen, ettei kasvua ole odotettavissa. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko (WACC) oli 10,19 % ennen veroja.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumisia ei ole tilikaudelle kirjattu eikä arvonalentumislaskelman mukaan arvonalentumista ole tapahtunut. Laskelmissa käytetyt tulevaisuuden kassavirrat perustuvat konsernijohdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin kolmelle seuraavalle vuodelle. Niitä seuraavien vuosien kassavirta on arvioitu varovasti, oletuksena enintään inflaatiokehityksen mukainen kasvu.

Arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset

Liikevaihto

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti inflaatiota vastaavalla nopeudella. Kauko-Telko-yrityskauppa lisää konsernin liikevaihdon vakautta ja tukee varovaista kasvua.

Myyntikate

Myyntikatteen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua.

Kiinteät kustannukset

Tehostettujen sisäisten toimien vuoksi sekä talouden taantumisen seurauksena kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan enintään inflaation verran.

Liikearvo

1 000 €	2008	2007
Hankintameno 1.1.	10 114	8 212
Vähennykset	-282	
Hankitut liiketoiminnot	37 363	1 969
Myydyt liiketoiminnot	-6 662	
Kurssiero	-182	-67
Hankintameno 31.12.	40 351	10 114

Liikearvon kohdistaminen

1 000 €	2008	2007
ESL Shipping	790	790
Leipurin	22 417	
Telko	5 526	2 780
Muu toiminta	11 618	6 544
Yhteensä	40 351	10 114

Brändit

1 000 €	2008	2007
Leipurin	3 148	
Telko	2 155	
Yhteensä	5 303	

Diskonttauskorko

Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja.

Arvonalennustestaukseen vaikuttavat tekijät

Talouden nopeasta taantumisesta huolimatta arvonalennustestauksessa käytetyt oletukset ovat asianmukaisia ja testatut liiketoiminnot perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvon arvonalentumisesta ei ole viitteitä, mutta arvonalentumistestauksen tulos jatkossakin riippuu tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa saattaa aiheuttaa liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan yllä esitetyt arviot tulevasta kassavirroista ovat todennäköisiä.

14. Käyttöomaisuushyödykkeet

Käyttöomaisuushyödykkeet 2008

1 000 €	Maa-alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	61	2 593	8 952	147 318	590	8 116	167 630
Kurssiero		13	3			-61	-45
Lisäykset		621	527	16 464		2 285	19 897
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen	211	8 273	1 229		922		10 635
Vähennykset		-404	-2 045		-6	-75	-2 530
Vähennykset, liiketoimintojen myynti	-60	-260	-4 377		-175	-402	-5 274
Hankintameno 31.12.	212	10 836	4 289	163 782	1 331	9 863	190 313
Kertyneet poistot 1.1.		-1 823	-7 986	-110 127	-414		-120 350
Kurssiero			62		-2		60
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		140	6 057		137		6 334
Tilikauden poisto		-849	-768	-7 531	-106		-9 254
Kertyneet poistot 31.12.		-2 532	-2 635	-117 658	-385		-123 210
Kirjanpitoarvo 31.12.	212	8 304	1 654	46 124	946	9 863	67 103

Käyttöomaisuushyödykkeet 2007

1 000 €	Maa-alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	223	4 300	8 401	146 021	578	5 719	165 242
Kurssiero			-101		3	-21	-119
Lisäykset		22	662	1 297	13	2 470	4 463
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen			299				299
Vähennykset	-162	-1 775	-683		-4		-2 623
Siirrot erien välillä		46	374			-51	368
Hankintameno 31.12.	61	2 593	8 952	147 318	590	8 116	167 631
Kertyneet poistot 1.1.	-17	-1 950	-6 997	-101 457	-375		-110 796
Kurssiero			77				77
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	17	217	-489		1		-254
Tilikauden poisto		-89	-578	-8 670	-40		-9 377
Kertyneet poistot 31.12.		-1 823	-7 986	-110 127	-414		-120 350
Kirjanpitoarvo 31.12.	61	770	966	37 191	176	8 116	47 281

14.1 Rahoitusleasingjärjestelyt

2008

1 000 €	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1		
Lisäys, liiketoimintojen hankinta	1 937	1 937
Lisäykset	399	399
Hankintameno 31.12.	2 336	2 336
Kertyneet poistot 1.1.		
Tilikauden poisto	-331	-331
Kertyneet poistot 31.12.	-331	-331
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 005	2 005

2007

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1	145	1 789	1 934
Vähennys	-145	-1 789	-1 934
Hankintameno 31.12.			
Kertyneet poistot 1.1.		-253	-253
Vähennysten kertyneet poistot		253	253
Kertyneet poistot 31.12.			
Kirjanpitoarvo 31.12.			

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset 2008

1 000 €	Noteeraamattomat osakkeet
Hankintameno 1.1.	160
Lisäys, liiketoimintojen yhdistäminen	33
Hankintameno 31.12.	193
Kirjanpitoarvo 31.12.	193

Myytävissä olevat sijoitukset 2007

1 000 €	Noteeraamattomat osakkeet
Hankintameno 1.1.	160
Hankintameno 31.12.	160
Kirjanpitoarvo 31.12.	160

16. Pitkäaikaiset saamiset

Muut pitkäaikaisiin saamisiin luettavat erät

1 000 €	2008	2007
Pitkäaikaiset lainasaamiset	175	4
Pitkäaikaiset johdannaiset	83	130
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset yhteensä	258	134

17. Osakkuusyhtiöt

Konserniyhtiö ESL Shipping Oy:llä on 35 %:n omistusosuus osakkuusyhtiö Credo AB:sta. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa. Julkisesti noteeraamattoman Credo AB:n kotipaikka on Donsö, Ruotsi. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 3,6 miljoonaa euroa, varat 20,3 miljoonaa euroa ja velat 16,2 miljoonaa euroa. Yhtiö ei tehnyt tilikaudella voittoa. Kauko-Telko Oy:llä oli 33,3 %:n omistusosuus osakkuusyhtiö Roll Systems Oy:stä. Julkisesti noteeramattoman Roll Systems Oy:n kotipaikka on Valkeakoski, Suomi.

Osuudet osakkuusyhtiöissä

1 000 €	2008	2007
Hankintameno 1.1.	1 250	1 250
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen	20	
Valuuttakurssien vaikutus	-207	
Hankintameno 31.12.	1 063	1 250
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-138	-124
Pääomaosuusosuikaut 31.12.	-138	-124
Kirjanpitoarvo 31.12.	925	1 126

18. Laskennalliset verot

Laskennallisten verojen muutokset

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu taseeseen niistä tytäryhtiöiden kertyneistä voittovaroista, joiden osalta voitonjako ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa on epätodennäköistä. Tällaisen laskennallisen verovelan määrä 31.12.2008 oli 0,6 miljoonaa euroa.

Laskennalliset verosaamiset

1 000 €	2008	2007
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	169	1 944
Omaan pääomaan kirjatut erät	114	318
Muut väliaikaiset erot	613	91
Yhteensä	896	2 353

Laskennalliset verovelat

1 000 €	2008	2007
Poistoero	8 887	8 889
Telakoinnin aktivointi		87
Vaihtovelkakirjalaina	23	54
Vaihto-omaisuus, termiinit, leasing	986	71
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	4 075	138
Yhteensä	13 971	9 239

Laskennallisten verosaamisten muutokset

1 000 €	2008	2007
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	2 353	2 092
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Johdannaisten arvostukset	11	
Eläkevelvoitteet		-81
Muut väliaikaiset erot	56	24
Omaan pääomaan kirjatut erät	-204	318
Tytäryrityshankinta	624	
Tytäryritysmyynti	-1 944	
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	896	2 353

Laskennallisten verovelkojen muutokset

1 000 €	2008	2007
Laskennalliset verovelat 1.1.	9 239	8 375
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Vaihto-omaisuus, termiinit, leasing	-98	35
Vaihtovelkakirjalainan transaktiomeno		-20
Poistoero	-668	739
Telakoinnin aktivointi	-66	-28
Yrityshankinta	5 564	138
Laskennalliset verovelat 31.12.	13 971	9 239

19. Vaihto-omaisuus

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 1,7 (1,3) miljoonaa euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

Vaihto-omaisuus

1 000 €	2008	2007
Aineet, tarvikkeet	2 091	9 570
Keskeneräiset tuotteet		958
Valmiit tuotteet	30 492	13 132
Muu vaihto-omaisuus	835	380
Yhteensä	33 418	24 040

20. Myynti- ja muut saamiset

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa. Myyntisaamiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,2 miljoonaa euroa tilikaudella 2008.

Korottomat myynti- ja muut saamiset

1 000 €	2008	2007
Myyntisaamiset	36 155	33 421
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	2 348	2 295
Johdannaissopimukset		29
Ennakkomaksut	189	582
Arvonlisäverosaaminen	1 125	51
Tullisaaminen	16	32
Muut siirtosaamiset	2 453	3 375
Yhteensä	42 286	39 784

21. Rahavarat

Rahavarat

1 000 €	2008	2007
Yritystodistukset	222	5 400
Pankkitilit	12 399	7 746
Yhteensä	12 621	13 146

22. Oma pääoma

Osakkeet ja osakepääoma

Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2008 oli 26 406 063 ja osakepääoma 17,7 miljonia euroa.

Aspon vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus on esitetty omassa pääomassa. Aspon hallussa olevat yhtiön omat osakkeet on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muuntoerosta, sijoitetun

vapaan oman pääoman rahastosta sekä kertyneistä voittovaroista. Ylikurssirahastoon kirjataan vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisäl-

tää suojauslaskennassa olevien instrumenttien käyvän arvon muutokset.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,42 euroa/osake vuodelta 2008. Vuodelta 2007 osinkoa jaettiin 0,42 euroa osakkeelta (vuodelta 2006 0,41 euroa osakkeelta).

Osakepääoma ja ylikurssirahasto 2008

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.	25 899	17 687	4 311	229	-3 036	18 962
Vaihtovelkakirjalainan vaihto osakkeiksi 2008	8	5	40			45
Omien osakkeiden myynnit 2008	14			19	62	19
Omien osakkeiden ostot 2008	-135				-804	
31.12.	25 786	17 692	4 351	248	-3 778	19 026
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	620					
Osakkeiden kokonaismäärä	26 406					

Osakepääoma ja ylikurssirahasto 2007

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.	25 690	17 452	2 459		-1 828	18 083
Vaihtovelkakirjalainan vaihto osakkeiksi 2007	351	236	1 852			2 088
Omien osakkeiden myynnit 2007	106			312	448	312
Omien osakkeiden ostot 2007	-247			-83	-1 656	-83
31.12.	25 899	17 688	4 311	229	-3 036	20 400
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	490					
Osakkeiden kokonaismäärä	26 390					

Käyvän arvon rahasto

1 000 €	2008	2007
Rahavirran suojausrahasto	-265	-904

Vapaaehtoiset varaukset

1 000 €	2008	2007
Kertynyt poistoero	31 671	34 188
Laskennallinen verovelka poistoerosta	-8 887	-8 889
Yhteensä	22 784	25 299

Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus

1 000 €	2008	2007
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	220	220

23. Lainat

Korollisten velkojen tasearvot eivät poikkea olennaisesti niiden käyvistä arvoista. Oman pääoman ehtoisella vaihtovelkakirjalainalla on kiinteä 5 %:n korko (laina-aika 4.6.2004–4.6.2009).

Aspo Oyj:llä on oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa 15 512 500 euroa. Lainan pääoma voidaan maksaa takaisin vain, jos yhtiön ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 4.6.2009 edellyttäen, että osakeyhtiölain 5 luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainaehtojen mukaan Aspolla on 2.1.2005 lukien oikeus maksaa lainan pääoma kokonaisuudessaan ennenaikaisesti takaisin kurssiin sata (100) prosenttia lisättyinä maksupäivään saakka kertyneillä koroilla. Kukin 500 euron lainaosuus oikeuttaa lainaosuuden haltijan vaihtamaan lainaosuuden 84:ään Aspo Oyj:n osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi on 5,95 euroa.

Pitkäaikaiset lainat

1 000 €	2008	2007
Lainat	33 066	781
Eläkelainat	1 212	
Vaihtovelkakirjalaina		14 191
Yhteensä	34 278	14 972

Lyhytaikaiset lainat ja käytetyt shekkililimiitit

1 000 €	2008	2007
Lainat	39 435	17 115
Vaihtovelkakirjalaina	14 209	
Käytetyt shekkililimiitit	4 278	1 455
Eläkelainat	807	
Yhteensä	58 729	18 570

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 €	2008	2007
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	447	
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 734	
Yhteensä	2 181	
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	368	
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 656	
Yhteensä	2 024	
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	157	

24. Muut velat ja ostovelat

Pitkäaikaiset muut velat

1 000 €	2008	2007
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä		181
Rahoitusleasingvelka	2 024	
Valuuttatermiini		1 038
Yhteensä	2 024	1 219

Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2008	2007
Ostovelat	21 487	15 184
Saadut ennakot	3 003	1 427
Vuokrat	14	812
Palkka- ja sosiaalikulut	6 688	4 570
Työnantajatilitykset	1 502	1 036
Korkojaksotus	1 354	553
Arvonlisäverovelka	3 521	1 070
Despatch-varaukset	605	596
Puuttuvat ostolaskut ja tilitykset	1 057	2 300
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	50	
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	2 590	4 777
Yhteensä	41 871	32 326

25. Eläkeveloitteet

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

Taseen eläkeveloitteiden täsmäytys

1 000 €	2008	2007
Nettoveloite tilikauden alussa	174	482
Kurssiero		6
Järjestelyn supistaminen		-314
Tytäryrityksen myynti	-174	
Nettoveloite tilikauden lopussa		174

Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut

1 000 €	2008	2007
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	2 142	1 537
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		-314
Yhteensä	2 142	1 223

26. Varaukset

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuisiin ja muut varaukset vuokravarauksiin.

Varaukset	Takuu- ja muut varaukset	Uudelleenjärjestelyvaraukset
1 000 €		
31.12.2007	384	724
Tytäryrityksen myynti	-384	-724
Liiketoimintojen yhdistäminen	201	
31.12.2008	201	

Varaukset	2008	2007
1 000 €		
Pitkäaikaiset varaukset		63
Lyhytaikaiset varaukset	201	1 044
Yhteensä	201	1 107

27. Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

27.1 Rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Aspo-konsernin pyrkimyksenä on kehittää tulevien kassavirtojen ennakoitavuutta ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset. Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuuttariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

27.2 Markkinariskit

Valuuttariski

Aspo-konsernilla on tytäryhtiöitä 14 maassa, joissa lähes jokaisessa on käytössä oma valuutta. Aspo-konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä saamisista, veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannais-sopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja taseen vaihtelussa.

Telkon ja Leipurin-konsernin liiketoiminnan volyymin ja maantieteellisestä jakaumasta johtuvat merkittävimmät valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa, Ukrainan hryvniaa, Ruotsin kruunua ja Puolan zlotya. ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin investointeihin sekä liiketoiminnan kassavirtoihin. Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin IFRS 7:n mukainen valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä valuuttajohdannaisista. Loppuvuoden 2008 erittäin voimakkaat valuuttojen kurssimuutokset aiheuttivat IFRS 7:n mukaisia,

pääsääntöisesti laskennallisia kertaluonteisia kurssitappioita.

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Nämä sijoitukset vaikuttavat konsernin omaan pääomaan ja aiheuttavat translaatoriskin. Konsernin oman pääoman sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 olivat 20,8 miljoonaa euroa. Konserni ei ole katsonut aiheelliseksi suojata translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Korkoriski

Korkotason muutosten vaikutukset Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheuttavat korkoriskin. Konsernin korollinen velka 31.12.2008 oli 95,0 miljoonaa euroa. Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan korkosidonnaisuusajan sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 5,4 kuukautta ja kiinteäkorkoisen velan osuus oli 15 %.

Herkkyys markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuuttariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen sekä johdannais-sopimusten kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyysanalyyseissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutusta, mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Herkkyysanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin.

Euro/dollarikurssin muutoksesta aiheutuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 10 prosenttia
- positio sisältää dollarimääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli talletukset, myyntisaamiset, ostovelat ja muut saamiset, rahat ja pankkisaamiset sekä johdannais-sopimukset
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia dollarimääräisiä kassavirtoja

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö

Korollinen vieras pääoma valuutoittain

1 000 €	2008	2007
EUR	91 991	30 951
SEK	439	54
DKK	975	2 525
Muut	1 626	11
Yhteensä	95 031	33 541

Myyntisaamiset valuutoittain

1 000 €	2008	2007
USD	1 482	1 388
EUR	22 270	13 469
SEK	1 174	5 734
DKK	1 228	2 132
EEK	1 569	1 028
RUB	4 496	3 047
NOK	168	4 581
UAH	536	505
Muut	3 232	1 537
Yhteensä	36 155	33 421

Sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin

1 000 €	Oma pääoma 2008	Oma pääoma 2007
SEK	2 798	2 800
DKK	5 043	4 244
EEK	2 667	2 420
RUB	5 512	3 204
NOK	25	1 166
LVL	979	1 081
LTL	454	271
UAH	-751	-86
PLN	2 131	177
BYR	10	
CNY	523	
EUR	1 487	
Yhteensä	20 878	15 276

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

1 000 €	2008	2007
Rahat ja pankkisaamiset	12 621	13 146
Luottolimitit	81 500	12 118
Yhteensä	94 121	25 264

- positio sisältää korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hintariski vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin toiminnan tulokseen, miltä konserni on tähän asti suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Suojauslaskenta

Suojauslaskennan alaisiksi on määritelty tilikaudella 2006 ESL Shippingin alushankintaan liittyvät valuuttatermiinit. Nämä johdannaiset on otettu suojaamaan alushankintaan liittyviä dollarimääräisiä ennakkomaksuja valuuttakurssiriskiltä. Ennakkomaksut toteutuvat tilikaudella 2010, jolloin ne kirjataan aluksen hankintameno.

27.3 Maksuvalmius- ja rahoitusriski

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Liiketoiminnan kassavirran lisäksi ulkopuolisen rahoituksen merkitys kasvoi Aspo-konsernissa keväällä 2008 pääasiallisesti Kauko-Telko Oy:n osakkeiden oston myötä. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitus sopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet.

Aspo-konsernin merkittävimmät rahoitustarpeet liittyvät emoyhtiö Aspo Oyj:n yritysjärjestelyihin sekä ESL Shippingin alusinvestointeihin. Muiden tytäryhtiöiden, Telkon, Leipurin-konsernin ja Kaukomarkkinoiden, pääasiallinen rahoituslähte on niiden liiketoiminnan kassavirta. Aspo-konsernin maksuvalmius varmistetaan kassavaroilla, yritystodistusten liikkeeseenlaskulla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä rahoituslimiiteillä.

Aspo-konsernin likvidit kassavarat olivat tilikauden 2008 päättyessä 12,6 miljoonaa euroa. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä käyttämättä 50 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma. Aspo Oyj:llä on lisäksi yhteistyöpankkien kanssa sovittuja rahoituslimiittejä yhteensä 120 miljoonaa euroa, joista tilinpäätöshetkellä oli käyttämättä 81,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä sitovista

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva herkkyys markkinariskeille

1 000 €	2008 Tulos- laskelma	2008 Oma pääoma	2007 Tulos- laskelma	2007 Oma pääoma
+ 10 % Euro/USD -valuuttakurssissa	-436	-1 411	212	-5 441
- 10 % Euro/USD -valuuttakurssissa	436	1 411	-159	631
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-824		-157	
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	824		113	

Myyntisaamisten ikäjakautuma

1 000 €	2008	2007
Erääntymättömät	26 134	26 491
1–30 päivää erääntyneet	7 269	5 054
31–60 päivää erääntyneet	1 550	750
Yli 60 päivää erääntyneet	1 202	1 126
Yhteensä	36 155	33 421

rahoituslimiiteistä 70 miljoonaa euroa oli alle vuoden sisällä erääntyviä sopimuksia ja 50 miljoonaa euroa yli vuoden voimassa olevia sopimuksia. ESL Shippingin Intiasta tilaamasta uudisrakennuksesta, jonka arvioitu valmistusajankohta on syksyllä 2009, on allekirjoitettu sitova rahoitus sopimus. Aspo-konsernin tavoitteena on vuoden 2009 alussa muuttaa rahoituksen maturiteettirakenne pitempiaikaiseksi. Rahoituslimiittisopimukseen liittyy rahoituskovenanti, joka perustuu omavaraisuusasteeseen. Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin omavaraisuusaste oli 30,6 %.

Valuutta- ja korko-optioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä yleisesti käytössä olevia optioiden arvonmäärittämissä. Koronvaihtosopimuksen käypä arvo on ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvo. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoidut rahavirrat myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskonttatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus.

27.4 Luotto- ja vastapuoliriski

Aspo-konsernilla on myyntisaamisista syntyneitä luottoriskisiä. Telkolla ja Leipurin-konsernilla on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. Telkolla on osassa toimintamaita käytössä luottovakuutus. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertoisuus on korkea. Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää likvidit kassavarat pieninä. Vastapuoliriskisiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja sijoitetaan pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. ESL Shippingin alusinvestointeihin liittyy yhtiön telakalle maksamia ennakkomaksuja. Ennakkomaksujen takaisinmaksun vakuudeksi saatujen pankkitakausten antajiksi on hyväksytty vain tunnettuja ja vakavaraisia pankkeja. Johdannaissopimukseen perustuva vastapuoliriski on pieni johtuen rajoitetusta vastapuolien ja sopimusten määrästä.

27.5 Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on optimaalinen pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset Aspo-konsernin rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinopolitiikka, varustamoliiketoiminnan alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus.

Aspo-konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumistasen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2008 oli 30,6 % (45,1 %) ja nettovelkaantumistas 124,9 % (32,4 %).

Maturiteettianalyysi 2008

1 000 €	Tasearvo 31.12.2008	Rahavirta 2009 ¹	2010	2011	2012	2013-
Lainat	-34 000	-933	-20 933	-933	-933	-10 267
Vaihtovelkakirjalaina	-14 209	-14 209				
Luottolimiitit	-38 500	-38 500				
Eläkelainat	-2 018	-807	-807	-404		
Shekkilimiitit	-4 278	-4 278				
Rahoitusleasingvelat	-2 024	-368	-962	-485	-209	
Ostovelat, muut velat	-41 800	-41 800				
Taseen ulkopuoliset sitoumukset ²			-6 160			
Johdannaisinstrumentit						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	-439	-439				
Saatavat rahavirrat	83		83			
Valuuttajohdannaiset						
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	-311	-311				
Hyödykejohdannaiset						
Suoritettavat rahavirrat	-7	-7				

¹Lyhennykset vuonna 2009 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

²Taseen ulkopuoliset sitoumukset liittyvät rakenteilla olevien alusten ennakkomaksuihin.

Maturiteettianalyysi 2007

1 000 €	Tasearvo 31.12.2007	Rahavirta 2008 ¹	2009	2010	2011	2012-
Lainat	-17 896	-17 322	-152	-159	-240	-24
Vaihtovelkakirjalaina	-14 191		-14 191			
Shekkilimiitit	-1 454	-1 455				
Ostovelat, muut velat	-32 326	-32 326				
Taseen ulkopuoliset sitoumukset ²	-7 299	-2 083	-5 217			
Johdannaisinstrumentit						
Korko-optiot						
Ei suojauslaskennassa						
Saatavat rahavirrat	171	171				
Koronvaihtosopimukset						
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	-12	-12				
Valuuttajohdannaiset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	-1 038		-1 038			
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	-190	-190				
Saatavat rahavirrat	37	37				

¹Lyhennykset vuonna 2008 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

²Taseen ulkopuoliset sitoumukset liittyvät rakenteilla olevien alusten ennakkomaksuihin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2008	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset saamiset		175				175
Johdannaissopimukset	83					83
Muut rahoitusvarat				193		193
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset		42 286				42 286
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	83	42 461		193		42 737
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat					36 313	36 313
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat					58 729	58 729
Johdannaissopimukset	757					757
Lyhytaikaiset korottomat velat			41 043			41 043
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	757		41 043		95 042	136 842
2007	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset saamiset		4				4
Johdannaissopimukset	130					130
Muut rahoitusvarat				160		160
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset		39 755				39 755
Johdannaissopimukset	29					29
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	159	39 759		160		40 078
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat					14 972	14 972
Johdannaissopimukset	1 038					1 038
Pitkäaikaiset korottomat velat	181					181
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat					18 570	18 570
Johdannaissopimukset	202					202
Lyhytaikaiset korottomat velat			32 326			32 326
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 421		32 326		33 541	67 288

28. Johdannaissopimukset

Käypien arvojen laskenta perustuu saatavissa oleviin markkinakursseihin ja -hintoihin, tulevien rahavirtojen nykyarvoon ja optioiden osalta arvostusmalleihin.

Johdannaissopimukset

1 000 €	Nimellis- arvot 2008	Käyvät nettoarvot 2008	Nimellis- arvot 2007	Käyvät nettoarvot 2007
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-17 810	-667	-11 851	-1 190
Hyödykejohdannaiset	620	-7		
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimus			7 915	-12
Ostetut korko-optiot			27 655	-452
Myydyt korko-optiot			27 655	229
Yhteensä		-674		-1 425

29. Vakuudet ja vastuut

Konserni ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan rahoitus- tai suoritustakeita kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyh-tiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, millä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

Omien velkojen vakuudeksi

1 000 €	2008	2007
Annetut kiinnitykset	37 500	25 519
Pankkitakaukset	39 758	9 035
Muut vastuusitoumukset	1 760	
Muut vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	4 404	2 369
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	5 546	4 007
Bareboat-sopimus		
Yhden vuoden kuluessa		2 083
Yli vuosi ja enintään seitsemän vuotta		5 217
Yhteensä	88 968	48 229

30. Lähipiiri

Konserniyitykset

Tiedot osakkuusyhtiöstä on esitetty liitetiedossa 17.

Johdon työsuhde-etuudet

Hallitus päätti tammikuussa 2006 perustaa osakkeen kurssikehitykseen perustuvan johdon osakeomistusoikeuden, johon kuuluu noin 30 hallituksen nimeämää Aspo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johto- ja avainhenkilöä. Kukin heistä osti toukokuussa 2006 sovitun määrän Aspo Oyj:n osakkeita, ja palkkion edellytyksenä on, että henkilö omistaa osakkeet järjestelmän koko voimassaoloajan elokuuhun 2009 asti.

Järjestelmä perustuu osakeyksiköiden antamiseen avainhenkilöille. Osakeyksikkö on etuus, joka määritellään heinäkuussa 2009. Osakeyksikön arvo on Aspon osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo 1.1.2009 – 30.6.2009 vähenettynä Aspon osakkeen vaihdolla painotetulla keskiarvolla toukokuussa 2006 (6,89 euroa). Näin laskettuun erotukseen lisätään 1.5.2006 – 30.6.2009 jaetut osakekohtaiset osingot. Osakeyksikön arvo on kuitenkin enintään 10 euroa/osakeyksikkö. Palkkio suoritetaan rahana elo-joulukuussa 2009 edellyttäen, että henkilön työ- tai toimeisuhte on tuolloin voimassa ja että hän edelleen omistaa ostamansa Aspo Oyj:n osakkeet. Osakeyksiköiden arvon saamisen edellytyksenä on lisäksi, että henkilö käyttää 20 % osakeyksiköistä saamastaan bruttotulosta Aspon osakkeiden hankintaan.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta ja täysimääräinen eläke 60 prosenttia eläkepalkasta. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomissajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Tiedot lähipiiriin merkitsemistä vaihtovelkakirjalainoista löytyvät vuosikertomuksen Corporate Governance -osiosta.

Konserniyitykset:

Yritys	Kotimaa	Omistussuus,%
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspotel Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Aspokem Oy	Suomi	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
Aspokem Eesti AS	Viro	100,00
Aspokem Latvia SIA	Latvia	100,00
UAB Aspokemlit	Liettua	100,00
OOO Aspokem	Venäjä	100,00
LLC Aspokem Ukraine	Ukraina	100,00
Aspokem AB	Ruotsi	100,00
Aspokem International B.V	Alankomaat	100,00
Wilfert Chemical Nordic A/S	Tanska	100,00
Wilfert Chemical Denmark A/S	Tanska	100,00
Wilfert Chemical Sweden AB	Ruotsi	100,00
Wilfert Chemical Norway AS	Norja	100,00
Wilfert Chemical Finland Oy	Suomi	100,00
Kauko-Telko Oy	Suomi	100,00
Kauko Time AB	Ruotsi	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurien Tukku AS	Viro	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leitok Oy	Suomi	100,00
Master Oil AB	Ruotsi	100,00
Molub-Alloy AB	Ruotsi	100,00
Metex GmbH	Saksa	100,00
UAB Naujūjū maisto technologijū prekyba	Liettua	100,00
OptiKem Oy	Suomi	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Plast & Gummi AB	Ruotsi	100,00
OOO Telko Rus	Venäjä	100,00
SIA Telko Latvia	Latvia	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
UAB Ulkokaupat Vilnius	Liettua	100,00
ZP Glasteh	Valko-Venäjä	100,00
ZAO Kauko	Venäjä	100,00

Käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset

	2008	2007
Odotettu volatilitteetti	29 %	29 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosia)	3,25	3,25
Riskitön korko	4 %	4 %
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo, €	0,27	1,77

Palkat ja palkkiot

1 000 €	2008	2007
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, palkat	457	272
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, bonukset	146	
Hallituksen jäsenet	130	90
Yhteensä	733	362

Konsernin tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Liikevaihto, M€	358,2*	208,9*	225,9	204,9	184,3
Liikevoitto, M€	14,1*	25,4*	12,8	17,3	21,6
% liikevaihdosta	3,9	12,1	5,7	8,4	11,7
Voitto ennen veroja, M€	9,5*	24,3*	11,1	15,8	19,7
% liikevaihdosta	2,7	11,6	4,9	7,7	10,7
Koko konserni					
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	18,5	25,7	14,9	20,6	25,0
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	24,1	25,4	14,1	19,9	27,4
Omavaraisuusaste, %	30,6	45,1	45,2	47,2	48,5
Omavaraisuusaste ilman verovelkaa, %	37,1	51,8	51,7	54,9	56,8
Nettovelkaantumisaste, %	124,9	32,4	35,7	23,6	25,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	21,1	11,0	10,2	5,8	0,6
% liikevaihdosta	5,8	4,1	4,5	2,8	0,3
Henkilöstömäärä 31.12.	827	699	694	681	566
Henkilöstö keskimäärin	882	691	693	688	569
Osakekohtaiset tunnusluvut**					
Tulos / osake, €, jatkuvat toiminnot	0,27	0,71			
Tulos / osake, €, lopetettut toiminnot	0,33	-0,12			
Tulos / osake, €, koko konserni	0,60	0,59	0,32	0,45	0,61
Laimennettu tulos / osake, €, jatkuvat toiminnot	0,26	0,67			
Laimennettu tulos / osake, €, lopetettut toiminnot	0,30	-0,11			
Laimennettu tulos / osake, €, koko konserni	0,56	0,56	0,31	0,43	0,58
Koko konserni					
Oma pääoma / osake, €	2,56	2,43	2,26	2,30	2,25
Nimellisosinko / osake, € (hallituksen ehdotus)	0,42	0,42	0,41	0,40	0,40
Osakeantikorjattu osinko / osake, €	0,42	0,42	0,41	0,40	0,40
Osinko / tulos, %	70,1	71,3	128,9	87,9	65,3
Efektiivinen osinkotuotto, %	10,4	6,50	6,00	5,80	7,80
Hinta / voitto -suhde (P/E)	6,7	10,9	21,1	15,2	8,4
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	7,2	11,6	21,8	16,2	8,8
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	5,81	6,97	6,96	6,64	4,83
alin kurssi, €	3,57	6,30	5,75	5,05	3,57
yllin kurssi, €	6,90	7,80	8,62	7,83	5,45
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	4,03	6,44	6,80	6,90	5,10
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	106,4	170,0	177,1	177,2	130,8
omat osakkeet vähennettynä, M€	103,9	166,8	174,7	174,7	129,6
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	3 404	5 060	6 044	7 598	3 245
Osakkeen vaihdon kehitys, %	12,9	19,2	23,2	29,6	37,9
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	19 764	35 320	41 934	71 909	46 997
Konsernin osakemäärät 31.12., 1 000 kpl	26 406	26 399	26 048	25 683	25 653
ulkopuolella	25 786	25 908	25 690	25 317	25 415
ulkopuolella keskimäärin	25 827	25 807	25 368	25 391	25 415
laimennettu osakemäärä keskimäärin	28 433	28 421	28 332	28 720	27 357

* Jatkuvat toiminnot

** Osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu osakkeen splitin jälkeisillä osakemäärillä.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{verot} \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korolliset velat} - \text{likvidit varat}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$
Henkilöstön keskimäärä	=	keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
Tulos / osake, €	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot varsinaisesta toiminnasta} - \text{vähemmistöosuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma / osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantioikaistu osinko / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
Osinko / tulos, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskikurssi}}{\text{tulos} / \text{osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	1 014	990
Henkilöstökulut	1.2	-2 392	-1 586
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	-134	-105
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-3 103	-2 201
Liiketappio		-4 615	-2 902
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	-1 487	-364
Tappio ennen satunnaisia eriä		-6 102	-3 266
Satunnaiset erät	1.6	18 212	20 123
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		12 110	16 857
Tilinpäätössiirrot	1.7		10
Välittömät verot	1.8	-2 307	-4 401
Tilikauden voitto		9 803	12 465

Emoyhtiön tase

Vastaavaa

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	104	243
Aineelliset hyödykkeet	2.1	146	149
Sijoitukset	2.2	12 967	14 706
Pysyvät vastaavat yhteensä		13 216	15 098
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	2.3		1 500
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	173 106	81 153
Rahoitusarvopaperit	2.4		5 400
Rahat ja pankkisaamiset		1 792	299
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		174 897	88 352
Vastaavaa yhteensä		188 113	103 450

Vastattavaa

1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.5	17 692	17 687
Ylikurssirahasto	2.5	4 351	4 311
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.5	248	226
Edellisten tilikausien voitto	2.5	6 122	5 237
Tilikauden voitto	2.5	9 803	12 465
Oma pääoma yhteensä		38 216	39 926
Pakolliset varaukset	2.6	19	64
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.7	20 000	15 557
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.8	129 878	47 903
Vieras pääoma yhteensä		149 878	63 460
Vastattavaa yhteensä		188 113	103 450

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	-1 297	-2 902
Oikaisut liiketappioon	-3 221	148
Käyttöpääoman muutos	7	-35
Maksetut korot	-5 770	-1 530
Saadut korot	4 745	1 800
Saadut osingot	5	6
Maksetut verot	-2 431	-3 925
Liiketoiminnan rahavirta	-7 961	-6 437
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-65	-235
Investoinnit muihin sijoituksiin	-3	
Luovutustulot muista sijoituksista	5 060	
Investointien rahavirta	4 992	-235
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	92	306
Omien osakkeiden ostot	-861	-1 598
Pitkäaikaisten lainojen nostot	20 000	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-73 246	-15 175
Lyhytaikaisten velkojen muutos	62 415	34 860
Pääomalaina	1 500	
Maksetut osingot	-10 838	-10 574
Rahoituksen rahavirta	-939	7 819
Rahavarojen muutos	-3 908	1 147
Rahavarat 1.1.	5 699	4 553
Rahavarat 31.12.	1 791	5 699

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1.1 Liiketoiminnan
muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot		
1 000 €	2008	2007
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9	4
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	583	534
Vuokrat ja käyttökorvaukset	417	448
Liiketoiminnan muut tuotot	5	4
Yhteensä	1 014	990

1.2 Henkilöstöä ja
toimielinten jäseniä
koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut		
1 000 €	2008	2007
Palkat ja palkkiot	1 642	907
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	-45	46
Henkilöstörahaston voittopalkkio-osuus	19	2
Eläkekulut	669	521
Muut henkilöstökulut	107	111
Yhteensä	2 392	1 586

Johdon palkat ja palkkiot

1 000 €	2008	2007
Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan palkat	457	272
Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan bonukset	146	
Hallituksen jäsenet	131	90
Yhteensä	734	362

1.3 Poistot ja arvonalennukset

Poistot ja arvonalennukset		
1 000 €	2008	2007
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	134	105

1.4 Liiketoiminnan
muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut		
1 000 €	2008	2007
Vuokrat	747	685
Muut kulut	2 355	1 516
Yhteensä	3 103	2 201
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	52	109
Muut palkkiot	409	78
Yhteensä	461	186

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut		
1 000 €	2008	2007
Osinkotuotot		
Muilta kuin konserniyrityksiltä	5	6
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista	5	6
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	4 513	1 612
Muilta	232	189
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	4 745	1 801
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-1 759	708
Muille	-4 478	1 463
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-6 237	2 171
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 487	-364

1.6 Satunnaiset erät

Satunnaiset erät		
1 000 €	2008	2007
Tuotot		
Käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitto	3 319	
Konserniavustus, ESL Shipping Oy	18 500	20 200
Konserniavustus, Suhi-Suomalainen Hiili Oy	35	33
Kulut		
Konserniavustus, Aspotel Oy	-3 042	
Konserniavustus, Aspokem Oy	-600	-110
Satunnaiset erät yhteensä	18 212	20 123

1.7 Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot		
1 000 €	2008	2007
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		10

1.8 Välittömät verot

Välittömät verot		
1 000 €	2008	2007
Edellisen tilikauden verot	4	-1
Tuloverot satunnaisista eristä	4 735	5 232
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 433	-830
Yhteensä	2 307	4 401

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Aineet- tomat oikeudet	Ennako- maksut	Aineet- tomat yhteensä	Maa-alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	507	74	581	1	467	466	125	1 060
Lisäykset	32		32			33		33
Vähennykset		-74	-74					
Hankintameno 31.12.	539		539	1	467	500	125	1 093
Kertyneet poistot 1.1.	-338		-338		-465	-393	-52	-910
Tilikauden poisto	-97		-97		-1	-37		-38
Kertyneet poistot 31.12.	-435		-435		-466	-430	-52	-948
Kirjanpitoarvo 31.12.	104		104	1	1	70	73	145

2.2 Sijoitukset

Sijoitukset

1 000 €	Tytäryritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 548	158	14 706
Lisäykset	3		
Vähennykset	-1 741		
Hankintameno 31.12.	12 809	158	12 967
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 809	158	12 967

2.3 Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2008	2007
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Pääomalaina Oy Autotank Ab:lta		1 500
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		1 500

Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2008	2007
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Osinkosaamiset	3 510	3 510
Konserniavustussaamiset	54 500	35 965
Lainasaamiset	114 731	41 455
	172 741	80 930
Muut saamiset	26	
Siirtosaamiset*)	339	223
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	173 106	81 153
*) Olennaisin erä		
Verosaaminen	224	107

2.4 Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit

1 000 €	2008	2007
Jälleenhankinta		5 400
Kirjanpitoarvo		5 400

2.5 Oma pääoma

Emoyhtiöllä on pääomalainaa 15 512 500 euroa. Lainan pääoma voidaan maksaa takaisin vain, jos yhtiön ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 4.6.2009 edellyttäen, että osakeyhtiölain 5 luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaismaksuedellytykset täyttyvät. Lainaehtojen 7. kohdassa määritellyin edellytyksin Aspo Oyj:llä on 2.1.2005 lukien oikeus maksaa lainan pääoma kokonaisuudessaan ennenaikaisesti takaisin kurssiin sata (100) prosenttia lisättynä maksupäivään saakka kertyneillä koroilla. Lainan pääomalle maksetaan 5 %:n kiinteää vuotuista korkoa.

Oma pääoma

1 000 €	2008	2007
Osakepääoma 1.1.	17 687	17 452
Pääomalainavaihdot	5	235
Osakepääoma 31.12.	17 692	17 687
Ylikurssirahasto 1.1.	4 311	2 459
Pääomalainavaihdot	40	1 852
Ylikurssirahasto 31.12.	4 351	4 311
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	229	
Omien osakkeiden myyntivoitto	19	229
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	248	229
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	17 702	17 018
Osingonjako	-10 838	-10 574
Omien osakkeiden osto	-804	-1 655
Omien osakkeiden myynti	62	448
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	6 122	5 237
Tilikauden voitto	9 803	12 465
Oma pääoma yhteensä	38 216	39 926

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 16 173 319,28 euroa (17 928 567,75).

2.6 Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset

1 000 €	2008	2007
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	19	64

2.7 Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 €	2008	2007
Pääomalaina, konserni		1 050
Pääomalaina		18 765
Pääomalainavaihdot		-4 258
Pääomalaina yhteensä		15 557
Lainat rahoituslaitoksilta	20 000	
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	20 000	

2.8 Lyhytaikainen vieras pääoma

Lyhytaikainen vieras pääoma		
1 000 €	2008	2007
Pääomalaina, konserni	1 050	
Pääomalaina	18 765	
Pääomalainavaihdot	-4 303	
Pääomalaina yhteensä	15 513	
Lainat rahoituslaitoksilta	38 500	15 000
Maksamaton osinko 2003–2007	8	9
Ostovelat	82	75
Työnantajatililykset	93	35
Siirotovelat	1 344	855
Yhteensä	40 026	15 974
Velat konserniyhtiöille	3 752	110
Lainat	70 556	31 783
Siirotovelat	31	36
Yhteensä	74 339	31 929
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	129 878	47 903

2.9 Muut liitetiedot

Leasing sopimuksista maksamatta olevat määrät		
1 000 €	2008	2007
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	144	114
Myöhemmin maksettavat	187	113
Leasingvastuut yhteensä	331	227

Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset		
1 000 €	2008	2007
	27 580	2 124

Vastuut		
1 000 €	2008	2007
Leasingvastuut	331	273
Bareboat-sopimus		7 299
Yhteensä	331	7 572
Johdannaissopimukset, myynti	-105	1 276
Johdannaissopimukset, osto	-560	
Yhteensä	-665	1 276

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2008 oli 17 691 729,57 euroa ja se jakautui 26 406 063 osakkeeseen. Tilikauden aikana pääomallain lainaosuuksilla merkittiin 7 560 osaketta ja osakepääomaa korotettiin vastaavasti 5 065,20 eurolla. Yhtiön hallussa oli tilikauden päättyessä 620 000 omaa osaketta eli 2,35 % osakepääomasta.

Osakkeet

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keskusurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASU1V.

Osinko

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kassavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta, mikä vastaa 70,1 prosenttia konsernin tuloksesta.

Valtuutukset

Valtuutus omien osakkeiden hankintaan ja luovuttamiseen

Vuoden 2008 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 1 158 250 osaketta.

Valtuutusta käytetään mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakkeiden luovuttamisen ehtoista ja siten myös oikeuden luovuttaa osakkeita suunnatusti osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Lisäksi yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia osakkeenomistajien omistussuhteesta poiketen yhtiön vapaalla omalla pääomalla enintään 400 000 yhtiön omaa osaketta. Osakkeet hankitaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämän julkisen kaupankäynnin välityksellä niiden julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan käypään arvoon pörssin sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

Osakkeet hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisen kannustinohjelman taloudelli-

sen riskin tasaamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hallitus ei voi toteuttaa valtuutusta omien osakkeiden hankkimisesta siltä osin kuin yhtiön tai sen tytäryhteisön hallussa tai panttina olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä ylittäisi hankinnan jälkeen 10 prosenttia kaikista osakkeista.

Valtuutukset ovat voimassa vuoden 2009 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla Aspo Oyj:n hallitus on tilikauden aikana päättänyt luovuttaa 14 630 yhtiön omaa osaketta yhtiön avainhenkilöille suunnatun kannustinjärjestel-

män puitteissa. Osakkeiden luovutushinta on ollut niiden julkisessa kaupankäynnissä muodostunut luovutushetken käypä arvo.

Kokouksessaan 21. 8.2008 hallitus päätti hankkia enintään 400 000 yhtiön omaa osaketta NASDAQ OMX Helsinki Oy:n julkisessa kaupankäynnissä pörssin sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Tilikauden aikana on ostettu yhteensä 144 390 omaa osaketta 5,64 euron keskihintaan. Osakkeiden kokonaishankintahinta, 861 363,49 euroa, on vähennetty vapaasta omasta pääomasta. Luvut sisältävät 9 000 osaketta, joiden omistusoikeus siirtyi tammikuussa 2008, mutta jotka ostettiin jo vuonna 2007.

Aspo Oyj:n omien osakkeiden ostot tilikauden aikana

Aika	Määrä	Kirjanpidollinen vasta-arvo 0,67 €	Suoritettu vastike €	Suoritettu vastike (keskiarvo) €	Suoritettu vastike (vaihteluväli) €
Tammikuu	32 347	21 672	205 993,21	6,37	6,13–6,59
Helmikuu	11 100	7 437	71 858,99	6,47	6,38–6,62
Maaliskuu	35 303	25 653	228 286,57	6,47	6,39–6,57
Huhtikuu	25 882	17 341	171 334,82	6,62	6,55–6,85
Syyskuu	9 258	6 203	51 076,30	5,52	5,14–5,86
Lokakuu	1 500	1 005	7 695,00	5,13	5,13–5,13
Marraskuu	22 695	15 206	98 761,90	4,35	4,00–4,60
Joulukuu	6 305	4 224	26 356,70	4,18	4,16–4,20

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2008

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %	Omat osakkeet vähennettynä %
Nyberg H.B.	3 300 000	12,50	12,78
Vehmas A.E.	1 410 920	5,34	5,47
Vehmas Tapio	1 181 838	4,48	4,58
Vehmas Liisa	999 090	3,78	3,87
Berling Capital Oy	794 850	3,01	3,08
Nyberg Gustav	736 085	2,79	2,85
Stadigh Kari	730 000	2,76	2,83
Estlander Henrik	622 752	2,36	2,42
Lawhill Ab	500 000	1,89	1,94
Varma Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö	463 236	1,75	1,80
10 suurinta omistajaa yhteensä	10 738 771	40,67	41,62
Hallintarekisteröidyt osakkeet	551 801	2,09	
Muut osakkeet	14 495 491	54,89	
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	25 786 063	97,65	
Omat osakkeet	620 000	2,35	
Osakkeita yhteensä	26 406 063	100,0	

Osakkeen vaihto ja kurssikehitys

Vuoden 2008 aikana Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli yhteensä 3 403 573 osaketta ja 19,8 miljoonaa euroa, eli 12,9 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 6,90 euroa ja alin 3,57 euroa. Keskiparssi oli 5,81 euroa ja vuoden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi 4,03 euroa. Yhtiöllä on osaketta koskeva markkinatakaussopimus Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 103,9 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupan-käyntitiedot löytyvät osoitteesta www.aspo.fi.

Osakkeenomistus

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n (ent. Suomen Arvopaperikeskus Oy) ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Aspo Oyj:n omistuksessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Vuoden 2008 lopussa Aspolla oli yhteensä 4 860 osakkeenomistajaa. Näistä 97,9 prosenttia oli suoria osakkeenomistuksia ja 2,1 prosenttia hallintarekisterien kautta olevia omistuksia. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 0,6 prosenttia yhtiön osakkeista. Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2008 yhteensä 40,7 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa www.aspo.fi.

Johdon osakkeenomistus

Aspo Oyj:n toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet määräysvalta-yhteisöineen omistivat 31.12.2008 yhteensä 2 615 213 osaketta, mikä oli 9,9 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2008 osakkeiden määrän mukaan

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osake-määrä kpl	Osuus osake-kannasta	Omat osakkeet vähennettynä
1–100	471	9,69	32 814	0,12	0,13
101–500	1 559	32,08	480 076	1,82	1,86
501–1 000	1 025	21,09	823 411	3,12	3,19
1 001–5 000	1 383	28,46	3 185 468	12,06	12,35
5 001–10 000	228	4,69	1 630 525	6,18	6,32
10 001–50 000	147	3,03	2 929 314	11,09	11,36
50 001–100 000	14	0,29	934 962	3,54	3,63
100 001–500 000	24	0,49	5 989 494	22,68	23,23
500 001–	9	0,18	10 395 535	39,37	37,91
Yhteistilillä yhteensä			4 464	0,02	0,02
Yhteensä	4 860	100,0	26 406 063	100,0	100,0

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2008 omistajaryhmittäin

%	Omistuksia	Osakkeita
1. Kotitaloudet	92,6	69,0
2. Yritykset	5,4	18,0
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,4	4,6
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,1	4,7
5. Julkisyhteisöt	0,1	3,1
6. Ulkomaat	0,4	0,6

Oma pääoma/osake €

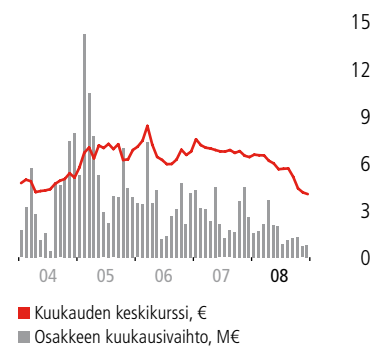
Osakkaiden lukumäärä

Osakkeen kurssikehitys €

Osakkeen vaihto ja keskiparssi

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 16 173 319,28 euroa, josta tilikauden voitto on 9 803 258,34 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2008 oli 26 406 063 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 620 000.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

– osinkona jaetaan 0,42 euroa / osake 25 786 063 osakkeelle	10 830 146,46 €
– omaan pääomaan jätetään	5 343 172,82 €
	<hr/>
	16 173 319,28 €

Helsingissä 9. helmikuuta 2009

Kari Stadigh

Matti Arteva

Esa Karppinen

Roberto Lencioni

Gustav Nyberg

Risto Salo

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Aspo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpi-

teiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 5. päivänä maaliskuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jan Holmberg
KHT

Tietoja osakkeenomistajille

Osakkeen perustiedot

- Pörssilistaus: NASDAQ OMX Helsinki Oy
- Toimialaluokitus: teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keskiuuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASU1V
- ISIN-koodi: FI0009008072

Yhtiökokous

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 31. maaliskuuta 2009 klo 14.00 Pörs-sitalon pörsssisalissa, Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki.

Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä on 20.3.2009. Osakkeenomistajan tulee ilmoittautua yhtiökokoukseen viimeistään 26.3.2009 klo 16.00 mennessä puhelimitse (09) 7595 368, faksilla (09) 7595 301, sähköpostitse ilmoittautuminen@aspo.fi tai kirjeitse Aspo Oyj, PL 17, 00581 Helsinki.

Mahdollisesta valtakirjasta, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta, pyydetään ilmoittamaan ilmoittautumisen yhteydessä ja valtakirja pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisajan kuluessa.

Osingonmaksu

Aspon osinkopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkona keskimäärin puolet vuoden tuloksesta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2008 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

- Osingon irtoamispäivä 1.4.2009
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 3.4.2009
- Osingonmaksu 14.4.2009

Taloudelliset raportit 2009

- Tilinpäätöstiedote 10.2.2009
- Vuosikertomus vuodelta 2008 viikolla 13
- Osavuosikatsaus tammi-maaliskuulta 27.4.2009
- Osavuosikatsaus tammi-kesäkuulta 24.8.2009
- Osavuosikatsaus tammi-syyskuulta 26.10.2009

Aspon kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi on saatavilla monipuolista sijoittajatietoa. Kotisivuilta löytyvät myös vuosikertomukset, osavuosikatsaukset ja pörsstitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Aspon painettu vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Raportteja voi myös tilata puhelimitse (09) 7595 306, faksilla (09) 7595 301 tai sähköpostitse jamima.lofstrom@aspo.fi.

Osoitteenmuutokset

Osakaspostitukset tehdään Euroclear Finland Oy:n (ent. Suomen Arvopaperikeskus Oy) ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan. Osoitetietojen muutokset tulee ilmoittaa omaa arvo-osuustiliä hoitavalle tilinhoitajayhteisölle.

Aspo Oyj:n sijoittajasuhteet

Aspo ei järjestä sijoittajatapaamisia eivätkä konsernin edustajat kommentoi tulosta kauden päättymisen ja kyseistä kautta koskevan tulostiedotteen julkistamisen välisenä aikana.

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat

toimitusjohtaja Aki Ojanen
puh. (09) 7595 363
aki.ojanen@aspo.fi

talousjohtaja Arto Meitsalo
puh. (09) 7595 304
arto.meitsalo@aspo.fi

Aspo Oyj
Lautatarhankatu 8 B, PL 17
00581 Helsinki
Puhelin (09) 75 951
Faksi (09) 759 5301
www.aspo.fi